

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

Confined to Library
OXFORD UNIVERSITY

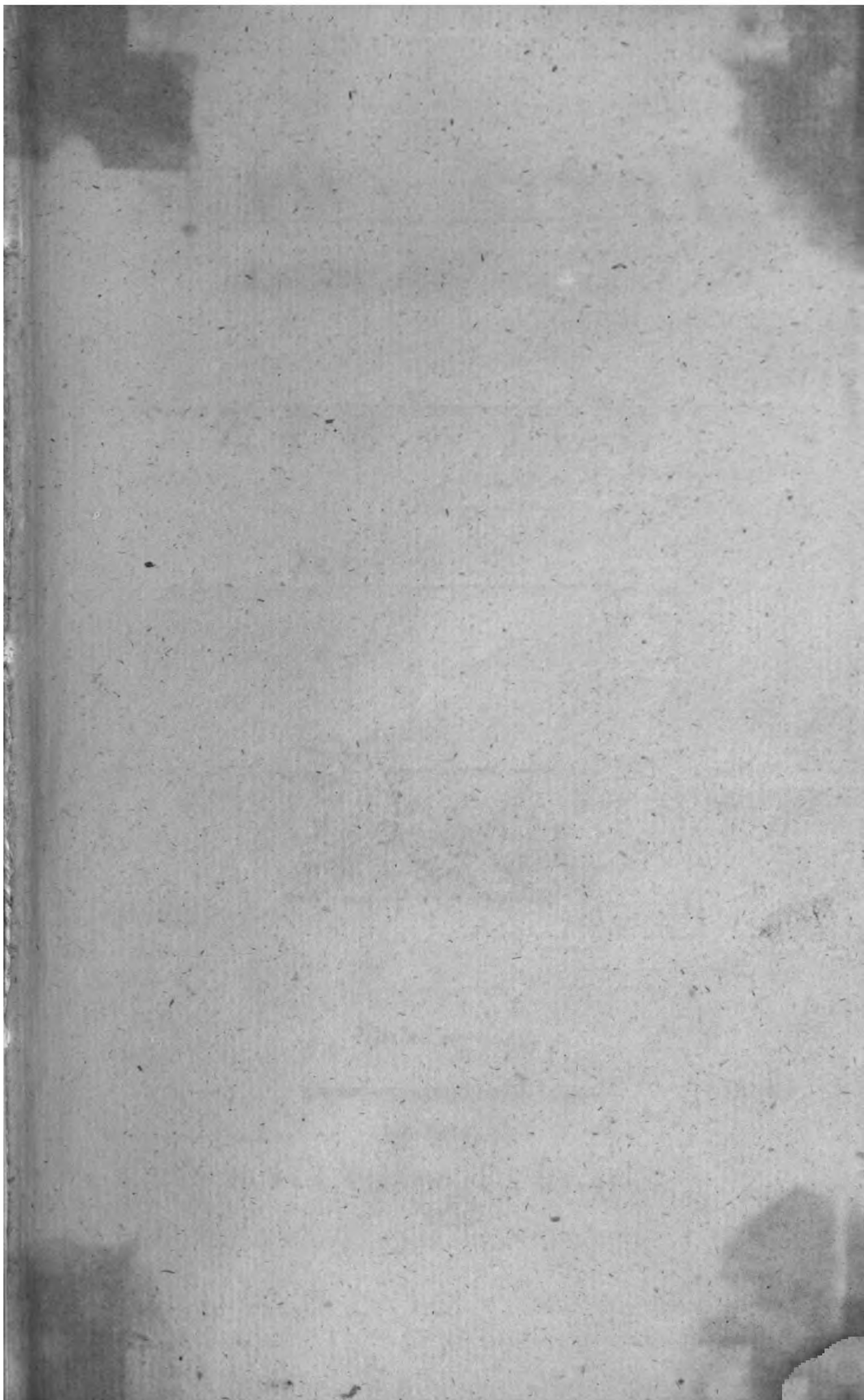
ST. GILES', OXFORD OX1 3NA
Comenius Collection

Vet. PG5534.K5.S6.1232

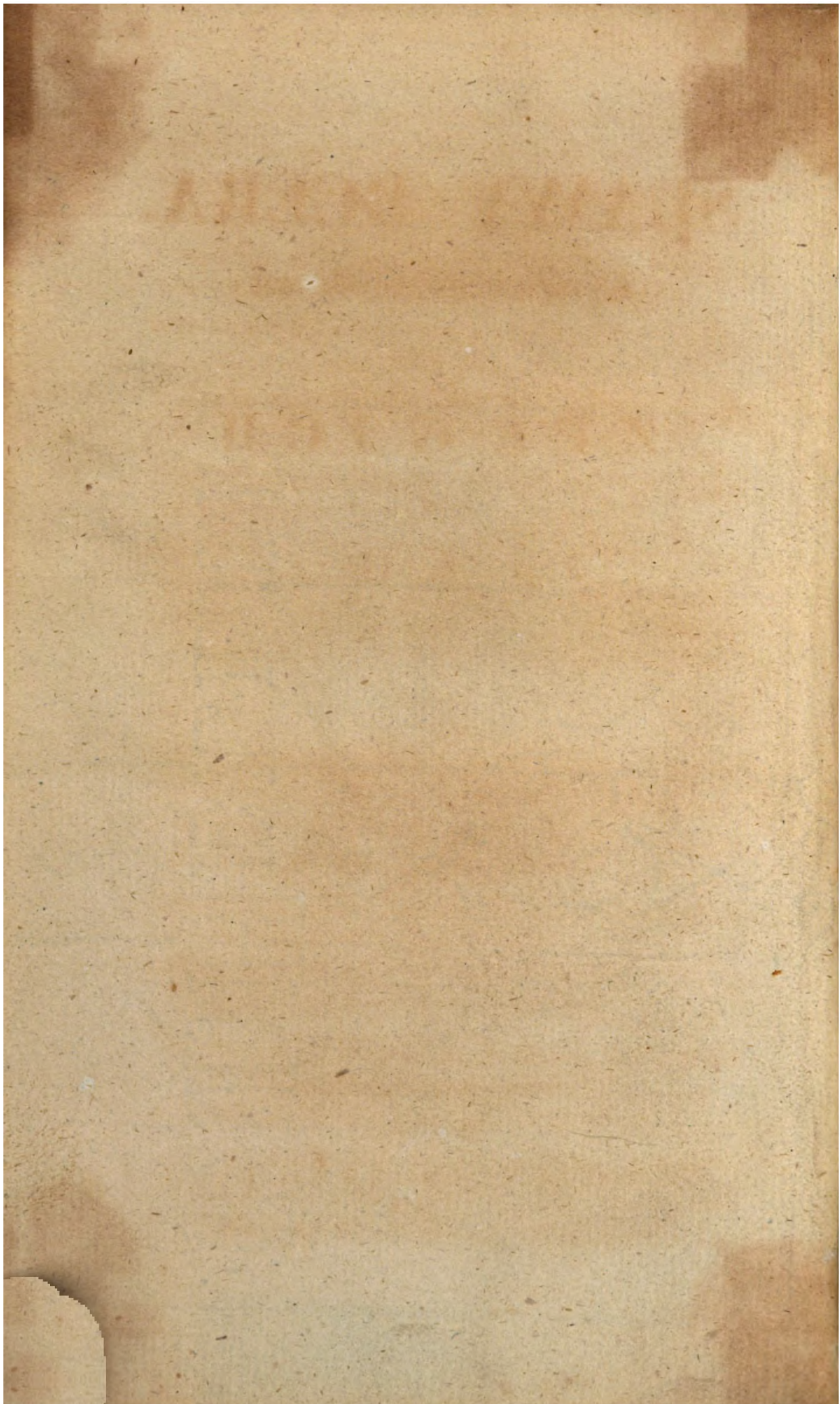
Handwritten notes:
1232
1232

SLÁWY DCERA.

Lyricko-epická báseň

w pěti

Z P Ě W J C H

od

Jana Kollára.

Úplné vydání.

W Pešti

tiskem Trattnera a Károliho.

1832.

TAYLOR INSTITUTION
UNIVERSITY
- 4 MAY 1983
OF OXFORD
LIBRARY

Předzpěw.

Ai zde ležj zem ta, před okem mým selzy ronjcm,
Někdy kolébka, nynj národu mého rakew.
Stog noho! poswatná mjsta gsau kamkoli kráčjš,
K obloze, Tatry synu, wznes se wywýše pohled.
Neb raděgi k welikému přichyl tomu tam se dubisku,
Genž!wzdoruge zhaubným až dosawáde časům.
Wšak času ten horšj ge člowěk, genž berlu železnau
W těchto kragjch na twau, Sláwie, šjgi chopil.
Horšj nežli diwé wálky, hromu, ohně diwěgšj,
Zaslepenec na swé když zlobu plémě kydá.
O wěkowé dáwnj, gako noc wůkol mne ležjcej,
O kragino, wšeliké sláwy i hanby obraz!
Od Labe zrádného k rowinám až Wisly newěrné,
Od Dunage k heltným Baltu celého pěnám:
Krásnohlasý zmužilých Slowanů kde se někdy ozjwal,
Ai oněmělť už, byw k úrazu zášti, gazyk.
A kdo se laupeže té, wolagjcej wzhůru, dopustil?
Kdo zhanobil w gednom národu lidstwo celé?
Zardi se záwistná Teutonie, sausedo Sláwy,
Twé win těchto počet zpáchaly někdy ruky.
Neb krewe nikde tolik newylil černidlaže žádný
Nepřjtel, co wylil k záhubě Sláwy Němec.
Sám swobody kdo hoden, swobodu zná wážiti každau,
Ten kdo do paut gjmá otroky, sám ge otrok.

Nechť ruky, nechťby gazyk w okowy swé wázal otrocké,
Gedno to, neb nezná šetřiti práwa giných.
Ten kdo trůny bořil, lidskau krew darmo wyléwal,
Po swětě nešťastnau wálky pochodni nosil:
Ten porobu slušnau, bud' Ğoth, bud' Skýta, zaslaužil,
Ne kdo diwé chwálil přjkladem ordě pokog.
Kde ste se octly milé zde bydliwšjch národy Sláwů,
Národy genž Pomořj tam, tuto Sálu pily?
Sorbů wětwe tiché, Obodritské řjše potomci,
Kde kmenowé Wilců, kde wnukowé ste Ukrů?
Na prawo šjře hledjm, na lewo zrak bystře otáčjm,
Než mé darmo oko w Sláwii Sláwu hledá.
Rci strome, chráme gegich rostlý, pode nimž se obětné
Dáwnowěkým tehdáž pálily žertwy bohum:
Kde gsau národowé ti, gegich kde knjžata, města?
Genž perwý w seweru zkrjsili tomto žiwot.
Gedni učjce chudau Europu plachty i wesla
Chystati a k bohatým přes moře westi břehům.
Kow tu ginj ze hlubin skwaucj wykopáwali rudných,
Wjce ku poctě Bohům nežli ku zisku lidem.
Tam ti neúrodné rolnjku ukázali rádlem,
By klas neslo zlatý, brázditi lůno země.
Ljpy tito, swěcený Sláwě strom, wedle pokogných
Čest sadili, chládek by stlaly wůkol i čich.
Muž syny města učil stawěti, w nich westi kupectwj,
A mlad' swau učily tkáwati plátno ženy.
Národe mistrowský gakowé pak máš za to djky?
Rozšklubaný hnusné zpotwořenosti wě nec.
Gak wčely med zawonjc kradné se do úle cizého
Hernau stádně a pak matku i djtky bigj:
Tak tu domu vlastnj podroben pán, chytře mu wlezlý
Saused owil těžký smutně o hardlo řetěz

Kde spanilá w zelených hágech pèla pjsně Slawenka,
Už hlaholem zpěwná ústa umlukla němým.
Kde z mramoru stály hromného paláce Perůna,
Z troskotaných slaupů ted' psota chlěwy dělá.
Kde k nebi své wěžila staroslawná Arkona týmě,
Zlomky drobj ted' tam hostě cizého noha.
Rozbořené želegj zdi chrámů Retry powěstné,
Kde čněly už ryge tam hnjazdo si geštěr a had.
Sláwy syna k bratrům přišlého w ty krage nezná
Brat vlastnj, aniže wděčně mu tiskne ruky.
Řeč ho cizá zarazj ze rtů a twáři slawenské,
Zrak mu lže Slowana, sluch klamy bolně kazj.
Neb tak přehluboko wtlačila znaky Sláwa synům swým,
Mjsto že gich wymazat nikde nemůže ni čas.
Gak dvě řeky, spogilo když i gich wody gedno řečiště,
Předce i po drahné cestě ge barwa dělj:
Rowně tyto zmatené násilnau národy wognau,
Až posawád laučj dwůg očiwidně žiwot.
Odrodilj synowé wšak své sami matce začasto,
Bič macechy hřjšné oblizugjce, lagj.
Negsau ni Slowané žiwotem negsau ani Němci,
Půl toho, půl toho gen gak netopýři magj.
Tak pelešj w kraginách osmanské plémě helenských,
Koňský na wznešené wsterkna Olympy ocas.
Tak porušil zisťný Europčan dwa swěty Indů,
Za vzdělanost wzaw gim cnost, zemi, barwu i řeč.
Národ i čest zmizeli, s gazykem bohowé zde zanikli,
Gen sama zůstává příroda nezměněna.
Les, řeky, města a wes, změniti své gméno slawenské
Nechtěly, než tělo gen w nich, ducha Sláwy nenj.
O kdo přigde tyto wzbuditi hroby ze sna žiwého?
Kým přiweden slušný k své bude vlasti dědic?

Kdo rce to nám mjsto, kde cedil swau někdy za národ
Krew Miliduch, kdo na něm slaup mu památky složj,
Kde hněwiwý nowotám, otcowskau prostotu bráně,
Wálčejm Slowanům Kruk po slowansku welel,
Neb kudy wjtězný máchal meč w pútce Boğislaw,
A w pokogi šťastnau zákony řjdil obec,
Už gich wjce nenj! s rachotem surowého rekowské
Články gegich zhaubný láme oráče lemeš.
Stjny gegich na dwau se časů hněwagjce ničemnost,
We mhle siwé těchto zřjcenin upně wygj.
Upně wygj, že osud posawád se smjřiti wáhá,
A wnuka krew lecgak tam hnige, tam se měnj,
Gak muselo w tomby studené být k národu sardce,
Genžby tu selz gak nad kostmi milenky nelil.
A wšak umlukni tichá, na budaucnost patři, žalosti,
Osluněným rozptyl mráčky myšlének okem.
Naywětšj ge neřest w nešťěstj láti neřestem,
Ten, kdo kogj skutkem hněw nebe, lépe činj.
Ne z mutného oka, z ruky pilné náděge kwitne,
Tak gen může i zlé státi se geště dobrým.
Cesta křiwá lidi gen, člowěčenstwo swesti nemůže,
A zmatenost gedněch často celosti howj.
Čas wše měnj, i časy, k wjtězstwj on wede prawdu,
Co sto wěků bludných hodlalo, zwertne doba.

Z p ě w
I.
S á l a.

1.

W onom kragi, kde se kwětorauchá
Sála dolinami rozstřela,
Po nichž někdy silná kráčela
Powěstného noha Miliducha;

Sláwa, že gi čas a zloba hluchá
Zhanobily, k nebi upěla,
Rada bohů přigdauc zawřela
K gegj křiwdě nakloniti ucha:

Přemjtáno dlawo o náhradě,
Každý z bohů wraucně rozprávj,
Geden to a druhý ono radě;

W tom cos Lada Milku šepce hezká,
Ten ai pannu stwoři w předstawj,
A sněm tichne, žasne, chwálu tleská.

2.

Mnohý gazyk, Znělky milé, lage
Wám gak upýpawým hřjšnicem,
Že ste geho útlým žwanicem
Košk dali, k tanci s wámi mage;

Ale nač se, skřehlost údů znage,
Starec k hebkým wtjrá mladice?
Aneb k sněžným blázen hranicem
Běre raucho pálčiwého krage?

Wy ste, kdo wás bez předsudku cenj,
Básně, kterým smysel nemizj,
Při tom ljbých milownice zněnj;

Budtež tedy wolné tomu zwuku,
Který ku slawskému pobjzj
Plesu waši Hesperidky rukú.

3.

Nehýřil sem, nelakotil, nepil,
Hry mi záhy přišly w nemilost,
Netěšila mne ta zdvořilost,
Kterau gen zvyk do žiwota štěpil;

Peněz blesk mne nikdy neoslepil,
Chladným nechala mne zmužilost,
Ale w bělohlawskau spanilost
Weždy oči s podiwem sem wlepil:

Geště ani neznal sem co láska,
Už se sardce w tauhách rozlilo
Gestli sličná potkala mne Kráska;

Božstw j k giným we kři, hromu hlase,
Knihách, snách neb metlách mluwilo
Krewawých, a ke mně w ženské kráse.

4.

Naykrásněgšj nade všecky cnosti,
Cnost, genž vlastnj cnosti ukrywá,
Pohled, gehož krotkost stydliwá
Gest gen zrádcem wětšj spanilosti;

Sardce, gen mu trůn deg všemožnosti,
Ráge po wšj zemi rozsjawá,
Rtjky, z nichž se zdrawý ozjwá
W liboplynné rozum wýmluwnosti:

O, kde swjtjš hwězdo utěšená?
Gsili w skutku, drahý předměte!
Čili gen sen marný zlatých časů?

I ne, žige! žige? ljbých hlasů
Struny k chwále gegj zawzněte,
Ei hle muě ge, muě ge zasljbená.

5.

Stogj lpa na zeleném luze ,
Pelná starožitných pamětj ,
Ku nj , co gen přišlo podletj ,
Býwala má naymilegšj chůze ;

Žele moge , city , tužby , nauze
Nosil sem gj tagně k odnětj ,
Gedenkráté w gegjm obgetj
Takto zalkám rozželený tuze :

„O ty , aspoň ty už , strome zlatý ,
Zastiň bolesti a hanobu
Lidu toho , kterému si swatý !“

Tu dech žiwý w listj hnedky wěge ,
Peň se hne a w božském způsobu
Sláwy dcera w rukách mých se směge .

6.

Gjtili mám swětem nayšjřegšjm ?
Mámli státi , čili seděti ?
Gen chci cosi , než co , wěděti
Nelze umem denně zmateněšjm ;

Host si kýsi hnjzdo w naytkliwěšjm
Stláti začal sardce paupěti ,
Bode , sladj : mám to terpěti ?
Či všem wýhost pécem dáti zdegšjm ?

Hnedky selzy ronjm od žele ,
Hned gsau ljce , oči weselé ,
Lkám a zase plesám w dobu krátkau ;

Poshowte gen milj přátelé ,
A wy mlučte twáři kyselé ,
Nechegte mi bolest tuto sladkau .

7.

Zwučně zněj zvonů hlasy swaté,
 K posvjckám se strogj osada,
 Mládež kwjtjm cestu wykládá,
 W chrám se hernau nádra bohem zňaté;

I mé sardce pudem diwným gaté
 Tam mé nohy gjti nabádá,
 Netuše že tu ge prorada
 Milka w pauta wjce wkuge zlaté:

Sotwy wkročjm, widjm w bjlé řjze
 Letmo klečjcjho angela,
 Ducha w nebi měl a oči w knize;

A když pohnul twář a hláwku wznášel,
 Koho zděšenost má uzřela?
 Tu, co ondy při ljpě sem našel.

8.

Herkulesa někdy na rozcestj
 Dwě gsau postřetnuly osoby,
 Gedna Rozkoš, peľná ozdoby,
 Druhá Práce, chtěgjce ho swesti;

Tať geg wábj lahodau a lestj,
 Tato neslibnými způsobj,
 On si wolil cestu chudoby
 A s nj břjmě těžkých pracj nesti:

I mně práwě to se nynj stáwá,
 Ochechule dwě mne potkaly,
 Gméno gedné Krása, druhé Sláwa;

Než gá, neplach, chci se deržet obau,
 Gako lowec, který zwětralý
 Zagjce dwa honj gednau dobau.

9.

Aneb zhořte nádra, w plápol stlete
Giskrau tauto prudce rozžatau,
Aneb zmaťte mysel přepiatau,
Neb už nelze krýti, co mne hněte;

Djtě kogj kwjtj, tebe kmete
City wraucj wjce nematau,
Muži žena útlých odplatau
Cnostj krásný wěnc štěstj plete:

Láskuliž gen wěku mladého
Zwalby hřjchem rozum šalbau mámen,
Lásku tuto sardce čistého?

Takto taužjm w trudné newoli,
Ano blesk dwau liliowých ramen
Usta zamkne slowem: „Nikoli!“

10.

I když blaudj gešťe býwá milý
Onen wyššjch letů mládenec,
Genž si skutky swými na wěnc
Terhá každý kwjtek ušlechtilý;

A gest prawdy přjtel, krásy čilý,
W lásce čisté wraucj milenec,
Při tom hořj i gak wlastenec,
I gak člowěk dobřezaslaužilý:

Byť i těkal myšlénkami swými
Někdy w řjšech asnad nemožných,
Nechať mlučj nade řečmi zlými;

Nenadá mu proto kwapným šklebem
Nikdo wertochů a bezbožných,
Leč ti, co gsau žiwi samým chlebem.

11.

Tři mne věci, když ge spatřjm, k smjchu
S hněwem spogenému nukagj :
Perwá neznám gak gj řjkagj,
Zwjře gest, genž hlawu nosj w břichu ;

Pak gsau kowy, které křjdel pýchu
K letu wzawše z nebe padagj,
A kwět, w němž se oči kochagj,
Ano smerdj přiložený k čichu :

Ale hněw se bljžj k zůriwosti,
Wida lidi, kterým nebige
Ani k hřjchu sardce ani k cnosti ;

To gsau, w kterých duše hnige žiwá,
Hnusné bez balzamu mumie :
Nebo kdo chce žjti, ať se kýwá.

12.

Chtěl sem pěti králů českých trůny,
Bratrů přjchod, Wlastu s Libušj,
Chtěl bič božj, kterak do kušj
Střely klásti swoge učil Huny ;

Tatry zlaté, Tokag, ticho luny
Perst se tytýž hráti pokaušj,
Ale klamné wždycky do ušj
Mjna gen a Mjna zněj struny :

Slohem prostým bágky, kwěty, řjše
Psát se gmu, než péro swéwolné
Tahy giné, giné ruka pjše ;

Ani řeč má s wůlj kráčet newj,
A co w spolku lidj newolné
Sardce kryge, kwapný gazyk gewj.

13.

Z gara nech tě swětj ljbý chládku
Wečer z wětwe pjseň slawjka,
W létě ať se tebe netýká
Perũn hněwný weda s žiwly hádku;

Každau geseň nech i ze zůstatku
Raucha twého zlato wyniká,
W zimě chraň tě zhauba wšeliká
Strome swatý, lásce na památku:

Žj gen dáwný děde, bljzkau koge
Údũ i let břjmě studničkau,
Aniž ostré pociť wraha zbroke!

Nebš ty swědek, když mi onna troge
Slowa perwau wšepla hubičkau:
Wěčně, wěčně, wěčně sardce moge!

14.

Krásný gest zwuk, který wychowaly
Wenku ruky samé přjrody,
Mnělbys že se z křowin hospody
Wlaských mistrů, chrámy z lesů staly;

Krásněšj ten, genuž Muzy daly
W lidských ustech už i swobody,
Kde um we zpěwu se lahody
Mjchá, aby sluch i duši galy:

Ale znám zwuk geden tichý, krátký,
Než tak plný, pronikawý, sladký,
Že wše giné w něm se spogugj;

Slyšjm, slyšjm ho hle ljbě znjcj,
Když si řeknau sardce milugjcj
Perwýkráte: že se milugj.

15.

Rád mám geseň tokagského moku
Matku, rád i léto pėhawé,
Přjgemněť gsau w zimě bělawé
Sanice a klauzky u potoku;

Předce weždy ze všech částek roku
Garo w geho kráse strakawé,
W geho weselosti zpěwawé,
Naymilegšj bylo mému oku:

Nynj pak se ono pro mne stalo
Negen milým, než i pamatným,
Proto že mi lásku darowalo;

Kolikráte nawrátj se zase,
Zápalem a kwjtjm poswatným
W mágowém chci swětiti ge čase.

16.

Pahorek gest, na němž rozwaliny
Hradu tráwj času kolečko,
Pod pahorkem hezké městečko,
W městečku dům stogj ljpostinný;

Na ten domek z nebes klenutiny
Naykrásněgi swjtj slunečko,
Neb tam bydlj onno sardečko,
Gež Bůh Sláwě určil dobročinný:

W hradě tom se strašné, w dlauhém čase,
Stonánj a pláče slýchaly,
Nynj ale vše gest ticho zase;

Neb už zhogil křiwd a ran těch hory
Milek Sláwě, gež gj zďělaly
Medwěd, Lew a giné drawé twory.

17.

Gako chodj opuštěná mati,
 Když gj pomrau dcery, synové,
 Každodenně w rauše smutkové
 K miláčků swých hrobům nařjkati;

Tak gá k nj se mohu přirownati,
 Chodě k wám, o Sorbů hradové,
 Kunice, Krain, Lobdy rumové,
 Nad wašimi předky plakáwati:

Od wás nesu ke Slaupsku a Mjšni
 Swaté horkých selzj obětě,
 Kde rty Němec slawskými se pyšnj;

Sotwa že zde city poustydly,
 Wedau k Retře mne a k Winetě
 Derwan, Mjk a Belboğ zlatokřjdlý.

18.

Nenj to zem ani nebe zcela
 Co se z twáře Gegj wyskytá,
 Swatost ge to w kráse zawitá,
 Duše božská w útlé cloně těla;

Hned mře láskau, hned zas gakby chtěla
 Wzhůru letnaut, city zamjtá,
 Do ruk běžj, ai w blesk rozlitá —
 Swěty hwězd Gj plynau wúkol čela:

Ba si tušjm všudypřjtomnosti
 Ode bohů samých pŭgčila,
 Anť mi weždy w očjch, w obraznosti;

O rci předce, družko rozmilá,
 Gsili trupel, ať si trudu spořjm,
 Čili angel, ať se tobě kořjm.

19.

Wšeccko při Nj, wůkol Nj, i na Nj
Gest, gak u Westálky, bělaučké,
Ode hlawy k patě samaučké,
Že kdo nezná s úctau še Gj klanj;

Mé pak oko téměř se už stranj
Postawy té, sice hezaučké,
Ale diwné tak a lehaučké,
Že Gi zowu českau Bjlaw Panj:

Sama nade alabaster bělšj;
W rauchn, we kwjtj a kdekoli
Barwa bjlá gest Gj naymilegšj;

Ale newjm posud, ohniwého
Slunceli to bělost, neboli
Genom bělost sněhu studeného.

20.

Těžko zřjti owšem, když se w krásy
Zlaté na Tatrách den obléká,
Um se tu w cit, tělo člowěka
W peruč měnj, na ach! geho hlasy;

Mutno sardci, když mrak slunce hasj,
A hrom láme dřewa stowěká,
Strašno, kdy rty Etna rozsmeká,
Lká zem, bledne měsjc hwězdowlasý:

Předce toto wšeccko snadno snesu,
Ale pohled Gegj newinný,
Tohoť nelze, leč se celý třesu;

Pohled Gegj! o mluč nynj wtipe,
Sardce mluw, gak geden gediný
Střely, swěty, bohy do mne sype.

21.

Mnoho sem si hlavu na tom trudil
Proč gsau slawské twáře okrauhlé,
A ne tenké, hrotné, třiuhlé,
Gako giných, weždy však sem blaudil;

Ptám se Milka, on tak o tom saudil:
„Smutek, hněw a city osuhlé
Způsobugj twáře obdlauhlé.“
A tjm na wěc pozornost mau zbudil:

Neb sem widěl že duch weselosti,
Smjch a zpěwy lidský obličeg
Priwozugj k pěkné okrauhlosti;

A kdo nezná to, že tyto cnosti
W našem národu gsau obyčeg
Panugcj ode gakžiwosti?

22.

Snadno bylo wolit Parisowi
Gednu ze třech w řecké pustině,
Když mu různem stály bohyně
Rozdělené krásau, mocj, slowy;

Oči lehko snesau, když se nowý
Řádně za darem dar wywine,
Zniklý w sardci druhým pomine
Účinek, an čas i mjsto howj:

Ale komu dáno směle zřjti
Tam, kde w těsném blesku směsice
Wšech krás duše, těla wůkol swjtj?

Gá si oči rukau musjm krýti,
Anť se w gedné, onna trogice
Bohyň, gednjm rázem na mne řjtj.

23.

Tolik může hle moc pěkné twáře!

Wčera zwána byla ku bálu,
A když uwedla Gi do sálu
Zdwořilého ruka hospodáře,

Okauzlila swjc a perel záře

Tak Gi gakby byla z křišťálu,
Až ples ten gen gegj na chwálu,
Hoch se každý změnil na modláře:

Giné djwky stály gako wryté,

Aby neztratily ctitelů
Bleskem krásy snad a okrasy té;

Dnes pak znj už rozmluw na tisjce

O nj w chalup zděch i kaštelů,
Tak že pro stud nikam nechce wjce.

24.

Malug obraz, genž se zářj hrawau

Na angela strogj změnití,
Duši gcho téměř spatřiti
Přes gasnotu těla pronikawau;

Okó musj k nebi wjru zdrawau,

K zemi lásku čistau swjtiti,
A však nesmj čelo zůřiti
Na hubinku sladce usmjwawau:

Dwa se wěnce wiňtež wúkol vlasů,

W kterých, gako barwy duhowé,
Kwjtky chwěgj wěků všech a pásů:

Ale všemu tomu wdechni ženstwj

Slawenského tahy kanzlowé,
Máš Gi, aspoň w chudém podobenstwj.

25.

Láska, totiž prawá, ne ta bágná,
Nikdy sama gedna nechodj,
Gako z matky se z nj narodj
Hned i prawda a cnost nebedagná;

Kam se pohne newinnost gi hágná,
Nauka, čest i sjla sprowodj,
A co náboženstwu lahodj
Wjce nežli lkánj gegj tagná?

Naděge a radost w twáři gegj,
Gako rannj rosa u růže
Garokwětné, spanile se skwěgj;

Láska gest všech welkých skutků zárod,
A kdo nemilowal, nemůže
Ani znáti co ge vlast a národ.

26.

Nechápám gak, ale sardcem smělým
Wyznám to co cjtjm skrytého,
Totiž, že mne láska celého
Wjtězstwjm swým proměnila skwělým;

Ze chladného učinila wřelým,
Powolným a krotkým z přjsného,
Nepřestrašenliwým z plachého,
Ze smutného gasným, přeweselým:

Ona wšecku swlékla ze mne školu,
Aneb raděgi gen smjřila
Se žiwotem rozkošně gi spolu;

Tak že newjm sám teď gak sem schodil,
Či se země tato znebila,
Či sem gá se celý znowu zrodil.

27.

Růži rovně, když se na uswjtě
 Lásky drjwe z rosy napige,
 Pak swũg slunci šarlat rozwige,
 Tak ge k zřenj onno krásné djtě;

Gměnj włastnjch, nimiž w bolné sjtě
 Sardce łapá, sama nečige,
 Před tjm ruky winné umyge
 W newinnosti, koho ranj ljtě:

Bezwědomě, w citech samostatných,
 Gako sama krása působj,
 Nechce chatry křiků neposwatných;

Žel gen! že čas panstwj sobě smělý
 Nad wšj zemskau krásau osobj,
 Terheg růži, přigdau slunce střely.

28.

Taký čas mi, gak dnes, geště zcházel
 Zrjti w naywětšj Gj osloně,
 Stála, mág se k zemi nakloně
 Wůkol Nj všech kwětů krásy sázel;

Wšetečný pak zefyr na Ni házel
 Sněhem wonných kločků z gabloně,
 Ona kytaru má na loně
 Gegjž hru hlas leckdy sauprowázel:

Zpjwalať si libě, gako morské
 Šireny, ty w Čechách ondyno
 Nalezené zpěwy Kralodworské;

Překwapjm Gi, po milostném fuku
 Předce přáno mi, o nowino!
 Poljbiti kytaru i ruku.

29.

Nikdo geště lásky newystihnul
Powahu a vládu čarownau,
Bůh sám nayvyššj gi králownau
Učinil a na trůn swěta zdwihnul;

Potom okem všemocnosti mihnul
W řjši tělesnau i duchownau,
A ai hned se s tužbau milownau
Weškeren twor k berle gegj přihnul:

Proto ona w celém swětě wěge,
We hwězdách i prášku křjdlatém
Gegžto wětrjk z kwětu na kwět sege;

Wede k sobě duše oddálené
Po žiwota běhu klikatém,
Gak mne až sem k Sále oljpené.

30.

Nezná sardce, kdy a kde a gacj
Žiwlowé chtj gehu úpadu,
W tisjce se, we swém úradu
Milek swodný, oblud přeobracj;

Perška ztichla; libě žwawj ptáci
K procházce nás wyzwau do sadu,
Ana se mi z ruky k pozadu
Wykradne a stromem zatermácj:

Huy! tu přjwal, střely, hromy na mne,
Hasjm wůkol plamen hořjcj,
Genž se řine z každé krůpě klamné;

Ona w útěk, w haušti, kde se skryla,
Trestati chci krásnau hřjšnici,
A wšak sladce křiwdu odplatila.

31.

Na druhý den , abych lek ten zpátky
Odpomstil a sardce ukogil ,
Němce ku Sále sem nastrogil
Nagatého drahé za úplatky ;

By Gi střehnul , a když do zahrádky
Wegde ku mostku se připogil ,
Sňal geg kradmo , břehy rozdwogil
A šel , gá pak sám sem čekal zmatky :

Ale když tu předkem na přjkořj
Genž Gi potká sem se weselil ,
Zkusjm gaké krása dlwy tworj ;

Nebo sotwy otewřela bránu ,
Sály tok se před Nj rozdělil ,
Tak že suchem přešla na mau stranu.

32.

Milugme se newinně a hragme ,
Cittme wraucné lásky oblahu ,
Ale tuto slast a přjsahu
Kochanko ! gen we swých nádrjch tagme ;

Swěta s gehu gazyky se hagme
Pelnjce tak Milka výstrahu ,
Tu má prawá láska powahu ,
Nechlubj se když dvě duše zagme :

Gen ta giným wjtězstwj swé hlásá ,
Gegjž matka býwá fiflenstwj ,
Wášeň aneb podzimková krása ;

My dwa samým zpěwcům těmto w hágku
Swěřme naše šťastné tagenstwj ,
Tit nás gisté neuwedau w bágku.

33.

Geště wás wy medosawé wčelky
Gednau od mé družky odhánjm,
Kterau stálým ku Nj létánjm
Sladkostj všech pozbawjte celky;

Tam si leťte, o wy sprosté selky,
K horám kwětnatým a ke stránjm,
Mně pak nekradnite ljbánjm
Swogjm wonnau manu u přjtelky;

Nenj toto lipka dřewokmenná,
Než mnau genom losem přjzniwým
Perwýkráte pod nj nalezená;

Nechceteli přeč, wy nezbednice,
Nuž se chraňte ostnem dráždiwým
Bodnauti Gi w pyštěk aneb ljce.

34.

Nezáležj láska w surowostech
Hottentotů aneb Huronů,
Ale ani w přjsných Katonů,
Aneb suchých Aristarchů cnostech;

Gá sem zkusil, kdo ste w pochybnostech
Mně wjc wěřte než snům Platonů,
Láska žige beze zákonů,
W sladkých a však čistých maličkostech:

Sokratické žerty, okamihy
Milostné, a bawné klewety
Byť i z páně Rozwodowy knihy;

Nezbedné hry, wzdorky dowádiwé,
Wděčné obtulky a štěbety,
Toť gsau žiwly lásky opravdiwé.

35.

Hodiny gsau, a to nayšťastnějšj,
Kde nám geden kwjtek w skrytosti
Wjce způsobuge radosti,
Než křik a blesk swěta nayskwostnějšj;

Hodiny gsau, a to naykrásnějšj,
Kde nás djtě we swé žwawosti
Wjce poučuge maudrosti,
Nežli Plato a Kant nayslawnějšj;

Hodiny gsau, kde Bůh w sardci našem,
Wěčnost, zem i nebe přebýwá
Gasněgi, než swěty w chrámě wašem:

Tagemstwj však toto přetlumočj
Gen ten sobě, ctj a cjtjwá,
Komu láska bělmo sňala z očj.

36.

Přjroda se ze všech žiwlů všudy
Kwjtek gala stwořit neswadlý,
W němž se w sličné změně zercadlj
Nebe, země, hwězd a slunce praudy;

Než um Pallas, Lada sladké pudy
Mjsto wůně po něm rozkládly,
Kupid s Milkem ljtjky pokradli
Točjce z nich tři dny každé údy:

A wše tyto bohů wětšjch dary
Okauzlily wděky newinně
Střjbrem hlasu, hnutj lehkých čáry;

Kdo Gi uzřj, stane, sám se ptage:
Gakž pak předce tato bohyně
Z řeckých hágů přišla w naše kraje?

37.

Diwil sem se někdy, gakby k bogi
Krása rozljtila ramena,
Swěty dwa tam gedna Helena
Celý guh i sewer hnala k Trogi;

Slečna kyne: rytjř křjž a zbrogi
Chápá: „adé krásná Božena!“
Přigde: „Hrob náš! křiwda pomštěna!
Deset soků ležj na saubogi!“

Teď znám proč si polem, mořem taužil
Menelae, proč dlels Priame,
Zač si hochu šwárný dobrodružil:

Gen to neznám, či sám geště lhawý
Perůn deštěm krásu neklame,
Nač twář tato na zemi se bawj!

38.

O půl noci, když zem celau skrývá
Tma a sněhu oděw zimawý,
Cestu koná krok můg taulawý
Od Té, kterau sardce moge wzjwá;

Ticho všudy gen sám Tworci zpjwá
Wětrožalmy sewer sichrawý,
Ano z rozterhaných laskawý
Měsjc na mne oblaků se djwá:

O leg swětlo, druhu plný blesku,
Nocobludným swogjm kahancem
Na mau křiwau podle Sály stezku!

A však chod můg nenj krádež, zrada,
Negsem zběhem ani wyhnancem,
Wina všeho Milek gest a Lada.

39.

Do dwau škol gá spolu nynj chodjm ,
 Neb sem našel školu we škole ,
 Žádná sice nenj bez bole ,
 W obě wšak se posud dobře hodjm ;

Když se z dennjch pracj oswobodjm
 Spjchám do Betany přes pole ,
 A tam smjřiw ducha newole
 Zase zpátkem ráno rosu brodjm :

W gedné škole s muži towaryšjm ,
 W druhé s pannau , tam wtip mudrochů ,
 Tu řeč krásy učeliwě slyšjm ;

Odkud ten zisk , že když lesnatěgj
 Mrawy mnoha giných mladochů ,
 Moge měknau zde a lahodněgj.

40.

Wčera wečer se nás na knjžecj
 Hwězdárně hauf drahný nasbjral ,
 Zprávce skla dal , oči protjral ,
 An mu z ust se učná slowa mecj ;

Každý za njm oči na wisecj
 Po obloze hwězdy upjral ,
 Gen sám gá sem k zemi pozjral
 Na korunu tu wšech swětských wěcj :

„I co hledjš ty tam na zem njzkau?“
 Řeknau hwězdári a přátelé :
 „Hwězdu nowau odkryl sem a bljzkau!“

Hned i oni zrak tam obrátili ,
 A pak po hádce Gi umělé
 Za nájkrášj wšickni wyhlásili.

41.

Dwanácte rtů někdy holubice
 Gedna k gazykům sto rozžala,
 Našjm hrjšným wěkům přestala
 Přjzeň božj dáwat diwů wjce;

Dwě se wznesly ke mně, w gedné djce
 Řeči gen zněgž Gegj pochwala,
 K peánům si křjdel žádala
 Tužba, usta hasly začat chtjce:

Pelnostj se wnitřek puknaut mjnj,
 Ano citům cestu, mezera
 Ode sardce ke rtům, přjkrau činj;

Než hle tak se pomstj newěra!
 Geden předmět, hodný Homera,
 Sardce wzjwá, slowo tušjm stjnj.

42.

Mne už berla náměstnjků chánských,
 Ani Harem gegich netěšj,
 Nedbám, kolik ročně z pelešj
 Swětu dáwá rudy Tatra banských;

Aniž se ptám, gakau z břehů manských
 Laupež weze koráb naytěžšj?
 Kolik drábů heysek vyhřešj
 We schůzkách noc aby stráwil panských?

Aniž wjce wyzwědati mjlo,
 Kde se chowá slawných k widěnj
 Phidiasů, Raphaelů djlo;

Gá mám w rukau Peru, Wlachy, Řecko,
 Král sem bez wogsk, boháč bez gměnj,
 Mně dal osud w gedné wěci wšecko.

43.

Co gest láska? bjda newyhnutná,
 Protimluw ge a host nezhostný,
 Chladný oheň, smutek radostný,
 Sladká horkost gest a radost smutná;

Milá rána, tráwenina chutná,
 Žalost smjšná a smjch žalostný,
 Zdrawá nemoc, katan milostný,
 Rozkošný hrob a smert neukrutná:

I gá cjtjm, že co k nj sem přistal
 Sám sem uťal wětew pod sebau,
 A lep na swá vlastnj křjdlá schystal;

Nynj padmo letmo dolů třjskám,
 Ikare, ach asnad za tebau,
 A w tom pádu geště sobě wýskám!

44.

Hraběňko! ty skrytá pod Kunickým
 Hradem tjmto w tichém ústupu,
 Neklad mi mé ptánj w potupu,
 Co gsi, Wilau? čili duchem lidským?

Láskali tě šjpem laupežnickým
 Wyhnala sem z lidj zástupu,
 Či hněw stawěl tuto chalupu
 A tě rauchem oděl pustewnickým?

Než buď kdo buď, aneb od kterého
 Krage koli, wy gj Kunice
 Pohostinstwj přegte slawenského;

Gak mně ona přjtulku též přege,
 Když mi z oěj Sála, Lužice,
 Balt neb Milek teplé selzy lege.

45.

Nechať giná šperky zlaté nosj,
 Tkanic šust a wonné kadidla,
 Na swau twáři wodky, ličidla,
 Na swau hlawu klade páwy, pštrosoy;

Ta nech Pařjž, aneb London prosj
 By slal krogů nowých prawidla,
 Při njž Milku w ruce kružidla,
 An gi twořil, pohýbaly losy:

Ať to, kde ge chyba wynahradj
 Kupec perlau, čepcem šwadlena,
 Kde zbyť, škřinka wtipná pozahladj;

Gá se kochám gak si zrostla w Tobě,
 Mně se ljbj krása rozená,
 Aneb, kde gsau w shodné mjře, obě.

46.

Co gest slunce gitru spanilému,
 Měsje noci, hwězda plawcowi,
 Kwjtek wčele, woda mřenowi,
 Slawjkowi hágek zpěwawému;

Co gest čerstwý chládek pocestnému,
 Owci tráwa, křjdra orlowi,
 Koruna a berla králowi:
 To gest sardci milenka má mému;

Co gest garo mezi roku djly,
 Perla mezi kowy drahými,
 Mezi wětry zefyreček milý;

Co gest růže mezi kwětinami,
 Palma mezi stromy ginými:
 To gest Ona mezi panenkami.

47.

Sláwa krásau ljbé řeči Polku,
 Wděkem ozdobila Serbinku,
 Slowáčky pak, naši rodinku,
 Zpěwem ust, a sardcem bez okolku;

W Rusku panstwj, w Českau skryla holku
 Smělost k herdinskému účinku,
 Ale každau krás těch kwětinku
 Geště w celém chtěla mjti spolku:

Káže tedy aby podle směru
 Spogil Milek, gegj Kochánek,
 Onny částky w gednu Sláwy dceru;

Proto se tu, gako w moři reky,
 Diwně spolu všechněch Slowanek
 Obgjmagj cnosti, krásy, wděky.

48.

Nikdy takým záře šarlatowá
 Wýchod negasnila plamenem,
 Gaký w tomto zraku spáreném
 Blesk a oheň Lada wždycky chowá:

Nikdy takým štětka gara nowá
 Růže nebarwila čerwenem,
 Gako w obličegi wznešeném
 Rdj se tuto kwětobrána rtowá:

Aniž bylo pružnatějšj zlato
 W luku Swatopluka tetiwy,
 Njž swět ztrásel, gako náruč tato:

A co bágka wymyšlená řjká,
 Ei hle, tu ge skutek prawdiwý,
 Noha, genž se sotwa země týká!

Čakby všecky cnosti wúkol stály
 Když Gi ruka božj tworila,
 Ta puk duše w rúži nosila,
 Ta zpěw, ta ples wedla, giné hraly ;

Štrog spal geště, gen se rtjky smály,
 Haufem chasa božská kwapila
 By weň dar swúg každá wložila,
 Twor wstal žiwý, cnosti odlétaly :

Tak wše při Nj útlé, čisté, lehké,
 Tak wše kryge stydu opona,
 Že to nelze wypsát ruce křehké ;

We tmě tak z Nj line oslona,
 Ba i we dne, gestli při Nj sedjm,
 Radše w slunce než Gj we twář hledjm.

Gedna matka měla nebohatý
 Statek, na něm roli s úrodau,
 Saused zloděg, bydle za wodau,
 Přišel a wzał všeccko, nestydatý ;

Slala syna aspoň na požatý
 Lán ten klasy zbjrat za škodau,
 A ai! na sternašti náhodau
 Našel geště klas on ryzozlatý :

Totě bágka, asnad někdo zwolá,
 Pelná šumilebých powěrek!
 Nenjť bratře, nýberž prawda holá ;

Sláwa totiž gest ta hospodyně,
 Klasnjk gá, a zlatý paběrek
 Zašlych Sorbů gest má přjtelkyně.

51.

Wjm, že tato duše přemilená
 Trůn mi w přjnos dáti nestrogj,
 Wjm, že ke službě Gj nestogj:
 Peněžítá Rothschildowa měna;

Dopelňuge mi však utěšená
 Náhrada tu ugmu obogj,
 Neb mne přjslowj to pokogj:
 Krásná panna polowice wěna!

Předc i Ona wěnuge mi mnoho
 Darů swadebných a předmětů,
 Totiž celé Slawsko krage toho;

Odtud kde břeh Sály stogj šwárný,
 Až kde gečj moře Wenetů,
 Co nám odňal Němec dlauhotwárný.

52.

Za persten, dar od mé milostnice,
 Stwořil Milek z drahých kamenů,
 Pelných blesku gako plamenů,
 W gednom celku, než dvě náušnice;

Z obau stkwěl se obraz přewelice
 Gasně složený dwau ze kmenů,
 W pravo českopolských Slawenů,
 Serbskoruských opět u lewice:

Kmenowé zas po dvě wětwe magj,
 W gegichž gantarowé krůpěgi
 Hoch se s holkau národů těch hragj;

Twáře, zwyky, zbroge, oděnj tu
 Milek wypodobnil značněgi,
 Nežli Wulkan w Achillowě štjtu.

53.

Darino geště posud s Milkem brausjm
 Střelku tuto geho osličkau,
 Když tak dlauho přjzeň každičkau
 Modlikati aneb krásti musjm;

Darmo kwjtj na cestu Gj trausjm,
 Darmo hnauti hledjm selzičkau,
 A Bůh wj, co s tauto dědičkau
 Derwanowau geště dále zkusjm!

Když se smlauwá oči k zemi nese,
 Když se směge, to gen polhubkem,
 Když co dává, ruka se Gj třese;

Nedobýwal hradu Wlastislawky
 Přemysel s tak těžkým postupkem,
 Gak gá útlost Této upýpawky.

54.

Diwným učj láska lidi zpráwám,
 Chytré bere cesty, wýhybky,
 Co Gj samé dáti polibky
 Nesmj, aspoň Gegjm kwětům dáwám;

Mjsto Nj tu lpu obgjmáwám
 Kde mi učinila wýslibky,
 Abych ukogil swé pochybky
 A ten oheň zhasil w kterém pláwám:

Arci že ta náhrada gen muka,
 Bodegž propadla se do řeky,
 Zwláště w lásce, skaupost krátkoruká;

Nezauřám wšak w tomto stawu wěze,
 Asnad nebude tak na wěky,
 Časem štěstj samo do ruk leze.

55.

Pakli nechceš tyto zanechati
 Twerdé úmysly a postupky,
 Tedy aspoň mezi holaubky
 Swoge rač mne prosjm počtati;

A když ráno budeš woláwati
 Holaus! holaus! na ně zpod hanbky,
 Dowol ať se w gegich zástupky
 I gá geště mohu přimjchati:

Mnohem krotšj nežli oni budu,
 Gestli sljbjš i mně howěti
 W takowémto žertohrawém studu;

Neuslyšš ani křjdel šustek,
 Tak chci na loktech Twých seděti
 Tichaunce a cuker bráti z ústek.

56.

Milku, takliž dána žluč i kráse?
 To trest welký, wina maličká!
 Slyš gen: wykwetla Gj růžička
 Na kři, perwá w tomto garnjm čase;

Urwati gi opowázil gá se
 Když tam nebyla má družička,
 A hle proto se už hněwičká
 Tři dny na mne w twáři, oku, hlase:

Učiň saud a pracug na smjřenj,
 Neb, gak Tranowský náš, gináče
 Sám si wezmu dostiučiněnj;

Milek i hned určil čas a mjsto,
 Kdo pak nepřigde že opláče,
 Anť w něg hrozil šjpů střeliti sto.

57.

Přišla sice, ale s třeskem wrátek,
 Do zahrady večer w besedu,
 Kde se při Milkowě dohledu
 Slawiti měl smjrlivosti swátek :

Degte sobě ruky na začátek
 Smjru, poljbenj k posledu,
 Zněl náš ortel, a to po předu
 Krádce ty, pak Hněwkyně ty zpátek !

Ona ale dlauho se a celky
 Proti saudu smjrce zpauzela,
 Až i wpeřil w sardce Gj ty střelky ;

A hle tu hned bylo po nesnázce,
 Ba tjm útlost naše zwraucněla,
 Nebo malý swár gest dobrý w lásce.

58.

Náhoda mně bázliwému krátkau
 Často cestu k cjli dělala,
 I dnes wjtězstwj mi dopřála
 Nade tauto swéhlawkynj sladkau ;

Sála totiž sobě pod zahrádkau
 Wzjwanky mé lože ustlala,
 Tak že přinucena býwala
 Ke swým kwětům přes lawici hladkau :

Wečer bylo, gá gdu do zahrady
 Přes onuno úzkau lawičku,
 A hle Ona wen šla práwě tady ;

Byliby sme gisté popadali
 Oba we studenau wodičku,
 Kdyby sme se byli neobgali.

Gedenkráté když sen tuhý sklčil
 Gegj unawené očinky,
 Polibek sem za půl hodinky
 Prawoslawský dāwati se cwičil;

Ne gak Řjman, Řek a Němec ljčil
 W básněch, ony wilné šibřinky,
 Ale čisté, řádné hubinky,
 Gakowých zwyk bratrům Rusům žičil;

Totíž takto ljbal sem swau družku:
 Ode čela dolů ku brádce,
 Potom krjžem ode ucha k ušku;

Na té cestě dwakráté se přigde
 K onné růžoplotné zahrádce
 Rtjků, kde wstrjč duše duši wygde,

Sotwy že se smělšj opowážj
 Cit gen hnauti w Gegj bljzkosti,
 Týmž, co plamen walj do kostj
 Zřenjm, zemskost celau k prachu srážj;

Zřjdka přjznj, wždy gen slibem blažj,
 Wnady kryge w raucho wážnosti,
 Gakby tábor z nebes wýsostj
 Strašnau wůkol oblehnul Gi strážj:

Mně cnost kwete, kde sem lásku rozsel,
 W Cypru Westě obět plamenj,
 W twáři Milka přišel wyššj posel;

Takto láska předčj sama sebe,
 Měnj wášeň w čisté tušenj,
 Kdo zem hledá, dá mu gak mně, nebe.

61.

Poněwádž řeč slawskau zde už zınaru
 Oddati zlj lidé wěděli,
 Chodjwáme tytýž w neděli
 K službám božjm spolu do Waimaru ;

Rusi totiž ku wěnnjmu daru
 Carewny swé dáti hleděli
 Geště i ten, že tu stawěli
 Slawenčině hezký chrám a faru :

Tu těch zwuků uchoťěšných zněnjm
 Sluch i duše naše kogjme,
 Gež sám Němec chwálj s wyterženjm ;

Tu gá za Ni, Ona za swau matku
 W společném a wraucném modljme
 Bratrů se a sester ruských zmatku.

62.

Ze všech synů, co gich koli wládny
 Apol k ledné poslal stežegi,
 Negjmá mé sardce silněgi,
 Gako onen saused Hekly, žádný ;

Byť wůz Kairbrůw 'zpjwal, aneb zrádný
 Únos, Fingalowu trofegi,
 Stawěl karny, aneb raděgi
 W bauř a oblak kryl swau lyru wnadný ;

Pelnost krásy, tužba, lásky rána
 Sardce téměř citem rozčesly,
 Kolikrát sem čjtal Osiana :

Dnes mi ale zpěwy tyto krásné
 Báseň w sobě od Nj donesly,
 Při njž sláwa Barda toho hasne.

Nechci' zlata, nápoge a gjdla,
 Titulů a korun žadati,
 Chcešli mi wšak čeho dopřáti,
 Sláwo, matko milá! deg mi křjdra;

Na nichžto bych wšudy, kde gsau sjdla
 Bratrů Slawů, mohel létati,
 Čechowé k wám, Serbi, Chorwati,
 Potom kde gsau Wisly, Wolgy zřjdra:

Tak gak motýl z kwětu na kwět létá,
 Podnebjm bych létal w kraginách
 Weškerého slawenského swěta;

Tau bych pastwau wěčně oči bawfl,
 A wšem kmenům, po wšech rodinách
 Zpěwem matku gako dceru slawil.

Škoda wěru, škoda tisjcerá
 Pro wědy a lidstwo pozděgšj,
 Že krag tento a wěk nyněgšj
 Nemá Gála ani Lavatera;

Gaké nowé nálezky a která
 Prawidla i wýklad gasněgšj,
 Saustawěby gegich někdegšj
 Propůgčila tato Sláwy dcera:

Tento rozměr wšechněch údů těla,
 Oči cheruba, leb slawenský,
 Hubičkawé usta, swatost čela;

Ba i menšj částky: ljece, wlasý,
 Wjčka, uši a nos helenský,
 Bylyby gim nowau školau krásy.

Dlauho konám už, ne bez bolesti,
 Onu Sisyprowskau robotu,
 Abych widiny mé k žiwotu
 Aneb tento k oněm mohel wznesti;

Ale posud nelze bylo splesti
 We swornau ge oba gednotu,
 Trau, ba lámagj se w třeskotu,
 Gako různých stromů ratolesti:

O swobodě, vlasti, národnosti
 Obrazy mé dáwno zmizeli
 W nepřjgemném prachu skutečnosti;

Gen wzor gedem gedinký mi časy
 Splnit na té zemi wěděli,
 Totiž lidské nappěknějšj krásy,

Wy, kdo wyššjch ke swým uměleckým
 Djlům ideálů hledáte,
 Seweru cti křiwě nekraťte,
 Stranným okem howjc luhům řeckým;

Buď se nowým, buď se staroswětským
 Krásy wzorem radše kocháte,
 Sem swá zřenj různá obraťte,
 Tato gedna wšeccko bude wšeckým:

Lidskost s božstwjm, cnost a lásky plamen,
 Ušlechtilost tuto nagdete,
 Gaké nezná Medičegský kámen;

I mých znogů učigete tudy,
 K winám péra mého řeknete:
 Welkát to tjž pro tak slabé údy!

67.

Geště dnes mi probhá mráz kosti
Mysle na to perwé kázanj,
Gežto na Gegj sem nutkánj
Wčera měl a ku swé zkušenosti;

Neděle to byla o wěrnosti
Pastýře a duše skládánj,
Ona w chrámě sedj u panj
Gako slunce we hwězd společnosti:

Tu, když gazyk mladý slowa láme
O tom: „Za které my skládati
Wěci tento zemský žiwot máme?“

Odpusť Bože! musel z řeči swazku
Pro zmatek a stud sem nechati
Poslednj punkt: přátelstwj a lásku.

68.

Takowá čest, mohu řjci směle,
Gakowá mne, nikdy básnjka
Geště žádného, ni řečnjka
Nepotkala ani kazatele;

Nebo sotwy slunce od neděle
Gednau oswjtilo smertnjka,
Už mne Milá, kázně vlastnjka,
Překwapila a gi znala cele:

Tak se welmi snadno naučila
Na z pamět gi slowo od slowa,
Gakby Gegj vlastnj práce byla;

Měl sem se gá s mogj chybau potom!
Nebo tisjckráte ze znowa
Překárawá zmjnka byla o tom.

69.

Gednau, když sem za Sálu k Nj chodil
 Slawského dle zvyku wohledy,
 Gda hned přede mnau, hned za sledy,
 Swětloňoš mne do půl noci wodil;

Tam se semnau po gezerách brodil,
 Po laukách tu tropil nezbedy,
 Až se konečně s njm we zwědy
 Pustjm, wida že mi neuškodil:

Kdo si a nač postawus, djm, změnil?
 A on: „Gá sem bůžek Sorabů
 Bydliwšjch zde a mé gméno Henil;

Zloboh Teut mne zaklel vlast mi bera,
 Wšak mne od kletby i od Šwábů
 Geho, zbawj mého lidu dcera.“

70.

W žiwobyťj lidském žádná změna
 Horšj nenj gako w pohlawj,
 Když se onna útlá rozprawj
 Powah w něm a charakterů stěna;

Ženský muž se tak, gak mužská žena
 Cti a štěstj swého pozbawj,
 Toho tam se málem zohawj,
 Této mnohem člowěčenstwj cena:

Muži wůle, čin a smělost slušj,
 Ženě prosba, cit a mlučenj,
 Ten buď wjce duchem tato dušj;

Muž ať táhne nebe k cnostem dolů,
 Žena zemi wzchůru k blaženj,
 Gen tak přigdau krásně k cjlj spolu.

71.

Nepřjm, že swět ten už w sobě chowal
 Mnohé Xantipy a Hekuby,
 Které nemaudřeby za chlauby
 Krásné pletě někdo předstawowal;

Negeden muž tjm se odstraňowal
 Ode lásky z bázně záhuby,
 Toto wšak gest ženská, kterauby
 I sám Timon geště zamilowal:

Z Nj se gedné cnosti blesk a krásy
 Na pohlawj celé odrážj,
 Co žen bylo, gest a bude časy;

Neb kdo w bližšj s takau dušj swazky
 Wstaupj, potom se mu ukážj
 Wšickni lidé gako hodni lásky.

72.

Wšecky práce umj tak a dělá
 Gako čaroděgná wěštice,
 Hned se kwjtj a hned gehlice,
 Hned zas péro w ruce Gegj bělá;

To ge Safo, powjš, zpowěstnělá
 Když si sedne k básni, k muzice,
 Kolowrátekli a přeslice
 Při Nj, ey hle Penelope celá!

Malugeli, tu se nadnebeská
 Wděka Angeliky namane,
 Kuchařjli, každý host Gj tleská;

A co pakby koli uchopila,
 Tak Gj wšecko pěkně přistane,
 Gakby k tomu narozena byla.

73.

Nenj owšem, gako mnohé Šwábky,
 Slawně učená má milenka,
 Aby, lépe než swá přadenka,
 Znalá běhy hwězd a w moři kapky;

Než to ani nechci aby žlábký
 Wšech wěd wyčerpala panenka,
 Gak tam Schlötzerowa mudřenka,
 Nerád widjm gá ty školské babky:

A wšak nenj ani gak ty panny,
 Mezi nimiž snad a bez snadu
 Duch a okus ředšj bjlé wrány;

Zná se do knih, než i do kuchyně,
 Hljdá hudbu, než i zahradu,
 A gest obraz prawé vzdělankyně.

74.

Škoda! že co slawjm gá a wzjwám,
 Wzor wšech maljřů a řezbářů,
 Proto přigjt musj do zmarů
 Že tak málo posluchačů mjwám;

Sláwu s krásau Slawům odekrywám,
 Ale Němců řeč a Maďarů
 Wětšj djl mi mogjch čtenářů
 Ukradli tak, že sám sobě zpjwám:

Ostatnj pak daleko gsau bratřj,
 I tam nerozumj Slowann
 Slowan, což gen wjce bolest gatřj;

Předce budu pěti Gegj chwály,
 Nebo gestliže gá přestanu,
 Začnau hory křičeti a skály.

75.

Co gsau hwězdy mezi stwořenostmi
Na nebesjch okem widnými,
Na něž hledj nocmi gasnými
Každý člowěk ale s nedbalostmi;

To gsau naše ženy s gegich cnostmi
Terwagjcjmi a tichými,
S gegich, w lůně domu skrytými
Weliké však ceny, powinnostmi;

Mužowé gsau zgewy powěterné,
Na gegichžto oheň chwjlkowý
Djwá se i djtě malicherné;

Ale gaké dagj zemi dary?
Ne ten přjgemný blesk hwězdowý,
Často gen třesk, puch a lary fáry.

76.

Tenby wtipu zradil ochabělost,
Gábych djlo začal daremné,
Kdyby někdo žádal ode mne,
Abych částky ljčil a ne celost:

K nemožnostem ať se netře smělost;
Swětlo slunce gestiť přjgemné,
Ale zraky tomu rozemne
Kdo chce patřit přjmo w geho skwělost:

Tak též i tu: gdeli oko bljže,
Málo widj z darů welikých,
Neb duch křehne, slowa zmatek wjže;

To však zřegmo už i z dalekosti,
Žetě celá žiwé wšelikých
Pantheon krás, umu a wšj cnosti.

Chwalozpěw můg podobný gest tomu
 Řekowi tam w dáwných Athenách,
 Který w terhu na swých ramenách
 Kámen nosil.z prodagného domu;

Tak gá swětu krásu tuto w lomu
 Ukazugi gen a w pjsmenách,
 I tu we slowjch a we gmenách
 Ugmu činjm djlu negednomu:

Šťastný ten, kdo spěšným chwátá krokem
 Tento diw a zázrak spatřiti,
 W geho žiwém celku, vlastnjm okem;

Ten sám wyzná, žeby nade ginau
 Wedle Nj blud byl se diwiti,
 A krás giných chwálu zwałby winau.

Geště spj! o ticho sardce hlasné,
 Ticho kroky, mlučte ptáckowé,
 A wy sijně této duchowé,
 Leťte k horám, zhaste slunko wčasné!

Hřjch by tu byl nedbat doby krásné,
 Newděk minaut štěstj hotowé;
 Wúle nedli, polib růžowé
 Krotce rtjky, polib čelo gasné!

Sotwy že se bljžj ruka třesná
 Z twáři odkryt clony hedwábné,
 Anť se w pěkném schytj hněwu ze sna;

Tři sta blesků na wše strany sláno,
 Uzřj smělce, oči půwabné
 Sklopj, krotne, šepie: „dobré ráno!“

Negen onna rŕžokwětná ljčka,
 Rtowé k poljbenj spiknutj,
 I waz pyšný, hardlo labutj,
 Šťastná zlatých wláskŕ po něm hřička;

Čelo slunné, klidný oblauk wjčka,
 Očj přjsných wábné kynutj,
 Lkawý úsměch, tagná wzdychnutj,
 I slow nemá sladkých polowička:

Wše mé sardce k bogŕm bádá chybným,
 Tisjc, zloboh Milek, spoguge
 Nástrah klamem nawnazených slibným;

Ona sama učj ugjt želu,
 Kolikráte tělo boguge
 Proti duchu, a duch proti tělu.

Pěkná býwá cnost í w rauchu sprostém,
 Kde twář s dušj stogj w odporu,
 A wšak třikrát hodná pozoru
 Kde se krása přisestrila k cnostem;

Žádné tato, onna proti zlostem
 Sama w sobě už má podporu,
 Onna k gedné, tato pokoru
 K dvěma musj nesti wysokostem:

Zde Bŕh spolu zbrog i zbraň i kluzké
 W sardce gedno wložil bogiště:
 Dlji bog- o mlučte persy úzké!

Wáháli ta, tjm už zahasila
 Swaté newinnosti ohniště,
 Tato tjm už téměř zwjtzila.

81.

Oči! oči! modré, milostiwé,
 O wy perly w kwětu rozwitém,
 W nichž se zem i nebe s blankytem
 Gako w řece swjtj zercadliwé;

Wyznám že gen u wás, školy žiwé,
 Cnost sem spatřil w blesku wěčitém,
 Ale nač ste přitom podkrytem
 Wlily do mne gedy oklamliwé?

Nač mi zhaubce perwé vaše zřenj
 Do dna sardce mého whnjzdilo,
 Genž mŭg žiwot střelau smerti plenj?

A wšak hodno wýhost dati zemi,
 Komu při pohřebu swjtilo
 Takowými nebe pochodněmi.

82.

Prawdiwé gest onno přjsnotwárné
 Starých wěků i dnes wyrčenj:
 Že ge krása, zbožj, uměnj,
 Ano wšecko pode sluncem marné;

Wšak bych gedno z nauky té kárné
 Wyňal wedle mého cjtěnj,
 Tak gest božské gehu wzezřenj,
 Tak gest milé, wděčné, čisté, šwárné:

Krásu mjnjm, tuto dceru božj,
 Když si, nebe na čas nechawši,
 Zemské raucho, gako panna složj;

Nemůž tato, gak ty, zpráchniwěti,
 Nýberž bytů zdegšjch poznawši,
 Zpátkem zase, odkud přišla, letj.

Neuctj Tě žádná w swětě gména,
 Nedosáhne důwtip básnjře,
 Rytce nástrog, kytka řmaljře
 Z ruky tworné padne zapýřená;

Gá gen cit mám, duše wywolená,
 Zpěw můg platj dluhy w nemjře,
 Štud mi usta wjže u wjře
 Že tam budeš žalmy kúrů ctěna:

A wšak kdyby zwláštnjm někdo nadal
 Tužbu sardce mého gazykem,
 S nimi bych i gá zde pěti žádal;

Než i takby slowo na rtech dlelo,
 Co ma iwolit, zbytku w tolikém,
 Cnost či krásu, ducha čili tělo.

Gako lpa, genž se we chrastině
 Njzké zrostem nebe dotýká,
 Tak tu nad sausedky wyniká
 Tato krásná Sorbů potomkyně;

Gako Lada, gdeli před bohyně
 Wšechněch krásy sama polýká,
 Tak tu předěj tato weliká
 Sláwy dcera krásau nad Němkyně :

Wěc to tedy k wyswětlenj snadná,
 Proč mne ze všech těchto krásenek
 Německých zde nehne zhola žádná;

Ať to nynj mlučkem gazyk mine,
 Že gen k Slawce slawský milenek,
 Roweň k rowni, swůg se k swému wine.

Wšecko, co gen koli nahromadil
 Zlého na náš národ swobodný,
 Buď čas, aneb osud nehodný,
 Budže saused, neb syn genž ho zradil;

Tatar, Maďar a ten který zhladil
 Půl sám z něho Němec podwodný;
 Wšecko toto Milek lahodný
 W této gedné hogně wynahradil:

A že nenj wzorem, na kterýby
 I řeč cizá měla patřiti,
 Negsau Gegj, ale naše chyby;

Totíž tato, že Slaw skaupozwuký
 Nezná, gako ginj, traubiti
 S každau wěcj lermo hned a hluky:

Dvě stě tisjc Němec při Lunkině
 Zabil, třidcet tisjc při hradě
 Braniboře, tolik we zradě
 Aneb wjce w poli při Děwjně;

Dwakrát tisjc pět set při Demině,
 W Ganě rowně; Mongol w nápadě
 Dwadcet čtyry tisjc w hromadě
 Usmertiltě Slawů w Mozkwy kljně;

Wšecko to, i u Kosowu kteřj
 Padli, u Kalký a Waršawy
 Milek sčjtaw ztrátu wážj, měřj:

Potom formu do swých rukau chopil,
 A co žiwota, sil, postawy
 Bylo tam, to w tuto krásu stopil.

Wy pstré lauky, a wy hustými njzká
 Křowjm lemowaná údolj,
 Wplete krásy we swé okolj,
 Které na wás oko Gegj blýská;

Potok gasna, barwy nechať zjská
 Kwět a zrostu herdé topolj,
 I pták sladčegi ať šweholj,
 Pastýř a žnec radostněgi wýská:

Wětry wěgte woňawěgi lesem,
 Zmnožte hry swých duchů geskyně,
 Paherbkowe poskakugte plesem;

Nebo obraz takowého rámu
 Gak sám gest, a gaka bohyně
 Takowého hodna gest i chrámu.

By se Homer, a ten gehož Muzy
 Řecké mládky pěly, nawrátil,
 I ten, který barwy potratil
 Při Kampaspě, Apelles, a druzi;

Onen básnjř, který zpěwem hrůzy
 Nimiž Dido mřela ošatil,
 Až tam k tomu, gehož zachwátíl
 Pohled Laury a hnal do Wokluzy:

I náš Zábog, a ten který hýbal
 Waritem swým hrady králowské,
 Neb kde koho Apol geště ljbal;

Wšickni by se, spolek učinjce,
 Djlo toto bohů mistrowské
 Slawit gali, giných nechagjce.

Odkud snesol všecku látku Milek
 K slitj útlé této ručičky?
 Mjru k článkům, k méké teničky
 Hedbáv pleti, k loktům sněhu bjlek?

Odkud čerwec k bludným tokům žilek?
 Z kterých korun onny perličky
 K pěti perstům? a kde tkaničky
 Nimž spogil wtipně každý djlek?

O! co rámě, nimž se skwěla Leda
 Proti nj, neb kterým Angelo
 K řeckým mistrům přilstiti se hledá!

Spi gen tjše, sladká ukrutnice,
 Coby ti už mraucj prospělo
 Sardce ranit, na němž ležjš, wjce.

Negen že ge kmene slawenského
 Kwjtek opravdiwý, spanilý,
 Gemuž ni Sas, ni Frank zawilý
 Newzal geště rázu národního;

Ach, tu mnohý štěstj ejtit swého
 Nezná, Sláwie syn zblaudilý,
 Hanbau za řeč a rod zmužilý
 Dlauže tresty Boha hněwiwého:

Sardce čisté gako perla rosy
 Skryl w diw tento rozum angelský,
 W twář a w oči nestihlého cosi;

Co gen nebe výborného znalo,
 S krásau šperků spolek přátelský,
 Slawný národ i řeč, vše gi dalo.

91.

Předkem se už té mi po hodině
 Sardce w tužbách sladkých rozlige,
 We které si spolu lekcje
 Dáwáwáme w našj materčině ;

Nebo tu gsau wšecky přjtelkyně
 Sláwy při nás, Muzy, Gracie,
 K nimž i žert a smjch se přiwige
 S rukotisky w libé mjšenině :

Ona swému sorbskolůžickému
 Mne, gá zas Gi učjm nářečjm
 Giným, zwláště českoslawenskému ;

Za každau gest chybu určen trestek
 Hubinka, s tjm ale bezpečjm,
 Aby gegj neslyšáno chřestek.

92.

Mnoho tisjc roků různé boge
 Mátly mysel swětu celému,
 Starý čas lál času nowému,
 Nowý se smál z předků chyb a kroge ;

Sewer prawdu, wýchod krásy swoge
 Nadwerhowal geden druhému,
 Země proti nebi swatému,
 Nebe wedlo proti zemi zbroke :

Dary w lidstwu křiwau měly mjru,
 Té chut, smysel a wtip milostný,
 Této straně daly cit a wjru ;

Aby swáry žiwlů uspokogil,
 W tointo tworů, smjrce ljtostný,
 Dary swětů wšech a časů spogil.

93.

Uzřew ondy mjesjc pelnoskwaucj
 Nade chludem werchů wchoditi,
 Zdalo se mi gakby swjtiti
 Obliceg Twug byl tam widel žhaucj;

Počnu, během rychlým k němu gdaucj,
 Slowa gako k Tobě mluwiti,
 Ano z mého bludu strogiti
 Smjch si slyšjm hory k nebi pnaucj;

W studu hněwném sardce k hwězdám lkalo
 Posměch učiněný s křiwdami,
 Za odpověď toto se mu dalo:

Zdali neznáš, že nám nebe wzalo
 Naygasněgšj mezi sestrami,
 A gi Slawě ku ozdobe slalo?

94.

Ginj snadno wywýšiti znagj
 W básněch welkých malé předměty,
 Krásněgšj gsau gegich klewety,
 Nežli skutek, který w oku magj;

Na opak swé chytré žerty hragj
 Muzy s ducha mého wýlety,
 Bohyni mi slaly w ústřety,
 Ano zwuky skaupý gazyk tagj:

Ba i co se z něho někdy krade
 Nemá djla mého pochwaly,
 Ona sama w usta mi to klade;

Předce nelne k giným věcem tužba,
 Buď! by aspoň ginj poznaly
 Gak mi sladká w swětě dána služba.

Negen w kráse za wzor předstawiti
 Muž se tato Sláwy kněžina,
 Hotowá gak někdy Ğodina
 Pro swúg národ wšeccko podstaupiti;

Která aby těžkých pozbawiti
 Poplatků se mohla kragina,
 Čistonitá, gako kwětina,
 Zwolila si město obgezditi:

Tak i tato hořj wraucj láskau
 Ku národu, w gedné osobě
 Pomjchawši wlastenkyni s Kráskau:

A wšak nelze mužatkau Gi zwáti,
 Ana tjm gen pěkný na sobě
 Přjklad slawským ženkýlům chce dáti.

Láska nenj weždy plodem snažných
 Záměrů a wúle následkem,
 Aníž běžj slawným za předkem,
 Z titulů se směge mnohowážných;

Gako chlauby tak i soků strážných
 Štjtj se a skrýwá před swědkem,
 Ona nenj k cjli prostředkem,
 Ale sama cjlem citů blažných:

A co naywjc hodno pozornosti,
 Gest, že lásku swár a různice,
 Bol a dálka nemdlj ale rostj;

Gako mrak a hromobitné moci
 Swětlo růžopersté dennice
 Zgasněšugj po bauřliwé noci.

Při pohledě, gehož wážnau zpauru
 Milost ljbě krotj pochlebná,
 Twář Gi oslawuge welebná
 Gakby dnes gen zletla z nebes kûrû;

Při postavě pyšně pnjcj wzhûru,
 Údû blesk a hnutj ohebná,
 W stawu krásau usta hudebná
 Unawiti wšechněch Trubadûrû:

W ten čas, kdybys klekna ucty platil
 Škraušnau cnostem Gegjm poklonau,
 Úmorby tě w náruč Gegj sklátil,

Zde, by různých polaučily stránek,
 Lada w gednom těle s Madonau,
 Sworný sobě udělaly stánek.

Wšecky ty, genž co gest krása znagj
 Hne pleť této twáře wznešené,
 Na gegichž se ljcech čerwené
 W čistém sněhu růže rozplýwagj;

W prostředku dvě gasné swětla hragj,
 Slunce, měsje, w očjch wtělené,
 Kterých oheň z wonných studené
 Zefyrečky ústek prowjwagj:

Gestliže by widěti kdo z lidj
 Nebesa si žádal zmenšená,
 Tu ge cele w této twáři widj;

Chtělli by pak znáti, coby byla
 Twář zas tato wjce rozstřená,
 Nebesa by z nj se rozšjřila.

99.

Žeby toto tělo z obyčejných
 Živlů bylo, nenj k úwěru,
 Ono při bedliwém výběru
 Musj z částek tkáno býti tegných ;

Asnad z rosy, libowětrů chwěgných ;
 Sněhu, čerwánků, mhly, etheru,
 Záře, oblaků a páperu,
 A hmot giných útlych, čaroděgných :

Mnohé Wesny slily w geden slewek
 Wůni kwětů swogjch k budowě
 Těla této naykrásnějšj z děwek ;

Proto gdeli, neslyšeti kroku,
 Mluwjli, gen dech ge we slowě,
 Děláli co, sotwy zřegmo oku.

100.

To gest posud geště tagemnost mi
 Čjm se žiwj tato Milenka,
 Swětlemli snad gako gitřenka,
 Či gak wčelka kwjtků pochotnostmi ?

Čili žerty, wděky, taužebnostmi
 Gako láskohrawá krásenka,
 Aneb gako w nebi blaženka
 Sláwau, zpěwy, modlitbami, cnostmi ?

Gjli co, gen okusj a štipne,
 Pigeli, gen ústka omočj,
 Aneb sotwy dvě tři kapky schlipne ;

Gako ginj nepige a negj
 Ani skrytě ani do očj,
 A wždy předce kwete zdrawj Gegj !

101.

Kdyby to snad někdy mohlo býti
Aby pro té země ozdobu,
Krása, cnost a prawda podobu
Lidskou geště uwolili mjti;

A gak člowěk cjtiti a chtjti,
Mluwit, dělat w tomto způsobu,
Bohmě! muselyby osobu
Této panny z cela na se wzjti;

Mnoho krás už widěl sem, než platj
Téměř o všech onna zkušenost:
Malá chyba welkau krásu špatj;

Gen tu slunce bez šplihy a mraku,
Gen tu dokonalé stwořenost
Djlo mému ukázala zraku.

102.

Chraň Bůh! abych gá snad přirownáwal
Giných národů Gi ku dcerám,
Budto ku Helenským Heterám,
Třebas za wzor Praxitel ge bráwal;

Aneb gména Gj gak Řjman dáwal
Swogjm Lesbiám a Neerám,
Kdežto náleželo k nádherám,
Že ge Thais, Lais, Aspasia zwáwal:

Ani Laura, Ninon, aneb Lotta
Nesmjm gá mau družku gmenowat,
Sice z lásky hnedby byla zlota;

Nebo toto krásy arcidjlo
Genom to a tak chce milowat,
Co a gako nebe dowolilo.

103.

Proti Milku, genž mne postřeluge,
Geště bych sem našel obránce,
Asnad we všehogi, ožance,
Aneb i w tom, který útěk sluge;

Ale giné gest co přitahuge
Sardce moge k této wzjwance,
To, že gako skryté we schránce,
Co den nové wnady rozwinuge:

Půwabům těm, gež sem spatřil wlonj
Takowau zná dáti omladu,
Gakby nynj wseté byly do Nj;

K počtu pak těch dáwných, nepřesitných,
Ze dne na den čerstwau přjsadu
Krás a cnostj připoguge kwitných.

104.

Darmo lidská peruť za wyborem
Tjnto tworů božských poletj,
K gehož twáři mnohá stoletj
Shromážděly krásu sličných forem;

Gak tu řewnj gedem s druhým wzorem,
Gak duch winj těla oděťj,
Kde však nebe, welkau oběťj,
Učj, coby se všjm mohlo zborem:

Protož co gá smělec koli tanu
W básněch krásu gegj slawjejcch,
Krůpěgička to gen z Oceanu;

A však coby Tibru, Temži, Dnistru
Znjti mělo w řečech tisjcjcch,
To zni aspoň w gedné Labi, Istru.

Gestli gen to básnjřstwjm se wolá
 Co lež, wýmyslek a třeštíwost,
 Tak mně nepatřj ta poctiwost,
 Nebo cizá gest mi tato škola;

Co gá básnjm, to gest prawda holá,
 Kterau wede gasná střzliwost,
 Ne cit prázný, aneb horliwost
 Kterau zažhnau obraznosti kola:

Básně mé gsau téměř ukazadla
 Gen, a suché těch krás regstřjky,
 Gegichž w oči skutečnost mi padla;

Kdybych zpjwal podle obyčege,
 Hymny mohliby mé weršjky,
 A mé znělky býti Epopege.

Wěru diwná osudů to hračka
 Panuge w té swěta njžině,
 Ta hle gest má nynj mistryně,
 Která byla nedáwno má žáčka;

Tagemstwj všech teď mi wykladačka,
 Kazatel mŭg, chrám i swatyně,
 Teď má wzjwanka i bohyně,
 Co gen ondy byla posluchačka;

Gá sem hledal u nj žert a smjchy,
 Ona pak gest tichý beránek,
 Který snjmá kragů těchto hřjchy;

Už znám, že to wjry powěděnj
 Dáno gest i lásce za článek:
 Člowěk mjnj a Bůh diwně měnj.

Wšecken oděw kroge německého
 Wyzleknuwši dnes má Kochanka,
 Řekla, ani w rauchu germanka
 Nechci od dne býti přjtomného;

Pak hned slala pro kragčjře swého:
 „Dnes mi hotowa buď kasanka,
 Sukně a šat celý, Slowanka
 Gak geg nosj času od dáwného!“

Potom Laible, Bandy, Tuchy, Roky,
 Wiklery a wšechnu němčinku
 Podala wen chudým přes obloky;

A když oblek slawský na 'se wzala,
 Čelenku, klók, ryzu, matrinku,
 Záwog—stokrát kraššj se mi zdála!

Práwě tisjc tři sto dwadcet sedem
 Roků počjtal swět křestanský,
 Když dán onen zákon tyranský
 Nakwašený nelidskosti gedem:

Aby Sála nemluwila dědem
 Daný sobě gazyk slowanský,
 Ale učila se germanský
 Blekotati hlahol za sausedem;

Stoletj pět téměř nemá byla,
 Anť gj opět diwným efata
 Wzjwanka má usta otwořila;

Pokud čtena Sláwy dcery chwála
 Wami mládenci a děwčata,
 Teď už slawsky mluwit bude Sála.

Wyšel sem dnes ráno na zelenau
 Lauku kde ge s kwjtjm otawa,
 A hle, nowá pro mne postawa,
 Gi zřjm ženstwem slawským obstaupenau;

Hodika tu s Bernhardowau ženau,
 S Božetěchau Šarka, Častawa,
 Swata, Petrisa a Wogslawa,
 Rozwitu též widjm zašlárenau:

I wjc geště sausedek a swatek,
 Po přeslici, meči pokrewných
 Bylo zde bab, prabab, ugčín, matek;

Wšecky Gi, co králownu swau, ctily
 W poklonách a plesech we zpěwných,
 Potom zmizly, když můg přjchod čily.

Na rtech těchto, sardce Twého prahu
 W oči tyto, kwěty duše Twé,
 Skládám sliby věčné lásky swé,
 Milenko má, měgž ge za přjsahu!

„Swět ge času poddán, všeho wrahu,
 Nás čas tam kde času nenj zwe,
 I gá sem twá, wěř mi, tam i zde,
 Slyš to nebe a hwězd krásný tahu!“

„K wám se tomtó na oblaku wznášjm,
 Osud gsem a sám wás litugi,
 Pokog slibům, než bog swazkům wašjm!“

Na různó teď obau porozplašjm,
 Až wás, kdy a kde to zmlučugi,
 Gednau asnad slaučjm k spolkům blažšjm.““

111.

Tak teď prostě a tak gemně stogj,
 Ach, tak krotce a tak wznešeně,
 Pelná ohně a tak studeně,
 Smělá ge a tak se předce bogj;

Tak mře želem, tak se k smjchu strogj,
 Gasným okem tak zřj zmateně,
 Tak chce mnoho, taužj skraušeně,
 Tak nic nechce při wšj tužbě swogj:

Ai hle modla k tomu hotowá
 Gako, kde dwa bohové se swářj,
 Mezi nimi třetj hospodařj;

Leť tam k Tibru s ljdkem holubátko,
 Aby hned sem přišel Canova
 A wzal mramor se sěbau i dlátko.

112.

(Geden duch s holým mečem)

Ode Babiğory w tomto rauše stjnu
 Wlast mne s heslem sláti ráčila,
 Slyš, by sokynj. dél nebyla:
 Milugešli wlast swau wjce, čili Mjnu?

(Druhý duch s lukem nataženým)

A gá z tam těch břehů, tobě známých, plynu,
 Tři dni šjp ten Lada ostřila,
 Mluw, neb chce by gednau zkusila:
 Milugešli wlast swau wjce, čili Mjnu?

Půlnoc bige. Gá se z lůžka tjše wztáhnu
 Stana před ně různým swědomjm,
 Meč tam tu šjp, wlast tam tu má přjtelkyně:

Mlučjm, wáhám: rázem rukau wňádra sáhnu,
 Sardce wyrwu, na dvě rozlomjm,
 Na, řku, gednu wlasti půlku, druhau Mjně.

113.

Nerád sem zde, předce přicházj mi
 Těžko mjsta táto nechati,
 Ne, že w lásce se tu kochati
 Lze a obchod mji s učenými;

Ale že zde s kragi těmi zlými
 Přiwyknul sem se už hádati,
 Narjkati na ně, žádati
 Počet z gegich vraždy nad bratřjmi:

Ach zem tátó krew mých bratrů pila,
 Litau rukau lestných zločinů,
 Takowau krew, genž nic nezwinila;

A co naywjc hódno litowánj,
 Ani potomci těch Kainů
 Nedali se geště na pokánj:

114.

Měg se dobře, Mjno! ach už kyne
 Zjtřek spěšně přišlý k rozchodu,
 Tam už odsud musjm k národu,
 Kde se Neptun Bachu k nohaum wiňe;

Zde máš sardce které w lásce plyne,
 W lásce wraucj, prázné podvodu,
 Měgž ge, wěno útlé, k důwodu
 Že má wěrnost nikdy nezahyne:

Mysli na mne, aspoň když se růžj
 Zápach w této stinné besjdce
 Při měsčku s city twými sdružj;

Sardce pak to, buď se wěčně skryge,
 Buď se zastkwj krásná dennice,
 Slawům gen a Tobě nechať bige.

115.

Kam ste zmizli ušlechtilj snowé,
 Sladké klamy, zdánj přebľahá?
 Které kruté ruky odwaha
 Zkřjsila mne k této hrůze dnowé?

„Preč, preč odtud!“ — heslo zhůry slowe,
 Osud lásku w bogi přemáhá,
 Nade branau ráge napřáhá
 Cherub meč — nu s Bohem hauště, křowé!

Tagte břehy, lauky, stezky, křjčky,
 Tagte swětu, gež sme saukromě
 Wedli u wás wzdechy, mluwy, hřičky:

Přigdeli wšak hoch sem w štěstj zrazen,
 Nech čte nápis tento na stromě:
 „Gá sem z ráge musel, winy prázen.“

116.

„Pozastaw se slunce w Gabaonu
 Ať den tento dwa, tři spoguge,
 A ty, kterau Ona miluge,
 Tichá lůno postog w Ailonu;

Ať se při tom blaženosti skonu
 Sardce geště dlauho raduge!“
 Tak sem nynj, slowy Jozue,
 Upěl i gá we selz hogných ronů:

Pak sme chwěli w radosti i strachu,
 Gako necháwage w laučenj
 Trojanský swau Hektor Andromachu;

Ne dny, ale stěsnili sme týdne
 Spolu rozkošj i sauženj,
 Gakowých swět wjce neuhljdne.

117.

Doba bige: člun už stogj w brodu,
Weslo k spěchu zowe nezbedné,
Strach mne gjmá, ljce obledne,
Geště chwjlku, wolám, ku rozchodu!

Nohy rychlé znaly času škodu,
Rozwlasená oknem wyhlédne,
W náruč letj, w hrůze bezedné
Selzau zmáčen každý stupeň schodu:

To má láska, že čjm hořj výše,
Gazyk služby dlužné nekoná,
Upj genom, lká a nyge tjše;

Zljbám celau: padne opona!
Gmu se co stjn, došed Charona:
Nu wez tedy w onny stjnů řjše.

118.

Dřjwe bude na obloze pluhem
Rolnjc gasné hwězdy orati,
Na kopřiwe růže zrostati,
Owce wluka gmenowati druhem;

Dřjwe bude země luny sluhem,
Werba sladké hrozny dáwati,
Oheň wodu wděčně ljbatl,
Muška slonem, welryb malým pstruhem;

Dřjwe pjsně přestanau si pěti
Ústa wšechněch slawských děwčátek,
Na Tatrách se stromy rozwjgeti;

Dřjwe Sála tato ku pramenu
Obrátj swau wodu na zpátek:
Než gá Tebe, Mjno, zapomenu.

119.

Žehnám wás už, lásky krage zlaté,
 Zahrady i pole kwětnatá,
 I wás, stromu toho būžata,
 Co slib i žert náš i selzy znáte!

I wy hágky, ať se dobře máte,
 Břehy, kře a wěštná daupata,
 Kwělte wy s Nj žřjdra mechatá,
 I wy hory, věže, chrámy swaté!

Žehnám i wás stjny cest mých tegné,
 I wás lauky, po nichž chodily
 Wstřjce mi Gegj nožky kwětosegné:

Chraňte klénot tento w prostřed sebe,
 Dokud cjl ten, co nám složily
 Zrádné losy, změnj dobré nebe:

120.

Geště čnj ten domek, poljbenj
 Buď i tobě sláno k posledu,
 A už rychle nohy ku předu,
 Skryte očjm toto těžké zřenj;

O, wy mjsta peľná potěšenj,
 Už se wěčně s wámi rozwedu,
 Geště okamženj k pohledu
 U krag lesa — ach už domku nenj!

Ñehleď zpátkem, wen wen z twáři rowin,
 Ohlušte mne zwukem ptáčkowé,
 Hory hučte, wětry dugte z křowin!

Už se sberu, gako slušj muže,
 Ale které sardce surowé
 Geště geden pohled hanit může?

Z p ě w

II.

Labe, Rén, Weltawa.

121.

Ozwětež se nárkem hory, doly,
 Zawzni žel můg šjře široce,
 Ode Rénu až tam k zátoce,
 Kterau Dunag dělj na dvě poly;

Ode Tater kwěl ho onen holý
 Chlumeč, Čechů statných půwodce,
 Moře, ostrow zalkeg hluboce
 Na nichž měla láska chrámy, školy:

Z kragů, w kterých lásky zmizly práwa,
 Ber se k pauštém oněch diwochů,
 Kde wjc sardce řjdj, nežli hlawa;

Pouč mladých, kterj geště posud
 Beze strasti žili, ginochů:
 Že ge lásky mnohem wětšj osud.

122.

Sardce co chceš? „tam, tam w onnu moře
 Zřjtiti se modrau hlubinu,
 Tam se za hwězdami rozplynu,
 Z tluků těchto nowé swěty twoře;

Wlast, ai! w necti, lásku hněte hoře,
 Tam se na wždy odsud wyšinu,
 Gednau wlast a druhau obwinu
 Rukau družku, zemi patau zboře.“

Tjše, tjše, wrať se do kolege
 Skutečnosti, tworče wlastnj strasti!
 Upěg a krý swětu náreky:

Ach tě tušjm i tam w snářské slasti
 Twůg by mořil žiwel na wěky:
 Trud a žel a tužba bez naděge.

123.

Pakli nowé rady nebe nedá
 Zaufám lásce wěrné k posměchu,
 Kdo dal bolest, bere útěchu,
 Tužba žige, po naděgi bědá!

Berzo skryla den můg bauře šedá,
 Na půl cestě stogjm bez dechu,
 Gako plawec wedle pelechu
 Charybdy a kruté Scylly bředa;

Komu přál, teď tomu osud žehře,
 Zmizlo krátké štěstj diwadlo,
 Ach gak lépe zemřjt bylo we hře!

Dobrau noc! mně slunce zapadlo,
 Zefyrečky, aspoň wy, když zblednu,
 Neste popel můg tam w urnu gednu.

124.

Lásko! lásko! o ty sladký klame,
 O ty čjše slasti nayvyššj!
 Kde se duše s dušj pomjšj,
 W citu gednom zem i nebe máme;

O kýž wnad twých rychle užit známe,
 Skrytj swětu w haušti naytiššj,
 Dřjw než wicher zhaubný přispjšj
 Který, gak mně, loď i weslo zláme:

Kde si, kde si sestro bohů wěčných,
 Hosti sardci mému newěrný,
 Djtě kwjtků, dárce bolů wděčných!

Gá sem darmo k portu twému spěchal,
 Ant mi zkwetlau, orkán sewerný,
 Růži wyrwal, terný ostré nechal.

Onni rtowé, gegichž wůně plynná
 Oheň wlila duše do našj,
 Že kost w těle gihne nayzázšj,
 Onni rtowé gsau mých strastj wina;

Tak dech laudný k chřjpm nehostinná
 Arabia z dálky přinášj,
 A když wegde w křage nayblažšj
 Pautnj^k, pozdě upj horkem hyna:

Onni rtowé ragských kwjtků medem,
 Nektarem a manau tekaucj,
 Opili mne sladkým tjnto gedem;

Onni rtowé, do nichž wšecky Muzy
 Mitek swábil lukem włádnaucj,
 Uwerhli mne w tyto wěčné hrůzy.

Nenj bolest zrádné lásky pauhá
 Co mé nárky smutné žalugj,
 Mne dvě střely spolu sužugj,
 A to gedna horšj nežli druhá;

Kam gdau nohy, na stoletj dlauhá
 Neštěstj a hanby wstupugj,
 Toho lidu, s nimž mne spogugj
 Krew a řeč a zwyků wazba tuhá:

Mitek sardce, cesta trápj oko,
 Stjny zmařeného národu
 Lezti wida šjře, přeširoko;

Ani k nebi obracegj prosbu,
 K bratrům mimogdaucjm nehodu,
 A těm, co ge do nj werhli, hrozbu.

127.

Ai, ty Labe, proč tak selzau mutnau
Měnjš zlaté wluny w kaliště?
Zdaž si pilo někde z bogiště,
Čili zpláklo z kořen Horu Kutnau?

„Ne, gá winu skrywám w sobě smutnau,
Záštně Sláwy synů roztrjště,
Ach snad wjce než mé řečiště
Pjsku nosj, wraždau přeukrutnau:

Břehy oba, k ústj od studnice,
Wěky ode časů pohanských
Lkagj, na mne swětu žalugjce.“

Hřjch to owšem, a wšak utři ljce,
Budiž gménem bratrů Slowanských
Milost tobě, ale nehřeš wjce!

128.

Žiwot gestiť rowný řece drawé,
Licho před člowěkem tekaucj,
Běda tomu, kdo gj w horaucj,
Šalbě swěřj nohy nedočkawé;

Postog trochu, protři oko tmawé,
Sedni na břeh patře na gdaucj,
Bys tak zmudřel k cestě budaucj
Perwé než tě sheltnau wluny žrawé;

Dášli slepým losům člunek hebký,
Bys i wjc než Columb proplowal,
Ani kroku nešels od kolébky;

Hra to wětrů gen a mერთwá nůše,
Š njž si darmo swětem střečkowal,
Žiwot má být djlo vlastnj duše.

129.

Takto w mysli přemjtage, weslo
Spatřjm wedle plauti s člunečkem,
Sprawowané malým chlapečkem,
Tjše tak, že sotwy Labe hleslo;

Labutj dvě w předku garmo neslo,
W lodce byly střelky s taulečkem,
Zlatohláwku! kam s tjm krámečkem,
Kdo si, djm, a co máš za remeslo?

„Moge matka Lada, a má tetka
Sláwa, mne sem k tobě poslaly,
Za průwodce cesty, za nohsledka.“

Usta má, tjm hnuta gsauce wabem,
Poručeno Bohu! zwolaly,
A pak sem tam blaudili sme Labem.

130.

Mělo pak to děcko w ruce prawé
Mimo weslo, lauček s bičjkem,
Z plece k bedrům pásek pošikem
Wisel, vlásky byly kučerawé;

Očka bystré, ústka lákosmawé,
W twáři zloba hrala s žertjkem,
A vždy medosladkým gażykem
Uměl řeči štěbetati žwawé:

Krásnoperá obau na lopatkách
Třepetaly sem tam křjdelka,
Ljbost měl gen w šibřinkách a fatkách;

Mocný však byl lotřjk tak, že čeho
Tkla se luku toho výstřelka,
Padlo sje hned neb čárům geho.

131.

Ale hned mne u počátku plawu
Rozpakowé hnětli takowj,
Že má prosba Milka oslowj
By loď zpátkem skrautnul ku přjstawu ;

Proč to medle? co máš za obawu?
On mi posměwačně odpowj,
A gá řku, to staré přjslowj:
Powěz prawdu probigj ti hlawu !

Nestrachug se, dj to krásné hole,
Gestliže i prawdu řekneme,
Gen zlým lidem ona oči kole ;

Zbodřen tjm: nu, mysljm, teď se zpátky
Newrátjm až všecky progdeme
Po-Slawské ty kraginy a statky.

132.

Slaupsko pyšné, hrade starých Moků,
Deg mi utočiště přátelské,
Gako hraběnce si Kozelské
Předem ge propugčilo roků ;

Mne ne sice, gak gi, k tobě soků
Pokolenj wede ďábelské,
Nýberž Sláwy cesty poselské,
A šjp Lady wrytý do mých boků :

Předce láska přjčinau ge zwláště
Lkánj mého tak, gak gegjho
Když gi Sasic wězil w této baště ;

Než strast gegj rychle došla schylku,
Gá pak do sauženj wětšjho
Padám co den utjkage Milku.

Pozdrawenj neste poslů čtwero
 Pánům wůkol po wšech wesnicech,
 Řkauce: že ge zjtra w Lužicech
 K slawným hodům čeká hrabě Ğero;

Zowte i těch Slawů třidcatero
 Kteřj žigj se mnau w různicech;
 By sme při smjrliwých sklenicech
 Hrali, pokud přigde noci šero:

Gitro switne: hrad se celý hostmi,
 Hned i turnag ořmi namnožil,
 Stráwil se den rytjřskymi cnostmi;

Wečer, když se dokonaly kwasy,
 Zrádce, hostům swogjm předložil
 Hlawy našjch knjžat na pospasy:

W procházce té když sme přešli horu,
 Tichá přigala nás dolina,
 Toto hle gest město Jarina,
 Plyne řeč z ust mému diwotworu;

Město to gest — kráčj w rozhworu —
 Wěčná hanby Němců rytina,
 Neb zde Gindřich Druhý, meršina,
 Oběsil dwa Sláwy z Braniboru:

Oběsil ge pro cnost, ne pak hřjchy,
 Že swůg národ zradit nechtěli,
 Proti němuž wedol on bog lichý;

Nalkawše se nade zlobau moc tau,
 Potom zgewnau paut sme derželi,
 Na Lužické Ğolgata to s poctau:

Kdybych sem měl berlu stokraginskau
 W ruce, nebo pluky wjtěžné,
 Záštity bych zdělal pawezné
 Pro sausednost tuto nehostinskau;

Od Adrie k Baltu po zem Finskau,
 Na Dunag a Labe bezmezné,
 Ne gak Chrobry slaupy železné,
 Ale zeď bych wybudował Chinskau:

Hranicj tau wás bych otábořil,
 O wy bratrj naši ubozj,
 Kterých Teuto takto upotwořil;

A když nemá co wám wjce bráti,
 Wzaw už všeko, teď se nezhrozj
 Geště mléko slawských persů sáti.

Aganippe, Pimpla nechutnala
 Ustům tak swých řeckých wzjwačů,
 Ani Kastalka, a z chomáčů
 Cotě půwod Helikonských brala;

Gak mne nynj tato ukochala
 Diwotworná studně Glomačů,
 O by gen swých hlasem hadačů
 Odpowěd mi na otázky dala:

Prorokug mi: přigdauli pak geště,
 Genžby tyto ljpy uwadlé
 Na twých březjch zotawili, deště?

A kdy, a kde Sláwy kněžj wstanau
 Mstjti oltáře ty upadlé
 A w nich bohyni swau ukydanau?

Do hlawnjho města Daleminců
 Šli sme odtud, totiž do Gany,
 Tam kde se swogjmi hawrany
 Ljtý Ptáčnjk wdral se do našinců ;

A pak ne gak skutky kriwdočinců
 Saudce, než gak luňák berany,
 Tak on tuto škertil měšťany,
 A přeč pobral všecko od chudinců :

Mládencům a mužům hlawy seče
 Mečem, ukrutnjk ten ztřeštěný,
 Ženy, djtky do otroctwj wleče ;

A to proč ? gen pro tu welkau winu
 Že ne Němci ge, než Slaweny
 Ljbilo se stwořit Hospodinu.

Gako dobrý křesťan w zemi Páně
 Cestami když sem tam putuge,
 Wšudy wzácné věci spatruge,
 W Betlehemě, w Nazaretě, w Káně ;

Z Bethanie k Naimské gde bráně,
 Tábor, Geruzalem zpytuge,
 Ğolĝata, křjž i hrob celuge
 Nawštjwiw paušť a břeh při Jordáně :

Tak mne všecko gjmá w těchto kragech,
 Hrady, bogišťe i mohyly,
 Města, řeky, chrámy, stromy w hágech ;

Bohužel ! že tam ty od pohanů
 Wjce šanoby gsau zkusily
 Památky, než ty tu od křesťanů.

Nastogte ! co widj oko moge ?
 Hled , hled řeknu mému panoši ,
 Nahé děti ; starci , ginošj
 Krygj se tam za stromy a chwoge ;

Kdo ste , asnad wyhnancowé z Troje ,
 Čili indianštj diwošj ?
 Slyšawše řeč slawskau w rozkoši
 Plynauc usta otewřeli swoge :

Slawowé sme , Němci nelidé hle
 Z vlasti , z dworů nás ; ba do naha
 Z raucha swlékli naše údy zkřehlé ;

Pohled gegich roztkliwil mne k pláči ,
 Milek pak se stwořit nezdráhá
 Aspoň šaty , co gim wzali drači :

Nehledám gá věci zweličowát
 Gak snad gisté mněgj rozumy ;
 Nýberž mnoho geště ze summy
 Hřjchů těchto kragů umenšowat ;

Zwyk mám radše oči zamhůrowát ;
 Nežli schwálné činit výskumy ,
 Sypu smjrné kwjtj ná rúmy
 Sláwy a zlost woljm připláštkowat :

Gen ty křiwdy péro moge ljčj ,
 Nad kterými samo zarděné
 Nebe lká a člowěčenstwj křičj ;

Kdo pak wjru mně a Milku přjčj ;
 Ať sám spatřj tyto swalené
 Hřůzy na náš národ holubičj :

W nenáwist tak wrahy swého wzalo
 Národu už djtě Hanibal,
 Že se každý z cesty vyhýbal
 Řjmán mu, když potkánj se stalo;

Mladosti mé krotkost nebe dalo,
 Mne Mars gako geho neljbal,
 Předce gedno Němče vyšibal
 I gá w nj, že řeč mau wysmjwalo:

Čjm wjc tedby muselo a tuto
 Plamenem mé sardce shořeti,
 Kde půl Slawska nám gest odegmuto;

Než gak všudy žiwlům klásti hrázky
 Bůh, tak u mne ráčj uměti,
 Oheň hněwu hasé deštěm lásky.

Nech sem dobrým! Milku, gá už déle
 Nechci tuto s tebau cestiti,
 Neb i mne by mohli zabiti
 Tito slepj Slawů nepřátelé;

Anebo snad, coby geště wele
 Horšj bylo, Bůh rač chrániti,
 I mne násilně tu zněmciti
 Mohau tito Wendů němčitelé:

Co gá počnu s tebau samodruhý
 Proti celým městům, kraginám,
 Tys gen malý, střelče, třebas tuhý!

To gsau snowé, on mi na to wrátj,
 Když pak by i škodit chtěli nám:
 Komu Sláwa, tomu všickni Swatj.

Co sem wěštil téměr skutek bylo,
 Milek mne wjc neměl za snáře,
 We Wurcijně městě, rychtáře
 Oko zlostně na nás zaškaulilo;

I hned, kde most Muldy, obstaupilo
 Množstwj Šwábů nás co špeháře,
 Gedno hegno „w pauta, w žaláře
 Wendy ty!“ a druhé „zabj!“ wylo:

Lkáme! w tom ai bohyně se z wody
 S korauhwj a slawským zgewila
 Wogskem chránit nás tu od nehody;

Bylať to ta, co se w tuto řeku
 Před osmi sty lety hodila,
 Nechtjc Němců djwati se wzteku.

Slaw i wrahům dobře činit zwyknul
 Tak, že pro swau welkau dobrotu
 Často přicházjwá na psotu!
 Takto Milek před Bichinem zkrjknul:

W tomto městě hle ten, co se spiknul
 Proti všechněch Slawů žiwotu,
 Totiž Gindřich Ptáčnjc, chropotu
 Nectné smerti, rukau slawskau zniknul;

Maďari geg w bogi porazili,
 A když zabit chtěli útěka,
 Slawowé ho mužně ochránili;

Gá sem Milku na to, milý brachu,
 Wždy i přjlišná wjc člowěka
 Láska krášlj, než zlost pelná strachu.

Při Lipsku, tom Sorbském maloswětu,
 Zřeli nayředšj sme z diwadel,
 Geden Francauz koně ukradel
 Kozáku, genž křew lil za Němce tu;

Cwálal na něm w nayrychlegšjm letu
 Zmocniw sedla se i zubadel,
 Ale Slaworus náš popadel
 Diwnějonú Bonapartskau sketu:

Když už téměř z očí se mu tratj,
 Kozák na swém perstě zahwjzdne,
 A kuň s gezdcm hned se k pánu wrátj;

Tento pak, dluh slušný zloděgowi
 Složiw za šibalstwj ohyzdné,
 Hladil wěrnau hřiwu konjčkowi.

Když dál geště přes gednu sme hůrku
 W lewo od břehů šli plaweckých,
 Napadne nás hlůza německých
 Laupežnjků z města Merseburku;

Ale Milek na lučišti šnůrku
 Napiaw perstem ruk swých chlapeckých,
 Střelj, a tlum chertů loweckých
 K nim se žene rozterhawšjch swůrku:

S wůdcem gegjm Aesicem tu bandu
 Celau hnali až tam k žahadlům
 Peklowládné Hely do Nastrandu;

Gindřich Ptáčnjc wzal ty lotry zlostné
 Katům, šibenicem, stjnadlům
 Aby nimi plenil Slawy cnostné.

Po úkazu tomto nelaskawém
 Duch můg pookráti zataužil,
 Teď sem tedy cestu zakraužil
 Tam, kde Boso kněžským skwěl se stawem;

A kde gako biskup w gednom prawém
 Činu památku swau prodlaužil,
 Tak že proto, aspoň zaslaužil
 Gestli něbyl, muž ten býti Slawem:

Neb on perwý zde psal slawská slowa
 Když náš národ učil „Kyrie
 Eleison“ a Boha ctjti znowa;

Na tom skutku tu má wděčně wisjc
 Duše myslj sobě: lepšj ge
 Geden maudrý, nežli bláznů tisjc.

Pak sme wešli w les ten hustý gako
 Tma, co Swatibor byl řečený,
 Prostřed w něm stál palauk zelený,
 Kde se potok winul kriwolako;

Tu hauf stjnů: Derwan, Tungo, Drako
 Wilců král, a Mstiwog zhaněný,
 Dražko zrádně žitj zbawený,
 Lutičtj pak wládcí Dragwit, Nako:

Gostimil, Grin, Moimir z Braniboru,
 Mezidruh, Ljut, Zwinek z Lubeky,
 Selibur, Msta, Gněw byl w tomto zboru;

A ta wšecká knjžata, gichž krage
 Němci ozbjgeli před wěky,
 Obkljčili nás w té skryši háge.

149.

Když se s nimi do rozmluwy dáme
Geden z nich nám podá diploma,
Takto znjcy: „Budiž wědomá
Wěc ta všechněm, co zde zawjráme;

Že my Sláwy dceru uznáwáme
W tom všem dědičkau, co pohroma,
Zwlastě zlost nám Němců lakomá,
Wzala, a nač nárok wždycky máme;

Práwo naše přenášjme na ni,
Poručenstwjm tjmto pečetnjm
Nápadnicj činjci Gi a panj.“

Milek i hned po obloze swětlé
Letěl s pjsmem tjmto pamětnjm
K onné Daphně slawské z lippy zkwětlé.

150.

Pokud on se na té cestě bawil
Mnau tam ku Raxe gest wygeto,
Kde ten, gehož gméno prokleta
Ĝero, k Slawům úkladně se wplawil;

A pak sedemdesát obezhlawil
Newinců zde, tak že pole to
Dlauho leby bylo oseto,
Gegichž čerwec řeku zakrewawil:

Nynj Sláwa na tom osadila
Zahradu si mjstě welikém,
A z hlaw stromy, kwěty učinila;

W středku zřj se hlawa Stoigněwowa,
Pak ta, genuž oči s gazykem
Žiwé dřela wzteklost Ĝeronowa.

151.

Sworně se až posud geště chowal
Ten můg lukonosný ředitel,
Ale když se gako cestitel
Zpátkem wrátil, wadu rozesnowal;

Nebo družku mau už negmenowal
Tak gak giný země bydlitel,
Než, ten newolaný křestitel!
Wšeslawau Gi na wždy přebirmowal:

Takže gménem trogjm gednu krásu,
Mjny, Sláwy dcery, Wšeslawy
Nazjwáno od tohoto času;

Perwé gá sem dal swé milownici,
Druhé matka, třetjm žwatlawý
Předjwal swé Milek sesternici.

152.

Z pahorku se na pahorky klátjm
Po wsech, po dolinách zelených,
Po městech a řekách pramenných
Už tak dlauho bolest darmo tratjm;

Než teď wjm gak cestu sobě zkrátjm!
Na oltářjch těchto kamenných,
Obětnicich Slawů zmařených,
Nebi žertwy utáhnuté splatjm:

O wy skály staré, hwězdonosné,
Swaté pyramjdy Seweru,
Obět má gsau tyto selzy rosné!

Neste ge tam, tu ge wšecky složjm
Lité pro matku i pro dceru,
Aby byly perly w trůnu božjm.

153.

Nazegřj když slunce blesky w dcerku
Rána, gitřenku, se linuli,
Řeknu, by sme Labem popluli
Geště dále, mému Luciperku;

Zawjtawše tedy k Witeberku
Šli sme hned k té černé tabuli,
O řeči kde slawské ceduli
Před sto lety gmjno za titěrku:

Mjsto všeho přenj s těmi znowa
Školometry se a Němčjky,
Napsali sme tam gen tato slowa:

Psáno stogj: nenáwist gest wina,
Nezbraňugte mluwit gazyky!
Každý národ chwaliž Hospodina!

154.

Aby šli sme Labem do Werbiny
Milče nedalo mi pokoge,
Nebo panowali rozbroke
Mezi Šasy tam a Sláwy syny;

Cjsař Konrad přišel trestem winy
Srownati chtěw stránky oboge,
Wywoleno práwo sauboge,
A los házen byl dwa o herdiny:

Němec a Slaw stáli proti sobě,
Udatně sic oba bogugj,
Ale Slaw byl wjtěz w malé době;

Bog i prawdu měla naše strana,
Předce saudcem Němcem gsau tu gj
Potom geště težšj pauta dána.

Teď nám, řekli usta mého družby,
 K Jece do Wustrowa gechati,
 Kde se ostatnjkrát konati
 W řeči slawské magj božské služby;

Neb dán rozkaz „wjc tu žádný muž by
 Nesměl Slawům slawsky kázati!“
 Kázatel chtě mluwit plakati
 Musel, potom začal pelný tužby:

„Měg se tedy dobře, o ty drahá,
 Sladká řeči, řeči materská,
 S njž nás laučj włáda Slawowrahá!“

Gá hned z toho wyšed swatodomu:
 Bráti řeč, djm, to cnost neherská!
 A či má i mocnár práwo k tomu?

Tuto Milek na člun rukau sáhnul
 A sprež geho změnil w holuby,
 Které gako malé Cheruby
 Do lehaunké přičky polské wpráhnul;

Potom weljm, aby cestu nahnul
 W prawau stranu kde gsau Kašuby,
 Nebo kmen ten bljzký záhuby
 Nawštjwiti bol mne geště táhnul:

Přišli pak sme přes Lupow a Lebu
 K Slawům těm, když práwě strogily
 Přjprawy se gegich ku pohřebu;

I nás Němci tuto smutnau Tryznu
 Spolu s nimi slawit prosili,
 Než gá s kletbau hrobařů těch zmiznu.

Ku barbarům rodu Avarského
 Přišli gednau trogj poslowé,
 Citary se k hudbě hotowé
 Chwély z gegich plece vysokého;

„Kdo ste?— Chán k nim pyšně z trůnu swého—
 Kde gsau vaše wogska, mečowé?“
 Pane, řeknau, my sme Slawowé
 Ode kragin moře Baltického:

Wognu sotwy podle gména známe,
 Darmo žádáš od nás pomoci,
 My gen hru a zpěwy doma máme;

Hrali před njm, hrali přeljbezně,
 Tyran na odměnu: „Otroci
 Wlecte do zagetj tyto wězně!“

Wrátiwše se zpátkem ku Odeře
 Zůstaneme státi prozatjm,
 Pak paut do Štetjna obrátjm
 Swatý ořech nagjti tam wěře;

Milku! powjm, oči na něj wpeře,
 Prokaž mi wděk, wšak ti zaplatjm,
 Gá hle owoce tu naklátjm
 A skerz tebe pošli Sláwy dceře:

On to sljbil; ke stromu pak gdeme
 Dodagjce krokům pospěchů,
 Bohužel, než co tu nalezneme?

Dub už do pně ořešáku wpleněn,
 Žalud roste mjsto ořechů,
 A kněz dáwný we swiňáka změněn!

159.

Gá i Milek žiwě změnu tu čil,
 I hned šli sme odtud k Woljnu,
 Kde král Dánský Erich, newinu
 Slawskou hrozným nelidskostem učil;

Kragany swé před tjm městem mučil,
 Nahé o kůl ge co zwěřinu
 Swázaw břitwau břicho do kljnu
 Řezal, ač i žiwot z nich se pučil:

Sardce wyňaw žiwým ukazowal,
 A tak rukau swau i šlepěgj
 Utočiště toto zneswěcowal;

Bože, mysljm, gestli proti swogjm
 Tito lidé takto běsněgj,
 Cože proti cizým, proti mogjm?

160.

Při Kamině městě deržel stánj
 Milek s loďkau našj křjdlatau,
 Tu hauf ženců roli bohatau
 Žal a w středku gehu gedna panj;

Rukáwy má wyhernuté, dlanj
 Trjma serp a slámu nažatau,
 Kytli pěkně měla podpiatau,
 A všem předek wedla při dělánj:

To snad Ceres? ptám se wůdce swého,
 Ne, ta role slawské dědictwj,
 Slawenka to rodu šlechtického;

Ona žne gen w onom spolku bystrém
 Z pauhé lásky, nebo w rolnictwj
 Slaw byl weždy pro Europu mistrem.

161.

O! těch zlatých, staroslawských časů,
Genž zem tuto někdy krásili,
O nichž čjsti, ač ge ljčili
Nepřátelé, nelze bez úžasů;

Kljčů, zámků, šibenic a rasů
Neznali tak, že se diwili
Welmi wěcem těm, když spatřili
U swogjch ge němčitelů Sasů:

Neznáma gim byla lest i krádež,
Žebrač, přjsaha a zločinstwj,
Rodiče a starce ctíla mládež;

Wšudy zpěw a wljdné obličege,
Stoly wežďly peľné hostinstwj,
A teď, auwe! wše se opak děge.

162.

Kragem břehů u Pomorj chodě
W rumjch Sláwie a rozmetu,
Nad Winetau hledám Winetu
W různobarwé moře toho wodě;

Město! gehož někdy čest a lodě
Kryly celau zemskau planetu,
Wywiň třizubému klepetu
Neptuna se geště ke swobodě!

Stoletj si wzdorowalo Dánům,
A gen bohové te stačili
Přemoci, ty mořské Herkulánům!

Nešťastné si dwakrát město Sláwy,
Předně, že tě wluny zničily,
Pak že i wtip ehce to křiwohlawý.

163.

O ty ze všech naywalněgšj ztráto
Moře slawské, slawsky nazwané!
Nebo že twé nenj Germane
Wenedický záliw, sám máš za to;

Než i Balt Blat, tak gak Blaton, Bláto,
Slawské slowo gest a zůstane,
I zde prýštěninj zbjrané
Gméno jantar od Antů snad wzato:

Slawowé tu byli Autochtoni,
Nech už nelže Němec lichotně
Že gen wzal, co drjw mu wzali oni;

I kam přišla ruka gegich rolná
Zaugala genom prawotně
Mjsta prázná, opuštěná, wolná.

164.

Ku žiwotu národnjmu moře
Práwě tak gak země potřebj,
Aby dary všechněch podnebj
Užiti swé mohel ku podpore;

Bez něho se duchem w nemotoře,
Tělem w nauzi národ pohřebj,
S njm se po všem swětě zwelebj
Budže kupčj, wálčj aneb oře:

Dobry Bůh nám Slawům sice dal tu
Cestu všechněch sil a obchodů,
Na Wenetském swětospogném Baltu;

Ale Teut, ač sám měl moře dosti,
Zrušiw onen zákon národů,
Wzal tjm posud kljč nám wzdělanosti.

165.

Tu když bárku mořem nebezpečným
 Z břehu pustjme a stawadla,
 Bauře strašliwá nás napadla,
 Mrak byl tři dny s nebem bezslunečným;

Lámaly se wichrem diwogečným
 Wesla, plachty, kotwy, zábradla,
 Že i Milkowi krew ochladla,
 Neb se k retě cjtíl nestatečným:

Naděge má ale neklesala,
 An mi onna Hwězda Sewerná
 Weždy gasně před očima stála;

Ona byla Pharus, kompas, kotwa,
 A když zjwla propast požerná,
 Trjmała loď, oku widná sotwa.

166.

Gako Arĝonauti do Kolchidy
 Aby zlaté rauno dostali,
 Samotrácským mořem plowali
 Nesauc mužně wšeligaké bjdy;

Wlunobitj tu, tam Stymphalidy,
 Onde býky, draky potkali:
 Tak my sme se nynj čjtali
 S Milkem do těch slawných herdin trjdy:

On byl Jason, Orpheusa gméno
 Mně dal, Arkonskau pak stanici
 Gako rauno, za cjl položeno;

By sme w nástrog náš gi wzali lodnj,
 A pak, gako dobřj dědici,
 Wšecky Slawy sgednotili pod nj.

167.

W bauři wlun a sardcotrápných citů
 K wýspě Rygenské loď přiběžj,
 Kde už na protěgšjm zábřežj
 Čekal na nás běloň Swantowjtů;

Ozdoben byl bleskem drahých krytů,
 Zlatým sedlem, swilnau otěžj,
 Když nás uzřel hřiwu nagežj,
 Nohau dupá, gako břinkot štjtů:

Milek, lokag, rukau uzdu lapil
 Zninoha hned toho pyšného,
 I gá w střemen wstaupiti sem kwapil;

A tak w klusu, pelnj zwědawosti,
 Ostrowa sme toho celého
 Ohlédali wzácné pamatnosti.

168.

A tu přišel na um nešťastného
 Přjklad Poláka mi Mazepy,
 Gak geg, pro lásku, kuň swěřepý
 Po Ukraíně nosil swázaného;

Tu s njm běžel, diwoch, do hustého
 Lesa, odtud pusté na stepy,
 Na cestu tam křiwau, na slepý
 Chodnjk, a w tůň plesa hlubokého:

Až geg spolu s unaweným koněm
 Milosardnj w poli sedláci
 Polapili, dřjw než bylo po něm:

Bodeyž gen tak, mysljm, mého Milka
 Silnj přikwačili gonáci,
 Aby každá třěštěla w něm žilka.

169.

Za dvě léta dost se dosti věru
 Milek w žaláři mne nawězil,
 Při té, se kterau mne sřetězil
 Pautem lásky, teď ge z nohau speru!

Takto ráno, takto ku večeru
 Myslím, gakobych už zwjtězil,
 Zwláště od těch dob co rozmezil
 Železný los mne a Sláwy dceru:

Ale slabát gest tu ruka zbrogná,
 Nebo cit můg gest cit slowanský,
 A má láska ne gak nowokrogná;

Kám se koli cestau noha má hne,
 Všudy onen maĝnet Sálanský
 Sardce mogle silně k sobě táhne.

170.

Přes ostrowu háge, přes ohyby
 Cest, a křjžných stezek pletence,
 Přigezdili k mjstu studence
 Swatého sme bez bludu a chyby;

Kde gá k Sláwě wěrnost sem a sliby
 Obnowowal, lásku k milence,
 Ano ruka Lady rozence
 We wodě té lowila si ryby:

Potom načřel do nádobky zlaté,
 Aby zawděčil se bohowi
 Když přigdeme do božnice swaté;

Než dřjw geště westi gjzdu k onné
 Křjdohoře weljm Milkowi,
 Z njž až Sály widno břehy wonné.

Pohled' oko na ty gasné strany,
 Pro něž lilos už selz potoky,
 Zaleť na werch onen vysoký:
 Co as dělá anděl milovaný?

Zda sem hledj stogjc u wrát brány,
 Či hrau kogj osud diwoký,
 Či list pjše, čili wýtoky
 Léčných bylin hledá pro mé rány?

Strogjli však kader' u zercadla,
 Lkáli k nebi w swatých hodinách,
 Bog se pomsty, genžby na tě padla;

Ljbáli Gj patu wluna čilá,
 Spjli w sadě samá w kwětinách,
 Wrať se, by tě bleskem nestráwila!

Někdy se i w pěkných neprawdiwá
 Přjslowjch lež krýti nestydj,
 Tak že ten se welmi ošidj
 Kdo ge w žitj za prawidlo mjwá;

Nenalezá se však wjce křiwá
 Řeč snad w žádném běžném u lidj
 Gak w tom přjslowj: „Co newidj
 Oko, ani sardce neželjwá!“

Kdo to smyslel, motowidlem střelil,
 Ano podle mého přjkladu
 Opak snáze ku prawděby čelil;

Nebo gá, čjm newidjm gi déle,
 Swalugi tjm wětšj hromadu
 Na swé sardce bolesti a žele.

173.

Wěku chudý, léta nebe sytá,
 Háge neúrodné na bohy!
 Kam se werhne mladoch ubohý,
 Rady pilen, když njm osud smjtá?

Bardů sewer, Slaw měl Swantowjta,
 Řek i Řjman stolec třjnohý,
 W naše háge wešly mátohy,
 Našj lásce baba losy čjtá:

Genž se předtjm mezi lidmi hnuli
 Kráse přiwtělenj bohové,
 Nám se kdesi w modru rozplynuli;

Než či slušno, powěz zjstné plémě,
 Lzeli, řecte maudřj časowé:
 Nebe wyhnat z gehu vlastnj země?

174.

Patřil wšak gá negen ku prostranstwjm
 Těm, kde lásky mé gsau poklady,
 An sem žádné neměl závády,
 Obdařen byw diwným welikanstwjm;

Ale i tam, kde gsau pode panstwjm
 Slawským Němců, Finů hromady,
 Kterák swau řeč, mrawy, wýsady
 Magj, aniž lkagj pod tyranstwjm:

Na slawské tam půdě Němci tygj
 W prostřed Ruska, a hle od wěků
 Pokogně a bez nátisku žigj;

Kdo tam myslj na zruštěnj Němců,
 Gak zde ná zněmčenj obleků,
 Gazyka i gména Slawoplemců?

Wstaňte wzhůru, o wy sedmispáči
 Desetistoletnj, slowanštj,
 Kterých pripravili germanštj
 O národnj žiwot lidožráči;

Usnuli už sami waši dráči
 Deciusowé ti pohanštj,
 Potlačowatelé tyranštj,
 Gimž ste ušli do geskyně w pláči:

Nastali už Theodosiusa
 Swobodnj wám dnowé wzkrjšenj,
 Oswjtíl Bůh Sasa, Dána, Prusa;

Už wáš národ i řeč má swé práwa,
 A wám w Carigrad se wráčenj
 Bezpečné už způsobila Sláwa.

Gesli Sláwy rummy geště wstanau
 Rukan wašj přjštj potomci,
 Wěřte zkušénému wědomci,
 Gehož usta tu k wám radu wanau:

Zřidte obec, gednjm gménem zwanau,
 Pěwnau, ať gi cuzj holomci,
 Swornau, ať gi vlastnj lakomci
 Nezbouragj nowau zase ranau;

Údy mnohé, hlawu gednu měgte,
 Wyrostlau wšak z těla wašeho,
 Černé s bjlym nikdy nemjchegte;

To nás cestau posud wedlo křiwau,
 Wy se chraňte bludu našeho,
 A vlast stwořte čistau, terwanliwau.

Přjmo odtud hnáno ku Arkoně
 Na plac gedné krásné rowinky,
 Kde se práwě letnj ožinky
 Prowodily w hlučném lidu shoně;

Byli rádi, když sem sedna z koně
 K nim šel, onny dobré lidinky,
 Mjchal sem se w gegich hostinky,
 Hry a zwyky do tráwy se skloně;

W konci swátku panny pjsně pěly,
 Král a šlechta wedli honitbu,
 Ženci bohům obět přinášely;

A žrec welkým kleče za koláčem,
 Řjkal pronikawau modlitbu,
 S wděčným sardcem než i s horkým pláčem.

„Swantowjte, Bože čtwerohlawý!
 Byly slowa toho šediwce,
 Přigmi djk z ust twého horliwce
 Za rok štědrý i den tento hrawý;

Chraň i dále, dárce požehnawý,
 Pole, města, djtky, přjzniwce,
 Deg nám štěstj, počas rozsjiwce,
 Němcům sardce lidské, rozum zdrawý:

Aby pode pláštěm náboženstwa
 Nepáchali w našem národu
 Porobu, lest, křiwdy, ukrutenstwa;

Uslyš nás, ty genž si swětla pramen!“
 Tu wstal do chrámu gda w průwodu
 Kněz ten, a lid wšecken wolal: „Amen!“

Gá té Němců přisvědčiti haně
 Nechtěw, djm: i což wám dělagj,
 Že se onen staréc nehágj
 Zde tak zgewně narjkati na ně?

Tu lid začal w každé lkáti straně:
 Ach! krag, chrámy, krew nám heltagj,
 Pod křžem nám hlawy stjagj,
 Berau těžké desátky a daně:

A co geště horšjho gest, to ge,
 Že nám wyřezugj gazyky
 Z našjch ust a cpagj do nich swoge;

Slowem nemá tolik bjlé křjdy
 Werch ten w našj wýspě weliký,
 Genžby mohla wypsát naše bjdy.

Odtud chodnjc winaucj se tence
 Zawede nás pěšky laukami
 K Rugewjtu, sedmi hlawami
 Wládnaucjmu, totiž do Karence;

Wlaštowky tu modlu, na wzor wěnce
 Hnjzd swých ozdobyly budkami,
 Přišli wrabci w to, a wálkami
 Wyhnali ty krotké opeřence:

Milek ostře křiwdu tuto křeše,
 Wy ste násilnjci, wrabcowé,
 Parom do wás! wlastowičky těše;

Nediw se, gá powjm tomu chlapci,
 Tu máš podobenstwo: Slawowé
 Wlaštowky ty gsau, a Němci wrabci.

W tomže městě s tĕkawostj stegnau
 Ke druhému chrámu cestjme,
 W kterém Porenuta spatřjme
 S modlau geho pětiobličegnau;

A když pilně na každau wěc tagnau
 Řezby, slaupy, kauty hledjme,
 Pode sochau škrjní zočjme,
 A w nj knihu starau, čaroděgnau:

I hned wzal sem tuto slawskau Wedu,
 Než sám neznaw čjsti, odbude
 Ruka má gi Milku ku přehledu;

On čte, tuto polsky w běžném spěchu:
 Pokud swět gest swětem nebude—
 Tam zas česky: Tenkrát Němec Čechu—

Poručil sem se těm ostrowanům
 K pewnině se opět odbera,
 Kde sme přišli geště zwečera
 Do Chotkowa na noc k měským pánům;

Než zlá noc to, ano k nebe stanům
 Tak, že zněla zem ta weškera,
 Smutný hlas wyl z gegich gezera:
 Pomsta, pomsta, pomsta Sasům! Dánům!

Šli sme ráno tam: ai wodau tělo
 Plává, které prowaz okolo
 Hardla, wlasý mečem štaté mělo;

Pro wěrnost ge zhanobil a swalil
 W lauž tu Danský biskup Absolo,
 Když Lew krag, on toto město pálil.

183.

Mezi dvěma ohni pálcjmi
 Stáli tuto naši předkové,
 Z gedné strany {wedli Dánové,
 Z druhé Němci boge s ubohými;

Oba tiskli daněmi ge swými
 Gako plémě peněz hladové,
 Herkul padně w pūtce takové,
 Kde se musj prāti se mnohými:

Přes moře si ruky podávali
 Oba kmenové ti germanštj,
 Gakby národ nám a řeč tu wzali;

Učte, z toho příkladu co plyne
 Pro wás, kmenové se slowanštj:
 Wrána wráně oko newykline!

184.

Při potoku Paně čili Peně,
 Panj s pannami nás potkala,
 Gedna lála, druhá plakala,
 Třetj zpátkem zřela zarmauceně;

Za nimi stráž „preč, preč bezedleně!“
 S metličkami w ruce wolala,
 Což pak pleť ta, djme, zpáchala?
 Diwjce se zvláště gedné ženě;

Siritha to dcera Swenonowa,
 Stráže se šupem tjm mluwila,
 Manželka co byla Gotschalkowa;

Dánka tato s těmi dwořankami
 Tak nám krále i nás zněmčila,
 Že už, běda! téměř konec s nami,

Zbořeniště pusté! Retry slavné,
 W gehožto zde sedjm chrastinách
 Gako na truchliwých swalinách
 Marius tam Karthaginy dáwné;

Dewět bran, most, ostrow, pleso plawné,
 Radohost twůg, řezby w kontinách,
 Ai, gak žiwě se mi w hlubinách
 Malugj mé obraznosti bawné!

Kýž sem nynj Thebským Amphionem,
 Hnedby skákali ti rumowé
 Stawitelským, we zdi, pod zákonem!

Kýž sem nynj Deukalionem,
 Ze všech kamenů těch Slawowé
 Slawenkyže staly by se honem!

Wyšedše wen z města za ohradu,
 Milek z daleka už zawonj
 Na rychlém že běžj černoni
 Cestau kdosi pro zpáchanau zradu;

A hle zůstal wiset za swau bradu
 Absolon ten pode gablonj,
 Byl to, ukradeném na koni
 Saský biskup Burkhard z Halberstadu:

Wšecken našjch Lutiků krag boře
 Retru spálil, domy drancowal,
 Uzmul z chrámu Radhostowa oře;

Proto musel tři dny tu se káti
 Lupič ten, a když si odsnowal
 Kudly, pěšky domů putowati.

Mnoho lidé, zvláště newlastenci,
 O těch ukrutnostech traubili,
 Gež prey na křesťanech tropili
 Wendi w Retře, w Braniboře, w Lenci ;

Gak ge w obět, ozdobené wěnci,
 Bohům swým a modlám pálili,
 Aneb ginák žiwé mučili
 Bolestmi, co ljtj zaslepenci :

Gako nimi gati žaláreni ;
 Aneb laupežowé neřádny
 Po moři a zemi prowozeni ;

Možno ! než w tom byli učitelé
 Naylepší a mistři přjkladnj
 Sami Němci gim, gich tlačitelé.

Od gezera Tolence sme geli
 Do Museum w Nowých Střelicech,
 Kde sme wykopané w Přilwicech
 Slawské bůžky s Milkem uwiděli ;

Kterj, tknuti njm, hned ožiwěli,
 Sem tam běhagjce w policech,
 A nám o městech a wesnicech
 Starých časů mnoho rozprávěli :

Geden leccos mluwil o Lotaru,
 Druhý o Ottowi z Bamberku,
 Třetj lál všech slawských kmenů swáru ;

A když těmto podobnými slowy
 Rozhowor náš přišel k závěrku,
 Milek dechnul — opět byli kowy.

Ale gedna modla, gak ty, mřjti
 Nechtěwši nám strachu nahnala,
 Nebo negen žiwá zůstala,
 Než i takto počne howorití:

Už čas přišel! už wen musjm gjti!
 Už sem dosti dlauho čekala!
 A pak skla i dwéře lámala
 Když sme gi zde chtěli zatwořiti;

Poslěz předce, wšak gen s pracj snažnau,
 Poštěstilo se nám uspati
 Bohyni tu welkau, přjsnau, wážnau;

Wyšedše, hned: kdo to? či gi pozná?
 Gdu se chtiwě Milka zeptati,
 A on, ach! to Nemesis ge hrozná.

Mezi Němcem rozdjlů a Slawem
 Geště neuzřel sem wětšjho,
 Gako, přišedše dne dnešnjho
 K Malachowu při saumraku tmawém;

Laupežnj tu Němci, Přibyslawem
 Obleženi, z města zdegšjho
 Byli do domowu vlastnjho
 Propuštěni, při žiwotu zdrawém:

Wertislaw pak newinný brat geho
 Okraden, gat, potom oběšen
 Ode Lwa byl tuto německého;

Nebyl to Lew, ale ljtá šelma,
 Prawil Milek skutkem předěšen
 Tjm, a zbawen pogatosti bělma.

191.

Nawštjwenj krátké dowolte mi
I wy Přibyslawa synowé,
Ač pak pro wás onni zwukowé,
Nimiž mluwjm, dáwno gsau už němi;

Ale města tato s gegich wsemi,
Pyšnj Meklenburku domowé,
Gsau, gak Wendů starých zbytkowé,
Posud geště na Sláwie zemi:

Prigmitež mne tedy, ei, wšak wy ste
Naystaršj a samá knjžata
Pošlá geště z krewě slawské, čistě;

A zas mohau, gako Němci z Wilců
Tak, by rowná byla odplata,
Slawowé se státi z poněmčilců.

192.

Diwnými můg nápady mi stále
Milek cesty nechut osolil,
Zwlášt pak nynj slowa hlaholil,
O nichž gá sám přemýšlel sem dále;

Gábych, řekol, všechněm Slawům krále
Z tohoto tu kmene wywolil,
A wšak gen tak aby odwolil
Němčiny se drjw on dokonále:

Toby byla i krew prawoslawská,
I rod panownický w Europě
Naystaršj, co wětew Přibyslawská;

Ach co gednau wzal čas wšebořitel,
Newzkřjsj, djm gá řeč uchopě,
To nám žádný Slawů gednotitel!

193.

Gsemli zde už, sám sem k sobě prawil,
Stargrad také geště neminu,
Šli sme: a ai, skwostnau hostinu
K wjtánj nás Těšmjruw dům slawil;

Abych pak se Milka zlého zbawil
Aspoň w tuto pěknau hodinu,
Káži: ty wen zůstaň zlosynu!
Gá šed geg sem w dwore pozůstawil:

Než když dvěře zatewřeny byly,
Bauchá, prosj, plače mazňátko,
Že stud i hněw ljece moge kryly;

Potom když hod náš i spolek shlédnul,
Rozbiw okno, gako ptačátko
Wberkna w gizbu, na mé plece sednul.

194.

Od Těšmjra dále na Wagrie
Lewau stranu gdeme do Plonu,
Abych složil dlužnau poklonu
Stjnům onné slawské Lukrecie,

Gegž cnosti kýsi Teutonie
Zlosyn učinil zde úhonu,
O že gméno gegj w záclonu
Newděčná nám skryla historie!

Než krew pomsty toho násilnjka
Na gezera březjch wylitau
Posud widj oko pocestnjka;

Ana s krewj Buthue se mjchá
Zněmčilce, co s dušj zarytau
Bog se westi s matkau neostýchá.

Zanechawšjch sotwy Plonský chotár
 Potkali nás tu z Čech harfenjk,
 Z Turce olegkár a plátenjk
 Z Orawy, pak od Trenčjna drotár ;

Chlapci! dj mŭg wtipný pranowotár,
 Gá chci nynj býti bubenjk,
 Wŭdce náš nám bude lautenjk,
 Tam gest Alberk, gehož půwod Lotar :

Bywše k němu s hudbau přiwedeni,
 Hrad ten celý tak sme zřjceli,
 Nezŭstal že kámen na kameni ;

Přimušenj, proti lidstwj práwŭm,
 Slawowé geg stawět museli,
 Na slawenské půdě, proti Slawŭm!

Neděle nám swatá přemilostně
 Různě oswjtila rozcestj,
 Lid se, kudy gdeme, peřestj
 Po wesnicech nowým rauchem skwostně ;

Do Lubeky tjše gen a sprostně
 Pŭtugeme w prostřed náměstj,
 Tu nám powyk w uši zachřestj ,
 Lid a kněžstwo kasali se zlostně :

Byli pak gsau z křesťanských tu Němcŭ
 Biskup Gerold s bratrem Konradem,
 Helmold mnich a ginj z cizozemcŭ ;

A když konec byl gich k Slawŭm křiku,
 Přibyslaw, hnut gegich přjkladem,
 Tuto hřjmal zpátkem Filipiku :

„Pane! slova twá gsau opravdiwá,
 Než proč sami na ně nedbáte?
 Hle, nám cestu prawau hlásáte,
 Anť gest owec wašjch cesta křiwá;

Poraučjte sardce milostiwá,
 A náš národ z kůže zdjráte,
 Laupeže a vraždy pácháte,
 Djla o nás spisugete lžiwá:

Posjláte wogska, drábů, dworských,
 Kterj tak nás ljtě lotrugj,
 Že nám lépe do wlun gjti morských;

Od Traweny až kde Peny lože,
 Knjžata nás vlasti zbawugj,
 A cti lid wáš – politug se Bože!“

Wzdělanj tjm, do europegského
 Kolébky sme wešli kupectwj,
 Která byla tu hned w sausedstwj,
 Totiž w lůnu domu měštanského;

Slula Hansa, ale wendického
 Počátku dle gistých swědectwj,
 Zde pak sjdlo swé a knjžetstwj
 Měla i sklad zbožj rozličného:

Slawové gi perwj založili,
 Ale nedědil syn za otcem,
 Zisk a čest si Němci přiwlastnili;

Virgili! náš národ rowen tobě,
 I on mnohých wěcj půwodcem
 Gest, an chwálu giný připsal sobě.

Druhého dne časem rannj doby
 Cestu k Raniberku konáno,
 Tak werch kostj slawských nazwáno,
 Zawražděných rukau Saské zloby;

Nestačilo totiž, když gen hroby
 Pro předky tu naše kopáno,
 Celé hory potom děláno
 Z nich, a tyto gmjno za ozdoby;

Když už syt byl oheň, zem, hlad ptáků,
 Moře slawskau krewj opilé,
 Hromaděno kosti do oblaků;

A, by zlost swau očjm světa skryli,
 Za wůdce si Slawy zněmčilé
 K wykořeněnj všech wywolili.

K omluwě swých hřjchů namjtali,
 I to Němci gsau a mnichowé,
 Že prey křesťanskému Wendowé
 Náboženstwu zde se opjrali;

Wěřjm! neb gim skutkem zhyžďowali
 Dar ten božský sami dárcowé,
 Proč pak ode giných Slawowé
 Žádali křest, negen wděčně wzali:

Chorwati šli s prosbau ku Řjmanům,
 Morawan a Rusů wládnaujcjh
 Kmen slal posly ku Carigradčanům;

Než ti tu se nebožátka báli
 Danaů i dary nesaujcjh,
 Anť gim všeccko, i sám dar ten, brali.

201.

Práznoť gest to nade pohanskými
Wendy lánj Němce ruhače,
Nebo zdali potom gináče
Nakládál i s Wendy křestěnými?

Zda los gegich zlepšil, nesnesnými
Daněmi ge wjce netlače,
Či gim w řeč a národ neskáče
Nohami i potom nelidskými?

Před i zatjm rowné byli činy,
Neb hle Ratibora křestana
Zawraždil Dán s osmi geho syny;

Dobře to už dáwnost hodnowěrná
Řekla: Maurjna a hawrana
Barwa weždy zůstane gen černá.

202.

Kdyby každau žádost, předsewzetj,
Aspoň gměné w lepšjch hodinách,
Chtělo w těchto zemských njžinách
Nebe splnit k wůli swogjch dětj;

Ne gak Herodias hlawy stětj,
Ani panstwj w cuzých kraginách,
Genbych žádal w Němců děginách
Wymazati gedno čtyrstoletj:

Totíž čas ten smutný člowěkowi,
W němž se dalo Wendů ničenj,
Od Karla až ku Gindřichu Lwowi;

Ten tam začal tento djlo skonál,
Tak že národ náš w tom mučenj
Roků téměř pŭltisjce stonál.

203.

Nač prey mjr gá wěcmi těmi rušjm ;
 Budau mnozj Němci mysliti ,
 Lépe byloby to zakryti
 Nežli swerbot působiti ušjm ;

Dobře! než buď swoboda všem dušjm ;
 Co wám wolno bylo činiti ,
 Nám buď aspoň wolno mluwiti ,
 Menšjt tentu hřjch než onen tušjm :

Wy ste kradli, my se nesnášeli ,
 Wáš byl meč, krew naše w bauři té ,
 Surowost wy, my sme sprostnost měli ;

Wy se tedy za zlé sardce wašjch
 Předků oněch nynj hanbite ,
 A my opět za zlý rozum našjch !

204.

Přewelikau škodu způsobilo
 Owšem toto Slawů zněmčenj ,
 Ono Němcům mrawné hnětenj ,
 Nám pak hmotnau ztrátu učinilo ;

A wšak předce rauhánjby bylo
 Proti swěta toho řjzenj ,
 Kdyby proto naše kwjlenj
 Wšetečně se s Bohem práwotilo :

Děg ten smutný s geho časy zlými
 Má nám slaužiti gen k silnému
 Podnětu, ne k pomstě nad ginými ;

On ať gednjm z prostředků těch sluge ,
 Nimiž odrodilé k nowému
 Národy Bůh žitj probuzuge.

205.

Hodna zmjny snad i pošetilá
Přjpadnost ta bude, která mě
W městě Raceburku we chrámě,
Kam sme s Milkem wešli, přikwačila:

Podobizna krásná tuto byla,
Zlaté gablo magjc za známě,
Gá gda uchopjm gi za rámě,
Mjno, zkřiknu, Mjno roztomilá!

Milek smál se nad tjm do rozpuku,
Co se řehtáš? djm gá w newině,
A on: toť ne twá choť, přeč tu ruku!

W kráse obau sice rownost žiwá,
Ale tato Lada bohyně,
Matka má gest, a zde sluge Siwa.

206.

Když se zatjm nohy naše znowa
Dalšj cestu konat zaberau,
Powjm wůdci swému s důwěrau:
Gábych rád šel nynj do Lemgowa;

Tu on, sotwy slyšaw tato slowa,
Otočil hned nihly mne zástěrau,
A ai, nad Labem a Wezerau
Do krage sme chwěli Clemenowa:

Přigdauc k městu, čteme: „Slawská brána.“
Probůh, řeknu, w prostřed Německa
Kým a kdy gsau tato slowa psána?

Šli sme a pak přjtel můg mi zpráwy
W domě swém dal ptánj na wšecku,
Že on, krag i město štěp gsau Sláwy.

207.

Nynj ani slova nezpomenu
Milek čte mi to už na čele,
Žebych žádal, nechaw přítele,
K Amsterdamu gji, bljzko Rénu;

Proto tuše cjl a gehu cenu
Sehnal hned ty diwné chumele,
A tak řjdl wozjk uměle,
Že sme přjmo wletli do Nardenu:

Kde gá množstwj kwjtj Holandského,
Zwláště tulipánů Harlemských,
Nakaupiw gdu k hrobu Komenského;

A hrob nimi ozdobil sem celý,
Přigmi čest těch darů pozemských,
Řku, ty muži božj, přeumělý!

208.

U všech nowých národů i dáwných
Chwálu měli wážnj předkowé,
I my vlastenci a bratrowé
Slawme slawně sláwu Slawów slawných;

Gméno i prach swogjch mužů hlawných
Ctj Wlach, Němec, Francauz, Anglowé,
I my vlastenci a bratrowé
Slawme slawně sláwu Slawów slawných:

Slaupy Řek a Řjman obelisky
Dědům stawěl, pečné mistrowstwj,
Chynčan klade na hrob gegich blysky;

Šetři otců i ty čáko mladá
Matky Sláwy, w gegjmž králowstwj
Slunce božj nikdy nezapadá.

209.

Nezdálo se mi to geště dosti,
Nýberž welice mne bolelo
Že to tělo slawské leželo
W cizj zemi tu a wyhnalosti;

Gako Mogžjš Jozefowy kosti
Z Egypta kam nebe welelo,
Tak mé sardce tyto zachtělo
Přenesti w krag slawské národnosti:

„Mýljš se“ dj w tom a ke mně běžj
Milek s hříčkau lehkých poletů,
„Slawskáť gest to zem, kde muž ten ležj;

Slawowé zde w času oddáleném
Domowali pode Wenetů
Belgických a Armorických gménem.“

210.

Při tom městě, gako rannj zoře
Rumenec když kryge řěrawý,
Widěli sme popel krewawý
Barwit celé Německé to moře;

Což to, wolám, otázky si twoře,
Což to zase Bože laskawý?
A tu rybář geden wšjmawý
Přišel ke mně toto odhowoře:

„Ode čtyr set roků, milý pane!
Co prach Husůw weržen do Rénu,
Woda tato čerwcem tjmto plane;

Rén se celý w krew a popel hustj
Při Konštanci wedle Bodenu,
A nám krew tu dáwj geho ústj.“

211.

Paroloď tu zase Milek skowal,
By sme šli té wěci na stopu,
Pustil w krewawau tu potopu
Gi a z moře Rénem wzhůru plowal;

Nedlauho, ai plamen wyblukowal
Od země až nebes do stropu,
Který šjře celau Europu
Giskrami a bleskem napelňowal:

My sine paut k té uspjšili stránce,
Užrewše pak obraz hranice,
Wjme že sme přišli do Konštanice;

Oheň ten prey stoletj tu swjtj
A Rén, moře, řeky, studnice
Nemohau geg nigakž zahasiti.

212.

I nás tak ten plamen w oči pátil
A pral giskry w sardce, na tělo,
Že nám dljti při něm nelzelo,
Ač už nočnj mrak se na zem walil;

Když pak let náš k Dunagi se vzdálil,
I zde swětlo to nám hořelo,
Tak, že Řezno w blesku leželo,
Gakby Wulkán lówau byl ge zalil:

Spustiwše se k němu na břeh řeky,
Gdeme onen klášter hledati,
W kterém ležj Rostislawa swleky;

Dwanáct hodin znělo z wěže k uchu,
Nagda rakew začnu wolati:
Prociť, zgew se, zakljnám tě duchu!

213.

Tu se wjko rakwe starobylé
 Samo sebau dwjhá s tichostj,
 A šust wětra w kryptě schramostj,
 Mertwec w plachtě přede mnau stál bjlé ;

Postawy byl welké, ušlechtilé,
 Obličeg se barwil bledostj,
 Řetězy mu k zemi od kostj
 Řinčely už ryzau téměř zhnilé :

Mjsto očj prázné gamky byly,
 Usta: „kdo si? w gakém wyslanstwj
 Přišel si sem?“ ke mně promluwily;

Kragan twŭg sem, řku gá, powěz že mi,
 Knjže náš a dárce křestanstwj,
 Proč ty ležjš w této cizj zemi ?

214.

„Geden král, tam z toho pokolenj
 Které nikdy Slawŭm nepřálo,
 Připrawil mne sočně o málo
 To, co měl sem z dědictwj a gměnj ;

Pak mne do paut, k saudu, do wězenj,
 K smerti záštj geho tahalo,
 Potom spáchat na mne kázalo
 Horšj nad smert, očj wylaupenj :

Při mém saudu tři sem widěl strany,
 Němcŭ dvě a třetj němcowým
 Mečem k tomu hnané slawské many ;

Ptám se saudcŭ: co má byla wina?
 „Kalils wodu,“ wždyť, gá odpowjm,
 Dunag teče z Řezna do Děwjna!

215.

Umlukel s tjm, ňádra zastonagj,
Zmizj rozplynuw se we blysky,
Tu sám Milek pauštj na pysky:
„Ale co ti lidé s wámi magj?”

Swobodu wám za hřjch pokládagj,
Waše gméno terč gich úhryzky,
A swé hřjchy, mordy, nátisky
Herdistwjm a práwem nazjwagj!“

Mluč, gá powjm, mluč ty štěbetnjku,
A choď domů už, gá do vlasti
Dunagem gdu, za wozbu měg djku!

Ne! ne! z toho Slawotrápska gdeme
Geště k Weltawě, dj, do slasti,
Tam kde kwět všech Slawů nalezneme.

216.

Djlem sladký přjmus námluwy té
Mého průwodce a kočjho,
Djlem pudy sardce vlastnjho,
Změnily běh cesty přjležitě;

I gdau tedy k Česku naše hbité
Wětrokone z krage zdegšjho,
Pode nami řeky hadjho
Toků, města a wsi rozmanité:

Nebo let náš onnjm Slawskem běžj,
Wúkol Rezatu a Rednice,
Kde teď Wircburk, Bamberk, Barait ležj;

Nastogte! tam vše už poněmčeno,
Gen že téměř každé wesnice
Slaw a Wend a Wind nám znělo gméno.

Když se nade Norimberkem hnula
 Wozba, postog! káži Milkowi,
 Totě wzácné město Slawowi,
 Gakby duše má ge pominula?

Zde hle znikla někdy Zlatá Bulla,
 Djka čtvertému buď Karlowi,
 Tomu slawské řeči otcowi,
 Gehož wůle k Němcům takto slula:

„Wy, co nade Slawy panujete,
 Králi, wolenci a knjžata,
 I řeč gegich znegte, mluwte, ctěte!“

Owšem! dj tu Milek wtipem božským,
 To už wěci žádá podstata,
 Pak gde dále k horám Krakonošským.

U pomezj když sem z wozu zkročil,
 Spatřil wysoké sem dubisko,
 Na gehožto wětwech chlapisko
 Sedě bljzkau na Sláwii bočil;

Kolikráte krásu gegj zočil
 Omdlel, slintal, dostal kašlisko,
 „Hle to gest bůh Němců Tuisko“
 Tak mi Milek do otázky skočil:

On chtěl Sláwu nayperw ženau, nynj
 Když mu košem dala mudruge
 Učiniti swau gi otrokynj;

Než i láska i hněw šálj darmo,
 Dřjwe soka záwist zmorduge,
 Nežby nesla sausedka to garmo.

219.

Gak tě wjtat, selzau čili zpěwem?
Gako matku či gak macechu?
Země, pełná cti i posměchů,
Slawná přjznej bohů gako hněwem;

Hrady twé se sow a plazů chlěwem,
Krage pastwau staly Nečechů,
Lew ti silný slaužj za wěchu,
Smert a mdloba wězj pod oděwem:

Tecte mutné selzy do Weltawy,
Gako déšť a blesky z oblaků,
Nesauc heslo toto djtkám Sláwy:

Nechte swár, co hrob už vlasti wyryl,
Slyšte národ ne křik Feaků,
Wáš ge Hus, i Nepomuk, i Cyril.

220.

Třebas teplé selzy z očj legi
Po těch hágech tu a rowinách,
Předce plesám w duše hlubinách
Wjč a wjce každém při kročegi;

Wšudy dobře doma naylépěgi,
Parom po všech wšudy cizinách!
Ach mně we Slawenských kraginách
Sama zem už wonj přjgemněgi:

Pro mne negsau cesty swětoběžné,
Přjchod, kde nás nikdo nečeká,
Odchod, při němž nelká sardce něžné,

Lidé, s nimiž řeč nás nespoguge
Budaucnost ni dáwnost daleká,
Takowá paut wyhnanstwj mi sluge.

221.

I sám Milek přišel ku veselšj
Mysli raduge se welice,
Když sme z oné Slawů kostnice,
Germanie, vyšli k cestě delšj ;

Plesal, škeřil zaubky sněhu bělšj,
Pyšně rozpáwil swé letice,
Slowem, tu hned ode hranice
Kohaut na swém smetisku byl smělšj :

Ba i se mnau, wygasniwši čelko,
Nowau prowodilo šálenost,
Toto milé, krásné strašidelko ;

Radost nám i garo powýšilo,
České hory měli zelenost,
Po laukách se kwjtj rozbarwilo.

222.

Gako plawec radostiwě tleská
K břehům wůni odtad nesaucjm,
Kde se Indus rauchem kwětaucjm
Skwostně šatj, co choť kmentem hezká :

Tak mým sladce rozkoš mnohobleská
Sardcem proletěla třesaucjm,
Když sem hlas twůg uchem žádaucjm
Slyšel opět, milá řeči česká !

Třikrát šťastných, genž tě magj, wnuků,
Dědictwj všech giných dáwněšj,
Felné sjly, krás i libozwuků !

O že gedno předce smutně hrozj,
To, že w této zemi krásněšj
Gazyk magj nežli sardce mnozj.

223.

Kam se medle zástup tento shánj?
„To gde všeco k zřidlům Karlowým,
Wy též tušjm?“ a nač odpowjm,
„Ei hle k zpěwům slawné Catalani!“

W prawo slečny sedj w lewo páni,
Sjň se zlatj hmotem ěázowým,
Wygde w prostřed s wěncem bobkowým,
Začne, všechněch oči, uši na ni:

Lustry hasnau, stanau wřjti wary,
Dámy mdlegj, Gabrielky, Mary
Palmy zhůry na ni metagj;

I gá tleskám ano se mi zjwá,
Co to djm? a Mentor podtagj:
Mjna z duše tato z měšce zpjwá.

224.

Žalug sardce pustým těmto hradům,
Nedeg smutku ducha týrati,
Lásce studno k lidem wolati,
Upěg tedy cestám, řekám sadům;

Hlas tam obrať oněm ku pokladům,
Gež sem w dálce musel nechati,
Ba i těm se pokus wyrwati,
Gako trápnyým Laokoon hadům:

Pahorky ty zapomeň a města,
Které tjm se wjce zblížugj,
Čjm dál wede oči od nich cesta;

Gako gelen poraněný brokem,
Když se nohy ugjt snažugj,
Spěšněgšjm smert chwátá za njm skokem.

225.

Cestu konám , měst a silnic hluky
 Lásku dusjm , Muzu zahánjm,
 Smjchem we dne , w noci hněwánjm
 (Žluči skaupá!) krotjm sardce muky;

Sám být nesmj , city onna , zwuky
 Tato wnuká , co se odstranjm ,
 Lesy panny mněge , makánjm
 Mjnu hledám , a gsau gedle ,buky :

Tak ge všeccko u mne w odporu ,
 Skrýwám se sám , i sám hledám sebe ,
 Led gsau ljce , oheň žjly střebe ;

W duši hřjmá , čelo klidem gasnjm ,
 Ginj naschwál , gá gen nawzdoru ,
 Ginj w chyžkách a gá cestau básnjm.

226.

Gako koráb Noe po potopě
 Na Araratě si spočinul ,
 Tak i náš , když na Řjp doplynul ,
 Konaw cestu dlauhau po Europě ;

Zatjm kauzly gakowési stropě
 Milek prawau rukau pokynul ,
 Tu se otec Čech k nám přiwinul
 Selzami ten werch swůg celý kropě :

Potom zalkal že se strásla země ,
 A tak smutný , téměř hněwiwý ,
 Z chlumu toho zmizel zase němě ;

Předčily však mnohem , tato pustá
 Mlučeliwost a hněw horliwý
 Wýmluwnostj , Ciceronská usta.

227.

Z weršku toho sem tam šjře sme se
Na pamatná mjsta djwali,
Tu sme Budeč starý hledali,
Onde Peruc při studnici w lese ;

Pak či Panna wýš, či Baba nese
Hlawu w Troskách, sme se hádali,
W lewo Stadice sme poznali,
W prawo Mělnjk w powětrj se třese :

Kde lid český bydlj gasno bylo,
Než kde Němci aneb zněmčenci,
Tam se wšudy nebe oblačilo ;

Potom zase našj cestau pěšky
Šli sme dále gako vlastenci,
W towarystwj gedné hezké Čěšky.

228.

Osoba ta putugcj s nami
Byla sice krásy wznešené,
Ale raucho měla zhyzděné
Wšebarwými wúkol záplatami ;

Caparty a kusy se špinami,
Darmowisy, prýmy upstřené,
Byli ze wšech kragin wlepené
S welkými té panj poškwernami :

Když se w studu od nás oddálila,
Šeptám : zgew mi, bůže křjdlaté !
Kdoby diwná matrona ta byla ?

To gest, dj on, sama Česká země
Zosobněná, a ty strakaté
Hadry gsau w nj cizozemců plémě.

229.

Skryl se Řjp a Libušina dwora
 Zlaté sjdlo téměř spatřeno,
 Ano náhle slunce zatměno,
 Sardce strach a nohy gala vzdora;

Kde gsem? kam gdu? a co za potwora
 Tam swé kostmi wěňčj temeno?
 Čj krew, hroby? – a w tom zakleno
 Hromem z Krakonošů: „Bjlá Hora!“

Zpátkem noho z hory nade každau
 Černost tmawých nocj černějšj,
 Medea to česká s djtek vraždau!

Milek selzy z oka mého zetře,
 K Weltawě pak cestau přjmějšj
 Neseme se w libědchnaucjm wětře.

230.

Tožt gest onna weleslawná Praha,
 Ty zdi, hrady, věže obrowské,
 Onno město Čechů královské,
 Krásné gako Sláwy dcera drahá;

Tam ten gest hrob Otokara, Braha,
 Wogtěcha a Wlasty rekowské,
 Tu most, djlo Karla mistrowské,
 Na němž pěla Muza z Budče nahá:

Už twé berly zlatoleské zhasly,
 A meč tupne při swé štěrbině,
 Před nimž Tatry, Balt i Řjm se třásly;

Předce wěčným Sláwy budeš chrámem,
 Pěknobřehá Němců sokyně,
 Zwjtěziwši w přemoženj samém.

231.

A však než sem wešel, smluwu psanau
S Milkem učinil sem před Prahau,
Přjsnau pečetj a přjsahau,
By on se mnau nešel, stwerzowanau ;

On to spelnil, a hned přede branau
Přetwořil se s chytrau rozwahau
W holaubka, a nebes podlahau
Proletowal město obau stranau :

Téměř měsíc přítomnost swau tage
Čekal na mne, chudák, po domjch,
Po věžech a chrámjch sedáwage ;

Ale diwno, tak znal dobře zemce
Od cizinců dělit lakomých,
Nesednul že nikdy na dům Němce.

232.

Ký to člun tak rychle wluny dáwj,
Proč tak krotne pod njm Weltawa ?
W předku Milčat chasa létawá
S praporci, a wúkol oblak tmawý ;

Tušjm Lada narozenj slawj,
Či snad k nowým swětům přjprawa ?
Probůh ! práznať lázeň - šatlawa -
Zuzanka se s králem na břeh plawj :

Gdi gen, gdi gen děwče muže smělšj,
Tak tě wodiž Cypru wládkyně,
Bys ho šťastně, kám si žádá, nesla ;

Až ho oddáš, obrať zpátkem wesla,
Gá zde počkám, hezká plawkyně,
Ach ! než cesta naše bude delšj.

233.

Dobrý Milek po Praze mne wodil
Denně od rána až k večeru,
Kde dům slavný, řjdkost, nádheru
Znal, tam letmo na střechu se hodil;

Způsobem tjm nayperw doprowodil
On mne k Slowanskému klášteru,
Kdež tu bohopustu weškeru
S podiwem i s omerzau sem schodil:

Diwil sem se nákladku a djlu
Této slawské řeči swatyně,
Gewjcj chut Karlowu i sjlu;

Merzelo !mne, že i tuto panstwj
Ustaupiti Sláwa cizině
Musela a gjti na wyhnanstwj.

234.

Když sem takto s osudem gá horce
Neljtostiwým se hášteřil,
Milek za Weltawu naměřil
Křjdra a mne wedol k Daliborce;

Tu mne očar hudby diwotworce
Gakéhosi w uši udeřil,
A když aby se mi sdůwěřil
Kdo gest, prosjm, on mi smutně to rce:

Dalibor sem, naučil mne hausti
Mister nauze: a w tom ku zemi
Z okna motauz pro almužnu spustj;

Daw mu gi, ach! mysljm rownau mjrau,
Gako tebe nauze hauslemi,
Tak mne láska obdařila lyrau.

235.

Byw tau hudbau drobet obweselen
 Šel zas do města sem starého,
 A hle konec mostu Pražského
 Zřjm an stogj zlatorohý gelen;

Chtěl on na most, ale Milek wtělen
 Rychle w obraz lowce českého,
 Měřj po něm z luku silného,
 A on do wod padnul podestřelen:

O gak se mé sardce potěšilo,
 Ze se prorocwj to s hrůzami
 Oněch časů od nás odvrátilo;

W kterých prey měl snáze tuto diwý
 Gelen se zlatými rohami
 Widěn býti, než Čech opravdiwý.

236.

Znám sic mnohau ušlechtilau hlawu,
 Gakých w cizině snad nemnoho,
 Chlauby pronárodu onoho,
 Genž má sláwu gména, řeči, mrawů;

Než kdo gest gim přednost dáti w stawu?
 Aníž haňme chwálau někoho,
 Ačť bych gá znal předce gednoho
 Genž gest – ale sardce všechněch Slawů:

Ty všech wděkyň spolu pěstau, chowan,
 Buď ti dána tichý Genie,
 Čest ta, které nám si nabył: Slowan!

Byť i wyschlo lože Weltawino,
 Twoge, dokud stane Sláwie,
 Gméno, Mladon, wděčně bude gmjno.

237.

Blijzek nebe nechci wjce lkáti,
Hluchým žele mého njžinám,
Tebe českých bohů zakljnám
Olympe, a knjžat byte zlatý!

Diwys tropil: ei rač důkaz dáti,
Přelož mne, kam ruky wypjnám,
Leťte s njm, kaž těmto zbořinám,
Gako Šemjk, gak slaup Rjmu wzatý:

Wstaňte z mrtwých, skroť můg swými kauzly
Osud krutý wěštná Libuše,
Protňi, Žižko, mečem geho uzly;

Gestli tentýž, předků ohluše
Hlasy osud, k tobě Slawů sláwo,
Wnukům nechal aspoň lkáti práwo!

238.

K tohoto se hradu wystawenj
Celé země sběhla podstata,
Ruky lid dal, šperky knjžata,
Gméno Sláwa, Sion přirozenj;

Mistrů wěčných djlo už se měnj,
Barwy schnau i slaupy ze zlata,
Gegich zlomky werhau djtata
W řeku, geňž se hněwně wúkol pěnj:

Časů twář zde ljtě zůřj chmurná,
Chlum, kde nebe někdy w palácjch
Bydlelo, gest nynj Čechů urna;

Který angel čeká rozkázanj,
Aby traubil gednau w oblacjch
Takowému prachu z mrtwýchwstánj?

Hřjch ge owšem welký wražda wzteklá,
 Krádež, zrada, žhárstwo, otrawy,
 Hodny aby mečem poprawy
 Krew a duše z těla gegich tekla;

I lež, pýcha, záwist swod a směklá
 Chlipnost čjhagcj na mrawy,
 A gak slugj onny ohawy
 Přišlé na zem z horaucjho pekla:

Wšak znám draka s twářj černočudau,
 Proti němuž tyto úlomky
 Hřjchů, geště sněhu bělšj budau;

Ten sám laupj, repce, učj zlému,
 Bige sebe, předky, potomky,
 A znj: Newděk ku národu swému.

Nuže! pokud sardce mladé bige,
 Hledme štěstj vlasti laskawé,
 Bdjcj probuzugte dřjmawé,
 Teplj chladné, žiwj wše co hnige;

Wěrnj zrádné pošlapegte zmige,
 Štědrj haňte oči šilhawé,
 Pilnj zběř tu, která krewawé
 Mozole gj a pot bratrů pige:

Krásněgi se nikdo nehonosj
 Smělým čelem, gako vlastenec,
 Genž w swém sardci celý národ nosj;

A to práwem, nebo i on složj,
 Ať se směge tomu třěštěnc,
 Za swé owce počet ruce božj.

241.

Pracug každý s chutj usilownau
Na národu roli dědičné,
Cesty mohau býti rozličné,
Genom wůli všickni mĕgme rownau ;

Bláznowstwj gest chtjti nemistrownau
Rukau měřit běhy měsječné,
Gako k plesu nohy necwičné
Pokaušeti pro pochwalu skrownau :

Lépe činj ten, kdo těžj s málem,
Stoge wěrně na swé postati,
Welkýť ge, buď sluhau nebo králem ;

Často tichá pastuchowa chyžka
Wjce pro vlast může dělati,
Nežli tábor, z něhož wálčil Žižka.

242.

Nepřipisug swaté gméno vlasti
Kragi tomu w kterém bydljme,
Prawau vlast gen w sardci nosjme,
Tuto nelze bjti ani krásti ;

Dnes neb zjtra wraha zemi másti,
A lid w garmě gehu widjme,
Předce když se duchem spogjme,
Wlast ge celá w každé swazku časti :

Wzácný owšem citu newinnému
Gest i hág ten, řeka, chalupa,
Kterau praděd nechal wnuku swému ;

Ale meze vlasti nerozborné,
Gichž se bogj tknauti potupa,
Gsau gen mrawy, řeč a mysli sworné.

Když sem gá sám w sobě toto řjkal
 W saumrak při Gezerce studnici,
 Holaubek mne w seyčka kuklici
 Šustem křjdel ze sna toho zmykal;

Strašně, gakby přjwal z tuče střjkal,
 Letěl k staroměské radnici,
 A tu k rozlaučenj na špici
 Dwadcet sedem kráte zakuwikal:

Šjře dále ku slyšenj byla
 Ona smutných zwuků pjsnička,
 Až i zmatek žiwlů způsobila;

Wicher dul a země w třesu wyla
 Tak, že we Wjdni tjm hlawička
 Štěpanské se wěže nakřiwila.

Chwála Bohu! že už wymizeli
 Onni přenešťastnj časowé,
 W kterých někdy naši předkowé
 Náboženstwjm národ zabjgeli;

Třeštěnců už swáry oněměli,
 I hry swatáčků a bludowé,
 Na půdě swé vlasti Čechowé
 Osemdesát bogů wyterpěli:

Mezizdi co laučily nás hynau,
 Tak že z rozličných si owčinců
 Ruky slawské přjwětiwě kynau;

Kýž gen nebe nešle nowau z pekla
 Eris mezi kmeny našinců,
 Genžby zas meč w sardce Sláwy wtekla.

245.

Garo zniká sněhy plašj slunce,
Zefýr lautky nese tráwnjkům,
Strom už stjnem howj pautnjkům,
Slawjk zpjwá z kwětowého trúnce;

Tam laň plesá, onam křepké gunce,
Zde se niwa směge rolnjkům,
Motýl k sadu, kachně k rybnjkům,
Zlatá spjchá wčela ku medunce:

Wše se těšj, kochá, ljbá, skáče,
Wšudy láska, žerty, lahoda:
Gen mne tisknau tužby, wzdechy, pláče;

Gen mne negmau gara ani léta,
Nehne slunce, ani přjroda,
Co mne zbawil osud duše swěta.

246.

Čekek tamto nad Šumawau málo
Slunce zlaté gdaucj k západu,
Ach už tebe gen mi náhradu
W dálce této nebe zanechalo;

Gak si se mi w štěstj sladce smálo,
Tak teď mjrni gehu proradu,
Pozdraw i Gi tam i zahradu,
W njž si s nami plesalo i lkaló:

A wšak geště na mne lauče swogjch
Pramenů skloň, aby pobraly
Tam k Nj tyto řeky očj mogjch;

Když tam přigdeš, rozkaž: aby záři
Blesky twé k Nj perwé spjchaly
Zljbati Gj rtjky, oči, twáři.

217.

Zwal mne geště Milek w prawo, w lewo
 We swé wysokosti nebeské,
 Ukazowal též i na weské
 Přátely, hrad Tábor, Rabské dřewo;

Ano, aby vše mi bylo gewo,
 Chtěl mne westi všudy po České:
 Ale odpusť prosjm nehezké
 Zpauře mé, o krásná Sláwy děwo!

Nayperw káral Milek sám mau winu
 Ze sem nechtěl wjce cestiti,
 Potom ptal se přjsně na přjčinu;

Gá djm, to gsau důwodowé lehcj
 K pochopenj: neb zde básniti
 Gak chci nesmjn, a gak smjm tak nechci.

248.

Předce zdálo se nám po pořádku
 I Dwūr Králowé a Šumawu,
 Českau Ljpu, zřjti, Sázawu,
 A pak gjti k Dobrosława statku;

Měhoděk! djm potom mému mládku
 Wzawšjmu zas lidskau postawu,
 Nawštiwme teď už i Morawu,
 Onnu wážnau slawských biblj matku:

Ona, ač gest nynj děgoprázná,
 Druhdy byla w panstwj široká,
 Slawské řeči pilná, w bogi rázná;

Milek wděčně té mé rady požil,
 A mne na temena vysoká
 Hory Radošť w měkau trávku složil.

Perwý zrak náš padel k Holomauci,
 Kde sîne množstwj welké Tatarů,
 Gako roge much a komárů
 Uwiděli na křestany gdaucj:

Tu ge začne wjtěz geden tlauci,
 Snad to Winkelried gest Šweycarů?
 Španělů Cid? Huňad Maďarů?
 Ne, to Sláwě patřj gméno skwaucj!

Jaroslaw on Hwězdohorský sluge,
 Genž zbiw nayperw wůdce samého,
 Potom wogsko celé rozptyluge;

A byť i swět nebyl dosti wděčným,
 Předce skutku toho slawného
 Hosteynow tu swědkem bude wěčným.

Tam se w Bruně we hrob uložilo
 Tělo otce Slawů učených,
 Moře zásluh geho wznešených
 Na Europu celau působilo;

Zwlastě český gazyk zpowinnilo
 K činěnj mu djků skraušěných,
 An se tři sta roků ztracených
 Tjmto mužem gemu nawrátilo:

Zrozen w Uhřjch; bydlel w Čechách; spatřil
 Rusko, Polsko; zemřel w Morawě,
 Aby tak náš celý národ sbratřil;

Proto zde si potomkové geho
 Přisahegte lásku ke Sláwě,
 Nebo toť gest oltář Dobrowského.

Z chlumu toho když tak ohlženo
Okem našjm wúkol to i to,
Ai hwězd osem stogj rozlito
Nade hradem, genuž Králic gméno;

W každé hwězdě názew uwiděno,
Tam Streyc, Albert, Hodic, Kapito,
Ephraim, Caepolla tu wryto,
Jesenský tam, Eneáš tu čteno:

W středku měsje blesku ljbezného
Stál, a záře liter prýštila
Ž E R O T J N se z něho;

Nad nimi pak všemi gasnost silná
Slunce, na wzor knihy, swjtila,
W njžto psáno bylo: Šestidjlná!

Unor gihne, Staré Šallerowce
We snách nočnjch spaly na břehu.
Taja hučj, zespod od sněhu
Rozbauřená, zhůry od ledowce;

Woda rostauc domy, skály, owce
Nese dolů w prudkém náběhu,
A už slyšno w matném rozlehu
Nawet lidská lkánj, geky, slowce:

Pomoc! pomoc! do oblaků znělo,
Když pak retowánj z blzkosti
Nešlo, tedy z Ruska přiletělo;

Kozáci tři člun tu uchopili,
A ti, bez prosby i wděčnosti,
Stopadesát lidj ochránili.

253.

Kdo to stogj s tělem obnaženým
Tamto w tuhé zimě na ledě?
Nehrad z Růžoskály! nehledě
Tam, dj Milek hlasem popuzeným;

Kdo to běžj s okem wylaupeným
W Děwčj hrad tam, zhaněn škaredě?
Cyrek! oba k Čechům we wědě
Děgopisné přislauchagj ctěným:

Na lowě ge gawše Rakaušané
Nutili buď hrady pustiti,
Budto nesti trýzně gmenowané;

Oni oba, přjklad pro potomstwo,
Byli hotowěgšj woliti
Muky těla, nežli wěrolomstwo.

254.

Když tak po všech mjstech znamenitých
Zřjme z této hory homolné,
Až tam na kraginy okolné,
Až tam do wod Wisly pramenitých;

Na březjch té řeky rozložitých
Kozlátko se páslo swéwolné,
Neřády a skoky zápolné
W nezbednostech čině potočitých:

Na to orel s dvěma orlicemi
Přiletěwše, slabé zwjřátko
Rozdrápali na tré s údy všemi;

Co to, zhýknu, za diwadlo nowé?
A můg druh dj: onno kozlátko
Polsko gest a orli mocnárowé.

255.

Ai gak pyšně twůg se zlatowěžný
Kremel, Mozkwo swatá, blyskoce!
Gak stkwj dáwno se a wysoce
Krásau města celý sewer sněžný!

Než hle Sláwa, nayperw palác něžný
Roztopšinůw ohněm ztroskoce,
Potom w celém městě široce
Sype giskry, watřj plamen běžný:

Powěž medle matko gasnočelá:
Gaké přjčiny tě musely
K takowému skutku pobjzeti?

„Swětlo slepcům rozžati sem chtěla,
By už předce gednau widěli
Kdo gsem gá, a co gsau moge děti!“

256.

Sláwie! ó Sláwie! ty gmiéno
Sladkých zwuků hořkých památek,
Stokrát rozerwané na zmatek,
Aby wždycky wjce bylo ctěno;

Od Uralů Tatrám na temeno,
W pauštěch kde má rownjk počátek,
Až kde slunka mizj dostatek
Králowstwj gest twoge rozloženo!

Mnohos nesla a wšak křiwdy činů
Nepřátelských wšecky přežila,
Ba i špatný newděk vlastnjch synů;

Tak, když ginj snadno w půdě měké,
Ty si trůny sobě twerdila
Na stoletj rumjch dlauhowěké!

257.

Od Athosa k Trigle, k Pomořanům,
Ode Psjho k poli Kosowu,
Ode Carigradu k Petrowu,
Od Ladožy dole k Astrachanům;

Od Kozáků ku Dubrowničanům,
Od Blatona k Baltu, Ozowu,
Ode Prahy k Mozkwě, Kyowu,
Od Kamčatky až tam ku Japanům;

Ural, Tatra, Wolža, řeka Sawská,
A všech hor i kragin okolek,
Kde se koli mluwa slyšj Slawská:

Zaplesejte, bratřj, i wy i gá,
Ljbege me se při tom wespolek,
To hle vlast ge naše: Wšeslawia!

258.

Wšeccko máme, wěřte mogli drazj
Spoluwlastenci a přátelé!
To, co mezi welké, dospělé
W člowěčenstwě národy nás sázj;

Zem i moře pod námi se plazj,
Zlato, stříbro, ruky umělé,
Řeč i zpěwy máme weselé,
Swornost gen a oswěta nám scházj!

Degte nám tu, s duchem wšeslawosti,
A ai národ máte widěti,
Gaký nebyl geště w minulosti;

W prostředku se mezi Řekem, Břitem,
Naše gměno bude blyštěti
Na sklepenj swěta hwězdokřytém.

259.

Sláwové! wy ducha nesworného,
Žiwj w rozbrogjch a hryzotě,
Gdite wšickni spolu gednotě
Od uhľj se učit řerawého ;

We hromadě swazku společného
Dokud to gest, hořj w teplotě,
Hasne každý uhel w samotě
Oderwaný ode druha swého :

Učiňte tu radost milé matce
Rusi, Serbi, Češi, Poláci,
Žjte sworně, gako gedno stádce !

Tak wám wogna lidožerná wládce,
Tak vlast nerozterhnau chytráci,
A wáš národ perwý bude w krátce.

260.

Načby proto sardce naše chladlo,
Nač se pohřžilo w truchlotu,
Že sme našli práznau pustotu
Kterau žádné netklo geště rádlo ?

Wjtěztwj to nechci, genžby padlo
Z nebe dolů na zem bez potu,
Woljm chudau směs a mrákotu
Aby swět byl, kde nic předtjm wládlo :

Arci, že gdau ginj cestau hladšj,
Těžce mi a pozdě za nimi,
Tjm sme ale a náš národ mladšj ;

My co ginj dokázali známe,
Než to skryto přede ginými,
Co my w knize lidstwa býti máme.

Stjny Lauritasů! Swatopluků!
 Gak wás možno z hrobu wywesti?
 By ste uwiděli neřesti
 Národu a hanbu swogjch wnuků;

Netaužjcjch ani střely luků
 Ke swobodě wzjti do pěsti,
 Ani okowů swých bolesti
 Krotiti hrau vlastnj řeči zwuků:

Plémě Penna ledwa pomstu tutlá
 Škřipně onen řetěz terhage,
 Nimž ge wjže ruka matky útlá;

Nám krew milau cizj žjžeň chlastá,
 A syn, sláwy otců neznage,
 Geště swogjm otroctwjm se chwastá!

K gakémuže ústj na sirotčjm
 Člunku tom můg žiwot přigechá?
 Nikde pokog, nikde utěcha,
 Břeh se terhá se mnau kam gen kročjm;

Národ můg gest zarputilý otčjm,
 A vlast nepřjzniwá macecha,
 Proto, gako syn genž zanechá
 Rodičů dům, po swětě se točjm:

Za obě ty ztráty hledati šel
 Aspoň w lásce sem si náhradu,
 Ale z deště pode žlab sem přišel;

A w těch bjdách duše starostliwost
 Žádný giný lék a poradu
 Nenalezá, genom terpěliwost.

263.

Neletj tak orel prudkým letem,
Ani wčela garnjch po kwjtkách,
Ani na rychlých Rus kibitkách,
Gak gá s Milkem celým slawským swětem;

U Ladoğy sme dnes, před daupětem
Wawle, na Kynastu wyhljdkách,
Zjtra u Čakonů při kytkách
Olympu, neb w Čechách s Řepočetem:

Odtud gdeme kde Raniberk, Retra,
Swiata Ijpa, zámek Sklabinský,
K litině pak welikanské Petra;

Torun, kde gsau kosti Kopernjka,
Prahy Dněpru, chobot Chwalinský,
Zrin, Plač – to wše razem w oku zniká.

264.

Nasitiwše oči, kam teď? radu
Máme s Milkem pelnau rozpaků,
A w tom, gako wodič, z oblaků
Přikwitne k nám Radhost od západu;

Bůh ten wedol nayperw přes zahradu
Konileskau nohy diwáků,
Potom do okolj Hanáků,
Naposledy k rumům Welehradu:

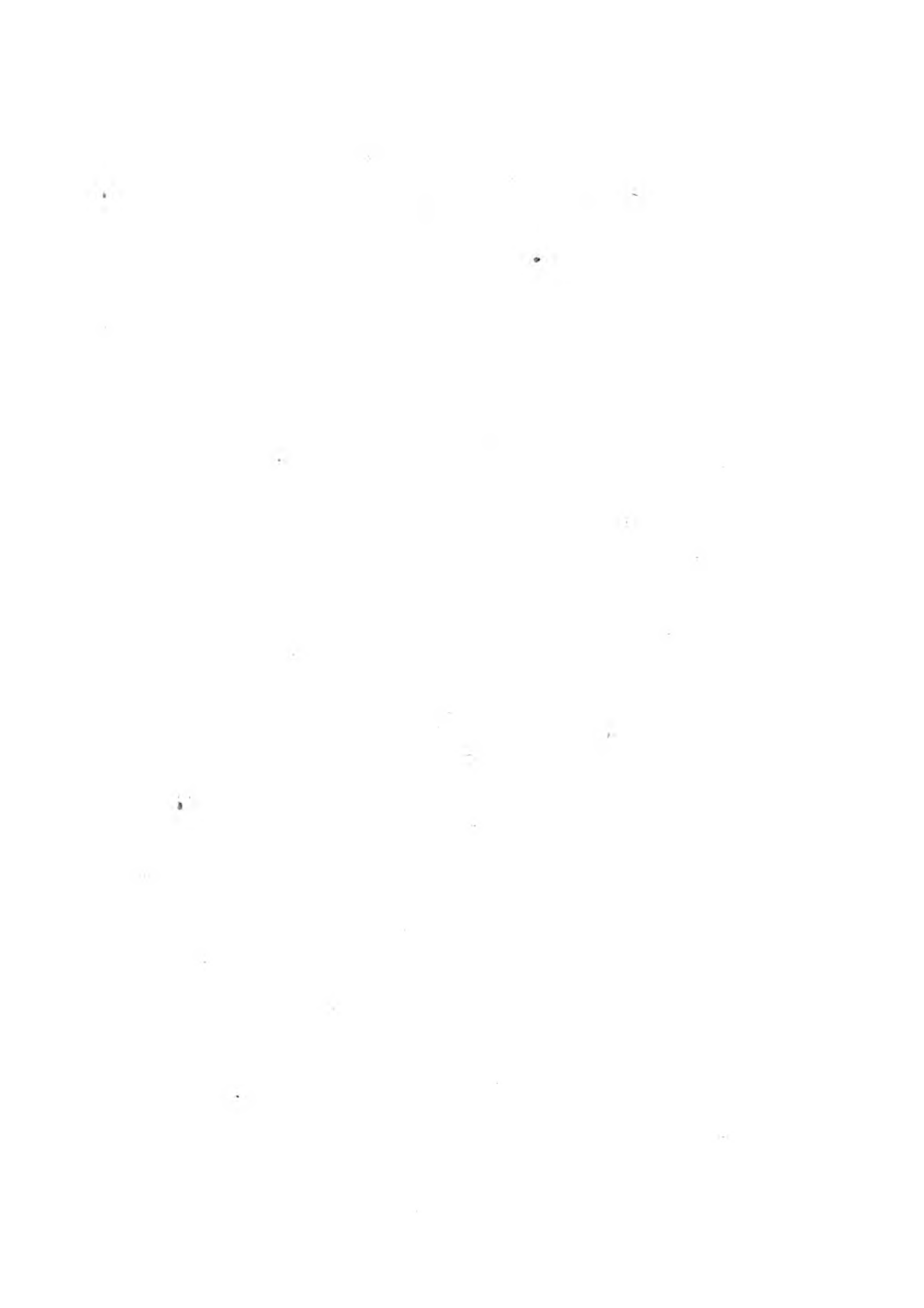
Zatjm Milek wětrošatý řekne:
Podme geště slyšet šalmagi
Walachů a zpěwy gegich pěkné;

Uzřewše pak Tatru wjnorodau,
Pokračowali sme k Dunagi
Dále cestau našj zemowodau.

Z p ě w

III.

D u n a g.

265.

Nynj že se walně sardci mému
 Pjsně zlatorýmé wyljte,
 Když se k mjstu tomu bljžjte,
 Kde slaup sláwy stkwj se Sobieskému;

Ať geg všemu swětu křesťanskému,
 Stambulu i Mekce hlásjte,
 Zwlastě před očima deržjte
 Šprewě tam, tu Istru newděčnému:

Korauhwi pak, kterau syn ten Sláwy
 Měsjci wzaw křjži wěnowal,
 Tento nápis neste do Waršawy:

„O by celá Europa to znala,
 Že gi trůn ten někdy retowal,
 Který ona potom stroskotala.“

266.

Co to za diw nad Dunagem wstáwá,
 Gest to asnad Křiwán rohatý,
 Čili Lomnice štjt lednatý,
 Čili Matry hromogizwá hlawa?

Či hluk ptactwa po obloze pláwá,
 Či snad Babel zkrjšen proklatý?
 Ne, to Děwjn čumj skalnatý
 Nešťastného sjdlo Rostislawa!

Zticha, řeko, nes mau lodi sličnau,
 Přeg se podjwati pautnjku
 Dobře na tu pewnost nebetyčnau:

Ženám ke cti, mužům k hanebnosti
 Stogjš zde, ty welký pomnjku
 Slawské sjly, než i neswornosti.

Tatranskau když Wratislawu zřjme
 Wečer stjny sypal w přírodě,
 Tu bauř wluny metá do lodě,
 Ano Milek unawený dřjme;

Toneme, hey! prociť Pobratjme!
 Tak djm w strachu gemu lahodě,
 On wstaw za ruku mne po wodě
 Wede, až se břehu dopjdjme:

Sotwy že den odkryl noci raušku,
 Šli sme nayperw Česko-Slowenskau
 W tomto městě nawštjwiti Crušku:

Pak sme oči Tatrau réwowlasau
 Pásli, genž mau duši mládenskau
 Někdy pět let šlechtila zde krásau.

W lesku rosau zperleného gitra,
 W listošeptých hágkŭw showoru,
 Šli sme, ano w našem obzoru
 Rozwine se staré město Nitra;

Gá hned, bolest zniklau w sardci přitra,
 Kráčjm spěšně onnu na horu,
 Která swatá sluge Soboru
 Zhubenému cuzým hostem zchytra:

A tu skal sme welkých nanosili,
 Potom oltář podle obřadu
 Staroslawŭ z nich sme wystawili;

Milek oheň rozžal, gá pak wjno,
 Med a klasy w obět nakladu,
 Že ten zápal šjře uwidjno.

269.

Slawský národ rovným se mi zdává
Pokognému býti potoku,
Který we zdlauhawém pokroku,
Ale silně k ejli swému plává;

Gestli hory w běhu nalezává,
Teče rowinami po boku,
A tu ráge tworj w homoku,
Městům tiché požehnánj dává:

Naproti pak ginj národowé
Gsau zas walným praudům podobnj,
Třeskem, pleskem cesty traucjm nowé;

Než když zmiznau wluny gegich mutné,
Ach tu po nich lidé chudobnj,
Lauky bahna, a wsi rummy smutné.

270.

Mnohé owšem geště práce naše
Gsau, a duch k nim třeba Alkegský:
Tu lew musj padnaut Nemešký,
Který wraždy w národu nám páše;

Tamto wepeř a pes, co se kaše
Proti řeči našj, zlolegský;
Tu had má stát býti Lernešký,
Tam chlěw dlužno čistit Augiáše:

Neštitme se však těch Herkulowých
Skutků, často sama welikost
Předsewzetj, dodává sil nowých;

Ani nade štěstjm nezaufegme,
K Tatře i hor slawských všelikost
Přeložjme, genom wjru mēgme!

271.

O by, djm když duch můg tak se chaulil,
Naši různj slawštj kinenowé
Byli zlato, strjbro, kowowé,
Gá bych ze všech gednu sochu ulil;

Rusko bych sem w gegj hlawu skulil,
Dřjk pak byli by w nj Lechowé,
Ramena a ruky Čechowé,
Serbskobych sem we dvě nohy půlil:

Menšj kmenky, Windy, Lužic dwoge,
Wětwe Slezů, Chorwů, Slowáků,
Roztopilbych w oděnj a zbroge;

Před tau modlau klekati by mohla
Celá Europa, anť oblaků
Wyššj, krokem swýmby zemi pohla.

272.

Onny krage, kde sem s neprospěchem
Pokog sardce prohrál s naděgj,
Wšudy před mau cestau kráčegj,
Domy, weršky i s luk gegich dechem;

Besjdka i zřjdlu pod ořechem,
Zahrádka, kde kwjtky pyšněgj,
Chrám i věže ode werěgj
K hálce krytá břěctany a mechem:

Než i truchlé zámků oněch rummy,
Na nichž Kazislawů wyryly
Wěčný sobě nápis nerozumy;

I ta řeka, gegjž wluny diwé
Ona krotj, aby nezmyly
S hrjchem dáwným snad i cnosti žiwé.

273.

Hory, hory, slyšte hory skalné,
 Wstupte werstwau hora na horu,
 Stawegte mi řebřjk w prostoru,
 Z njž bych uzřel onno sardce dalné:
 Hory, hory, slyšte hory skalné!
 Řeky, řeky, slyšte řeky walné,
 Dřjw než gdete w moře oboru,
 Slitugte se, neste úkoru,
 Neste Gj tam tyto selzy kalné:
 Řeky, řeky, slyšte řeky walné!
 Proč ste ztichli, wěgte k Nj mé wzdechy
 Zdálky této, wěgte, wětrowé,
 Rozdugte swé lkánjm mogjm spēchy:
 Proč ste ztichli, wěgte k Nj mé wzdechy!
 Zchwaťte mne k Nj, aneb běžte pro Ni
 Buď už sami tagnj duchowé,
 Nech bauř, a tma, a strach kroky honj,
 Zchwaťte mne k Nj, aneb běžte pro Ni.

274.

Ani údol Tater těchto tichá
 Kolem hradbau chlumu wěncená,
 Chlumu, gegichž hlawa zelená
 W oblaku se a hwězd cesty mjchá;
 Ani Pison, gehož w Euftrat spjchá
 Woda ze žil zlatých prýštěná,
 Ani štáwa w léčné wařená
 Djlně, kde sám Wulkán oheň dmýchá:
 Nic mne před mau nemůž skryti strastj,
 Nic mým nedá persům ochlady,
 Nenj w swětě pro mé rány mastj;
 Co gsau Tempe, wzaw gim Nimfek zgewy?
 Bez pastýřek co gsau Arkady?
 Co gsau ráge, w kterých nenj Ewy?

275.

Tu som někdy perwau cjtíl radost
 Záři Tater spatřiw zardělau,
 Tu všem winšům pjsnj weselau
 Každá lauka učinila za dost:

Nynj žrawau w sardci nosjm žádost,
 Wlastnj žel swũg lkáti nesmělau,
 Ach, kdoby mi onnu zmizelau
 Mohel geště nawrátiti mladost?

Sardce samo dáwá wěcem barwu,
 Smjchy klade na rty starobě,
 Na twář mladi pláč a šedin larwu;

Ono na mág měnj nahý leden,
 Snášj stohy zlata chudobě,
 A má kde chce peklo, aneb Eden.

276.

Na hor chlummy, na nayvyššjch čela
 Skalin lezu před swau nesnázj,
 Z břehů k spádům, z hlubin na srazy,
 Gako sarna střelcem owdowělá;

Wšak mne i tam trápliwého smělá
 Milka ruka geště sprowázj,
 Perstem chytrým ljčjc obrazy,
 Gakby Ona před očima chwěla:

Klid se, zběhu šalný, wzdorně řkaucj
 Kráčjm na krag přjkré sterminy,
 Tu tě, tu wás werhu nádra žhaucj!

Už už padám klege lidi, bohy,
 Anť, ó diwe! w lůnu rowiny
 Stát se nagdu, neuraziw nohy.

Rcite ženci, co tam se serpečky
 Klásky w poli žnete hebaunké:
 Zdaž ste gedné hezké hezaunké
 S wěncem zlatým neuzřeli žnečky?

Pastýřowé, kteří na kopečky
 Owce wywádjíte bělaunké:
 Zdaž ste gedné hezké hezaunké
 Newiděli někde pastýřečky?

Asnad wy ste drozdi, holubinky,
 Skály, žřjda, křowé rozwitj,
 Slyšeli hlas onné krásné Pinky?

Šetrjteli lkánj lásky cnostné,
 Powězte mi kde ge k nagitj,
 Zahanbite losy neljtostné!

O, co by tě sardce, této hnětné
 Wazby w swětě geště zbawilo,
 Giž si sto mjl posud nosilo,
 K Tatrám zpěwným ode Sály kwětné?

Gako ptáce, když se w ošemetné
 Ruky pacholete chytilo,
 Byť se do powětrj vzdálilo,
 Nit mu wšudy křjdra deržj letné:

Do tmy hor se, mezi hwězdy krygi,
 Honem běžjm, lezu potichu,
 Wšudy znjti řetěz u noh čigi;

A bychť byl i wyrwán tomu lowu,
 Co pak? ach tu geště pohřjchu!
 Šel bych sám se přiwázati znowu.

W mezirjčj tom, kde rozložilo
 Šwárné městečko se Mošowce,
 W dáwnosti prey sluli Snášowce,
 Tam mi nebe vlast mau wyznačilo;

W hornj straně gehu nasadilo
 Přirozenj bučj, galowce,
 W dolnj role a pstré pokrowce
 Luk i kutin tráwných rozšjřilo:

Tam sem spatřil swět, se w Mači hráwal,
 Wodu ze studně pil Kráľowské,
 Z Tlusté cit a z Drjнку krásu sáwal;

Krag ten s městem tak se Milku ljbil,
 I lid, hry a zpěwy wenkowské,
 Že mu wěchnau čest a lásku sljbil.

Zlatokřjdec ten a gehu střely
 Tak též počal se tu ljbiti
 Kráskám Turčanským, že lapiti
 Šilau geg a zaderžeti chtěly;

Když se bránil, ony radu měly
 Wšecky spolu co tu činiti,
 Pak šly welikau sjť uwiti,
 Kterau nade Turcem rozestřely:

Ode Lisce k Žárům nočnjm mrakem,
 Od Budiše k horám Sučanským,
 Zakryly krag celý kwětným sakem;

Ale Milek rozumu se chytě,
 Ušel Dupnau k stranám Trenčanským,
 A tak minul Didonek těch sjťě.

Kdo ctj národ všeho si rád všj má
 Co mu národ w pamět uwodj,
 Wes, kde muž se welký narodj,
 Hrob, genž drahé kosti w sobě trj má;

Proto i mne od Beskydů přj má
 Cesta ku Dunagi sprowodj,
 Na gehož se prawém nachodj
 Břehu mnoho co cit Slawa gj má:

Krásným Wáhem tedy beze dlenj
 Do Rábských sme Ďarmot wrazil,
 Dobrowského mjsta narozenj;

A tu wraucj, gá i lásky bůže,
 Djk sme osadě té činili,
 Že nám dala na swět toho muže.

Když pak loďka naše idyllickým
 Dunagem zas dále pospjchá,
 Dohonjme tu Lwa Gindřicha
 S Přibyslawem králem Obodritským;

Onen kál se a kryl za pautnickým
 Spolkem do žjně a kožicha,
 Ale tento hned se přimjchá
 Gako Slaw k nám sardcem nepokrytským:

„Kde ste se tu wzali a kam gdete?“
 Tak my, a on: „Pan Lew podáwil
 Mnoho Slawů, teď geg wina hněte;

Pokoge wjc w celém Sasku nemá,
 Proto cestu tuto wyprawil
 Pro odpustky do Jeruzalema.“

Padni na zem koleno, hle brána
 Města toho stogj před nami,
 Swatými w němž někdy nohami
 Wogtěch kráčel, kázaw Krista Pána;

Tu křest wylil Slaw ten na Štěpána
 Krále biskupskými rukami,
 Tu njm pohanská tma s modlami
 Maďarského lidu rozehnána:

Ostrihome! aspoň ty uč nynj
 Wděčnosti, lid tento swedený,
 K synům dárců toho dobrodinj;

Wzácnějšho než gsau dyně Matry,
 Než gest Taty mramor čerwený,
 Než gest wjno, zlato celé Tatry!

Zlatohřiwé nowau nastaupiti
 Koně Phoeba šli dne okliku,
 Když se dále mému woznjku
 Do onné wsi lbj odplawiti,

Kterau nelze Slawům wyslowiti,
 Ůřöm w maďarském znj gazyku,
 Gehož wýznam w našem slownjku
 Pelyněk se může tlumočiti:

Zdaleka už, z gedné kaple krásné,
 Zpěwu harmonie mistrowná
 Zněla, w naši řeči libohlasné:

Neb tam ruská kněžna odpočjwá,
 Gménem Alexandra Paulowna,
 Chor pak gegj mladau smert tu zpjwá.

Když sme přišli do Budjna, práwě
 Rummy chrámu našli w pewnosti,
 W kterých hrob a w kwětu mladosti
 Kostliwec byl o králowské sláwě;

Perlowec se na geho stkwj hlawě,
 Tělo kryly kmentu skwostnosti,
 Lidé z daleka i z bljzkosti
 Hádali se, kdo to, nelaskawě:

Než ty pře tak Milek porozwázal:
 Že chrám Žigmunda gest swatého,
 Jeroným kde Pražský někdy kázal;

Tělo pak že Kunhuta gest naše
 Z Poděbrad, krew Gjřj slawného,
 Česka, a chot krále Matiaše.

Od Dunage přišlo w běhu přjmém
 Cestu k Balatonu konati,
 Pylades mŭg uměl dělati
 Rozkošnau gi rozmarem a šprýmem:

Ale když sme stáli před Wesprýmem
 Tak se prudce začal hněwati,
 Že to město hrozil zdrúzhati
 Deštěm střel swých, plamenem a dýmem:

Odkud k hněwu přjčinu, djm, bereš?
 Ha! rce, kde trůn krále Slawského
 Stál, teď stogj pro Slawy tam dereš!

Dárce gména wsi a wládce domů,
 Perune, ty z nebe swatého,
 Či už nemáš blesků wjc a hromů?

Říkáte mi: „že to zákon káže
 By Slaw w Uhřjch řeč swau pochował!“
 Dobře, než kdože geg ukował?
 Lidé! či to wjce než Bůh wáže?

Zákon božj národům všem záže
 Mjr a sprawedliwost zwěstował,
 A to, aby každý milował
 Wlastnj gazyk nade všeco dráže:

Můžli lidská božskau, časná wěchnau,
 Konečná, leč s pýchau neslušnau,
 Proměnití wůli nekonečnau?

A co twor wjc milowat má skumný,
 Či wlast malau, mertwau, bezdušnau,
 Čili národ welký, žiwý, umný?

Bože! Bože! který dobře mjnił
 Weždy s národy si všechněmi:
 Ach už nikdo nenj na zemi
 Kdoby Slawům sprawedliwost činił!

Kde sem chodil, nárek bratrů stjnił
 Wšudy weselost mé duše mi,
 O ty soudce nade soudcemi
 Prosjm: cože tak můg národ zwinil?

Křiwda se mu, welká křiwda, děge,
 Žalobám pak se a zármutu
 Našemu swět rauhá aneb směge;

Aspoň w tom nech maudrost twá mi swjtj:
 Kdo zde hřešj? či kdo křiwdu tu
 Dělá? či kdo tuto křiwdu ejtj?

Zawzni geště znowu slawenskými
 Zwuky kraginečko spanilá,
 Ty włast Priwiny a Hezila,
 Nad krásnými břehy Blatonskými:

By hrad onen zase s předky swými
 A w něm swatyně ta ožila,
 Kterau někdy ruka swětla
 Methodowa rády křesťanskými:

Wezmi, kragi, i mne w lůno swoge,
 A wy lázně geho powěstné
 Zmýte ze mne wšecky strasti moge;

Obzwláště ty rány bolestné,
 Které gedna Sála duši mogj
 Způsobila, nechať druhá hogj.

Letem, gakým na reydišti Britan
 Sotwy s koněm běžj we cwále,
 Ode Blatona se oddále
 Letěl Milek se mnau do Korytan;

Tu byl w šjrém poli slawně wjtán
 Geden sedlák sedě na skále,
 S pompau gako slušj na krále,
 Před njm knjže, genuž zákon čjtán:

Tento negen rolnickým byl šatem
 Oděn, než i dostal poliček,
 Dřjw než uzřel na trůnu se zlatém;

A to proto, aby knjže znalo,
 Že se panownických stoliček
 Práwo, włádcům z rukau lidu dalo.

291.

Gak ge wyřknu, při spatřenj tebe
Bělehrade, město slawenské,
Gak ge wyřknu tyto vlastenské
City, které matau samy sebe?

Co ti dalo naydražšjho nebe,
Národ, řeč, zem, krásy panenské,
To vše Turků plémě wogenské,
Gako Dunag tuto Sáwu, střebe:

Tuto Sáwu, nad njž z gedné strany
Gá zde stogjm, ano na druhé
Bič snad plete Baša na křesťany;

Ale terp gen šwihy toho biče,
Přigde Wila w časy nedlauhé,
Přigde Šarac Marka Kralewiče!

292.

Podiw, podiw se tam nad úkazem
Nowým, Milče ke mně wolalo,
Hledjm, a ai sardce hýbalo
Hrůzau se a kosti třásly mrazem;

Dwoge mužů, Slaw a Turek, na zem
Z přewysoké věže padalo,
Náručj tam toho, mykalo
Tjnto tuto, hněwně celým srazem:

Kdo to a zač sebe obětuge?
Ptám se gá mé cesty zprávčjho,
A on takto wěc mi wyswětluge:

Dugowič gest rek ten s myslj čackau,
Turka mece, sadit chtjčjho
Koňský ocas na věž Bělehradskau.

Geště účel dáwno pěstowaný
 Mělbych, ale cesta nerowná!
 Gjti tam, kde onna králowna
 Wšech hor našjch, Athos prokopaný;

Tam kde chowá poklad nepřebnaný
 Slawských rukopisů knihowna,
 Spelni, řeknu slowa powlowná,
 Tuto žádost Milku ke mně slaný!

Neradno teď, powj, ku maňasům
 Těm se Mahomedským blížiti,
 Nehegme to přjzniwějšjm časům;

Ale tak moc powýšil mi zračnau,
 Ze sem celau mohel spatřiti
 Zde, tu Horu Swatau nadoblačnau.

A tu když mi wšecko dokonále
 Ukázal můg wůdce malaučký,
 Derželi sme spolu rozlaučky,
 Aby každý sám už krácel dále;

Gá sem djky připogené k chwále
 Gemu vzdáwal, on mně naučky,
 Potom wzaw geg oblak lehaučký
 K Sláwy dceře nesol k sorbské Sále:

Mně byl Mentor on a Čičerone,
 Čičisbeo Gj, a poštářjk
 Oběma nám w lásce bezúhonné;

Gá pak lásky i cest po rozkoši,
 Šel sem městem, kde náš Šafařjk
 Bydlj, plakat los můg ku Rákoši.

Gaké barwy! gaké spanilosti
 Krášlegj wás břehy ozdobné,
 Samé modré, něžné, předrobné
 Nezabudky widjm wúkol rosti;

Ach, gá znám tam w kruté dalekosti
 Oči docela wám podobné,
 Utište mé kwěle žalobné,
 Posilugte sardce we stálosti!

O bych sem wás kwjtky nebeoké,
 Tam k Nj přesaditi w stawu byl,
 Od Rákoše k Sále strjbrotoké;

Genby ste Gj gméno řekly waše,
 Znalaby, že sice pohubil,
 Nezničil wšak osud swazky naše.

Pěg swau pjseň celým owerbeným
 Rákošem, ty hustém we křjku
 Skrytý, zlatoustý slawjku,
 Pod wečerem gasnau nocj tměným;

Dřjwe toč zpěw hlasem sladce chwěným
 Po wšech sauzwučnostj řebřjku,
 A pak žalmug, Lady řečnjku
 Ty i gara, semnau zarmauceným:

Perwau pjseň onné Swatopluka
 Bitwě obětugme krewawé,
 Gegjž swědkem potok ten a lauka;

Druhou pjseň plačme nad samotau
 Mau, po ztrátě družky laskawé,
 Třetj nade Slawů negednotau.

297.

Nuže tedy Slowáci už spíte,
 Skoroť bude vašem po kmenu,
 Nebo, gakby házel na stěnu
 Hrach, slow matky Sláwy neslyšjte;

Wzdělaněgšj! po cizotách mřite,
 Wažte nad manželku kuběnu,
 Kazatelé! lidu proměnu
 Gazyka, ne mrawů w uši ljte:

Spisatelé! rozmnožugte hřjchy,
 Na spogenj s Čechy repcite,
 Zmařte řeč i národ z hlaupé pýchy!

Než, když nebe k pomstě tato vaše
 Nekagjcnost zažhne, nercite
 Potom, že ste byli bez Jonáše.

298.

Dunagi! ty i všech toků knjže,
 I všech Slawů děde nádherný,
 Proč si zniku swému newěrný,
 W cizj moře pěkné wluny hrjže?

Wjčeli tě, nežli Osman, wjže
 Čisté lásky osud mizerný,
 Obrať zpátkem běh swůg strjberný,
 A nes k cjli selzy tyto bljže:

Chcešli sobě chwály wěnce plesti,
 Wěz, že nenj menšj oslawa
 Selzu gednu a sto lodj nesti;

Wšak i zisk tě čeká, negen chwála,
 Tu ti gako bratru Weltawa,
 Tam gak choti w náruč padne Sála.

299.

Podnět ducha tam mne gji trápil
Kde byt magj krásné uměny,
Abych, nagda gegich prameny,
Na Parnasu maudrosti se napil;

Smělo na chlum nayvyššj sem kwapil
Rozpiatými w tužbě rameny,
Ano ginau, mjsto Mudřeny,
Zaslepenec bohyni sem lapil:

Tak se kárá lidská derzost sama,
Když se rozum taulá w zánebj,
Nohy bljzká pohelcuge gama;

Proto radjm, zvláště w mladém stawu,
Že týž pozor dáti potřebj
Na swé sardce gako na swau hlawu.

300.

Sem tam blaudě w želi přehlubokém,
Kde mne wedau křowé klikatj,
Nech se ljestek stromu zaklátj,
W útěk perchnu chybným, plachým krokem;

A však opět, gak když po diwokém
Wichru slunce horu ozlatj,
W slast se terpkau smutek obrátj,
Stogjm, blednu, ňádra wlaže okem:

Genom pláč mi bol můg hogj strastný,
Těchau přátel roste břemeno,
Sen mne nezná, gjdlo sobě hnusjm;

O ty kragi! o ty břehu šťastný!
Wám to w bljzku mji sauzeno,
Co gá w dálce oplakáwat musjm.

301.

W tužby chwatu křjdra k letům beru
Tam k nj po široké prostoře,
Když se slunce laučj na hoře,
A hwězd ruky wedau noci dceru;

Nehowj však osud mému peru,
Dálky stokrát wjce přispoře,
Nežli tomu, genž swau přes moře
Každonočně nawštěwowal Heru:

Geden cjl než různau máme cestu
Leandře, noc tobě z Abydu
Dosti, a mně týdne málo k Sestu;

Twému tam gen měkolomné stály
Na překážce wluny poklidu,
Mému twerdé Krakonošů skály,

302.

Z Kapu perly, z Chyli nese kowy
Loď a šťastně plachty rozwjže,
Wjr gi sheltj portu naybljže,
Cože kupec bohům ljtým powj?

Zchop se z Nicu, trůn si rozbj nowý,
Swětu půl se wydey za knjže,
Pak slož berlu, z herdé Pařže
Táhni až tam kdesi na ostrowy:

Netag, když se ku tak wzácné tichá
Ztrátě někdy selza připogj,
Špatná mužnost, w njžto necit, pýcha!

I kdoby mně tedy radost wrátil,
Co mne w swětě žiwa ukogj?
Wy gen loď, trůn, gá sem sardce ztratil.

303.

Nikdy bych sem nebyl věřil tomu
 Gakým láska diwům naučj,
 Ona hwězdám státi poraučj,
 Duchy křjsj, tupj střely hromu ;

Reč dá němým ratolestem stromu,
 Skalin swazky tuhé rozlaučj,
 Tigry krotj gegj náručj,
 Smjchy k pláči a pláč wede k Momu :

I mne láska mnoho naučila,
 Ach, že dwogno o tom sauditi,
 Zda i djky za to zaslaužila ;

Žiwot štěstjm w žalost werhla mělkým,
 Ducha naučila básniti,
 Sardce lkáti nad národem welkým.

304.

O kýž aspoň, gako někdy w štěstj,
 Přjtel w trýzni těchau přispěge,
 Genžby kleslé křjsil naděge,
 Smjch a žerty mjchal do neřestj ;

Nic, gen gedno paut mi přjkrau klestj,
 Tjm gen sardce tytýž okřege,
 Gako paupě, když ge šlepěge
 Slunce shnětly, Nymfa zase pěstj :

Ty hro sladká zwuků melodických,
 Wy mých citů truchlých nádoby,
 Djtky nebe skryté w slowjch lidských ;

Bez wás sotwy lzeloby mi tjsně
 Dwau zlých bohů nesti poroby,
 Bez wás, třetjm dané bohem, pjsně.

305.

Přjtomna gsau wždy mi wšecka milá
 Mjsta krage toho drahého,
 Kde sme našli gedem druhého,
 Kde mne střetla, kde se rozlaučila;

Onna lauka w hági ušlechtilá
 Motýla kde gala krásného,
 Onna geskyněčka Gótheho
 Co nás w dešti na procházce skryla:

Ten břeh strážný kde Gi snjček bawil,
 Ten keř co Gi, když si na wěncek
 Růže brala, perstjk pokrewawil;

Každý strom, kwět kterého se dotkla,
 Posud znám, ba i ten kamenček
 Kde se gednau nožka Gegj potkla.

306.

Onna ljpa, kde sme mnohé ráno,
 Mnohý wečer krásný probděli,
 Onna lówka pod nj w getelj
 Tam gsau geště, těmť Gi zřjti přáno;

Gak tam nemá bohům býti lkáno,
 Kde se proti sobě opřeli,
 A co gedem sardci udělj,
 Wzdorau giných stromům býwá dáno:

A wšak blaze, kdo se wolně vyhne
 Tam, kde nebe wálčj se zemj,
 W tjsni gich kdo upadlého zdwihne?

Ticho tedy ztratolkawé zpěwy,
 Snáze truchlý nárek oněmj,
 Krotkost mjrnej samých bohů hněwy.

307.

Wšjm tjm co gest zemské poherdage
W pauš swé kryge starček šediny,
Wzaw hůl, knihu, křjž a hodiny,
Budku splete, šalbám swěta lage;

Tělo swadlé, Boha w sardci mage,
W zahradence pěstj kwětiny,
Chudým radj, wjtá herdiny,
Diwy tropj, pak gde w nebes krage:

Tak hle starcům přege wjrau zpiatým,
Anť už tušjm lásky wěkům zlatým
Nebe přáti naskerz ustydlo;

Gá nic nemám, stjn mé bydlo chladný,
Papjr listj, selzy černidlo,
Posel wětry, a host Milek zrádný.

308.

Puš už mimo sebe tyto péče,
Daufeg silně geště raděgi,
Damoklesowa že odchwěgi
Od hlawy pád wlasowisný meče;

Pták se často wyswobodj z léče,
Pautnjc bludný nagde kolegi,
I ty koheg se w té naděgi:
Co se wleče, že to neuteče!

Gen ta, co gi swědomj zlé kausá
Láska, zaslaužila Záwiše,
Mazepy los, aneb Telafausa;

Naše láska čistěgšj gest zlata,
Dogdeš bohda cjle nayspjše,
Laučenj se geště nenj ztráta.

309.

Záře zlatá stkwj se nad východem,
Orel w modro letj ze šera,
Labuť dělj weslem gezera,
K werškům pleše beran s mladým plodem;

Slawjk budj družku pjsné swodem,
Z kwjtků blýská rosy nádhera,
Už i člowěk, úzké rozpera
Dwěře lůžka, ticho rušj chodem;

A wše wůkol ztřesa z mysli tjže
Wčeregška i staré lopoty,
Gme se wjtat nowé swětla knjže:

O! kdyže mně gitro onno switne,
Které zplašj tyto mrákoty,
Zplašj péče žrawé, neodbytné.

310.

Ráno wčasně, co gen zmiznau swodnj
Snowé o Nj přjštjm gitřenky,
Býwagj mé perwé myšlénky:
Přigdeli dnes aspoň psanj od Nj?

Pak chwil čjsla, dlauhých gako sto dnj,
A mjl čjtám ode milenky,
Až, když měsjc patřj w studénky,
Žel, dnem zklamán, oči rozpowodnj:

Proč pak swět si štěstj mladých lidj,
Ach, proč lásky wjce nešetřj,
Která žiwot dáwá, kráslj, řjdj!

Kdybich mohel, sámbych zlaté mosty
Od hor k horám zdělal w powětrj,
Aby láska zwláštjn měla posty.

311.

Hrúzan tužby pužen nezkrocenau
 W lesy temné gdu a doliny,
 Dljm, zas perchnu, gako Erinny
 Zlé když winu ohňobičem ženau;

Zemdlen, gátra chladnau zřjdlá pěnau
 Hasjm klesna w šťastné byliny,
 Skryš, mŭg'nocleh, kde lkám přjčiny
 Strasti, lyrau želcm nastruněnau:

Gá sem snad gen abych upěl stwořen,
 Však schni, gen schni žitj mého kořen,
 By slib spelněn spjš a žel byl zmořen!

Měg se dobře čistý, krásný kwětu!
 Gá gdu předkem, Mjno, pjti Lethu,
 Bych tam lépe porozuměl swětu.

312.

O by aspoň spjše zapomnělo
 Sardce na wše Gegj okrasy,
 Na blesk očj, na rtů ohlasy,
 Snadby geště gednau ozdrawělo;

Gináčby teď pozor na se mělo,
 Aniž wedlo s bohem zápasy,
 Raděgiby Tater úžasy,
 A strach pauštj, nežli lásku pělo:

Ach to ale nelze sardci mému,
 A však blud gest po Nj bažiti,
 Bez naděge láti losu swému;

Zapomenaut? ne, to možná nenj,
 Raděgi chci wěčně taužiti,
 Woljm nemoc, nežli ozdrawenj.

313.

Neste Gj tam tyto city wřelé
Tichomluwné nočnj saumraky,
Rcite šeptem lkawým kteraký
Wedau bog w nich péče, tužby, žele;

Nes Gj měsje, neste hwězdy skwělé
Plamen zde gak w bljzku gednaký,
Rcite mlučeliwé oblaky
Že gsem a wždy budu Gegjm cele:

Rcite řeky, echo, skály nahé,
Gak nic nezná mluwit giného
Gazyk mŭg, než gméno gegj drahé;

I wy wětry letu wonného,
Wdechnitež Gj, gako we dne, w noci,
Gen Gi myslj wše mé duše moci.

314.

Gak se gitro oknem tjnto wkrádá,
Bleskem hry snŭ rannjch pokaze,
Tys, o milý, krásný obraze!
Perwý předmět genž mi w oči padá;

Tu hned starau sardce tužbau strádá,
W onné opět wězjm powaze,
Kde swár, pokog, slast a nesnáze
W dobu gednu sardce gedno bádá:

Onatě to! zdychám šeptem lkawým,
Ona to! a w tomto mámenj
Ljbám geg, s njm smlauwám se a bawjm;

Až pak zatjm slunce záře zlatá
Obraz w úkaz gasný proměnj,
Gemůž slaužj s Milkem Andělčata.

315.

O wy drahé zbytky mého pádu,
 Kadeř zlatem ryzým protkaná,
 Hodná aby byla zpjwána
 Popem neb tjm co pěl Iliádu;

Slib mi za ni hwězdy rauna řádu,
 Dáweg palác, berly Sultána,
 Nedalbych tě, stokrát zljbaná
 Památko, ne za půl swěta vládu:

Dokud tluče, derž gen sardce kljčem,
 Částkau krásky cwič ge krásami
 Zherdati a slibolomným chtjčem;

A když gednau prach mŭg wětry schwěgj,
 Ty tam zmizni mezi hwězdami,
 Kde se wlasý Berenice skwěgj.

316.

Naymilšj pak gest mi ze zábawek
 Gméno dáwat wlásku každému,
 Gednomu djm Zlatoš, druhému
 Hedbáwnjček, Útloň, Krasihláwek;

Očitěch sem tomu, Žertohrawek,
 Kwětowoň dal názew sedmému,
 Krotipláč a Milhost ginému,
 Sálorostek zas a Sorbosláwek:

Dwanáctý mi sluge Množiželem,
 Ten sem Stražislibem pokřestil,
 Selzowabem, Libkem, Mukodělem;

Tak sem celau, newjm či bych mořil,
 Či bych sebe wjce oštěstil,
 Z kadeře té rodinu si stwořil.

317.

Táhni, kam tě hvězdy zowau, bratře!
 Nastup mužně cestu žiwota,
 Kde tě koli osud zamotá
 Týž buď Bohu, sobě, pýše, chatře;

Milug vlast, a horli ohněm spatře
 Kdeby prawdu polkla mrákota,
 Hlasem, který skály ztroskotá,
 Slowanstwj kaž hluché wúkol Tatře:

Mne nech zatjm w hágjch, po údolj,
 Mezi zpěwy křowin sladkými,
 Blaudjeho s tichým sardce trudem;

I mně nebe osudilo rolj,
 Tu, bych wálku s nádry vlastnjmi
 Weda, Dunag množil očj praudem.

318.

Bratře, neslyš hlasu záwistnjka
 K haně předků našjch derzjho,
 I my máme z kmene vlastnjho
 Mužů, kterým slušj čest a djka;

Kdo má nade Petra panownjka,
 Aneb Sáma wúdce wyššjho?
 My sme dali Uhrům Zrjnjo
 Němcům Husa, Wlachům Kopernjka:

A sto giných krew gsau z krewu našj,
 Ač pak my sme sotwy zdědili
 Gegich gméno, saused částku blažšj;

Tak swět činj často gako děti,
 Do studnice, z njž se napili,
 Házegjce kamenj a smeti.

319.

Nechtěg zaufat, když se proti tobě
Bratře, šklebj záwist terkawá,
Kdo se, prawdu háge, obává,
Ten gj škodj negsa wěrným sobě;

Prawda nezná ustaupiti zlobě,
Kdo gj lage ten gi zastává,
Ke cti gsau gj slowa rauhawá,
Blud a šalba hlupců ku ozdobě:

Prawda gest co cedry na Libanu,
Ti, genž na ni dugj wětrowé,
Gen wjc šjřj wonnau gegj mannu;

Gazyk gegj meč gest, nádra hory,
Sardce mramor, ruky slaupowé,
Paty rokly k pošlapánj wzdory.

320.

Paubý nehřjch geště k chrámu cnosti
Nigakž nenáležj skwaucjmu,
On gen peklu ugde žhaucjmu,
Ale w nebi nemá učastnosti;

Tu cnost má i kámen, z leniwosti
Těž zle nečinjwá bližnjmu,
Máli ale proto k božjmu
Bljžiti se trůnu práwa dosti?

Člowěk laupj gestli nerozdává,
Nemluwjli prawdu zlořečj,
Zločincem se nečiněnjm stává;

On gen tolik platj kolik dělá,
Když se tedy hnilost člowěčj
Cnosti bogj, proč ge k hřjchům smělá?

321.

Do zlých časů, Bůh to z nebe widj!

Naše žiwobytyj upadlo,
Až se strašné gegich zercadlo
Ruka očjm odekryti stydj;

Zmatek točj kragin běh i lidj,
Duch má záwrat, sardce uwadlo,
Ba, o nowé swěta diwadlo!
Sám už sebe rozum nenáwidj:

Se swobodau wálčj neswoboda,
Prawda sluge nynj nešťestj,
A cnost ředne gako stará moda;

Nayhoršj pak ta gest chyba wěku,
Že, ač cjtj osten bolestj,
Nemoc tagj a smjch činj z léku.

322.

Sám sem někdy myslel, že už swému
Losu wzdorowati nebudu,
Ani odpor klásti osudu,
Genž můg národ tlačj, ohromnému;

Swět se předce nehne k wůli twému
Asnad mámiwému přeludu,
A kdo může řjci bez studu:
Toto učiň! Bohu všemaudrému?

Než gak hada chraň se této hnilé
Njzkých mudrolantů podušky
Každý, kdo má sardce ušlechtilé;

Bůh, když běhu swěta cjle značil,
Neproměnil duše na služky,
Ale práwo dcer gim dáti ráčil.

323.

Bratře, tobě nechci zamlučeti
 W důvěrné to sardce prostotě,
 Že gá mnoho sem už w žiwotě
 Pro swůg národ musel wyterpěti;

Nechci však to nosit na paměti,
 Ani láti zlostné holotě,
 Aniž litugi w té trampotě
 Naykrásněšj wěk můg stráwiwšeti;

Žiwoty dwa deg mi, sardce wolj
 Oba za Sláwiu složiti,
 Ale gedna wěc mne welmi bolj:

Že sme hlas gen w paušti wolagjcj,
 Že to lid náš nezná cjiti,
 Zotročilý gsa a nedbagjcj.

324.

Negedenkrát wěru tak se zdálo
 Mysli mé a sardci bolnému,
 Gakby ku otroctwj wěčnému
 Wšechny Slawy nebe odhodlalo;

Tak ge dušj samostatných málo,
 Tak se chladně magj ke swému,
 Tak se přilepugj k cizému,
 Gakby vlastnjch sil gim chybowalo:

Naywjc pak to rozhorčuge žele,
 Že lid náš w tom manstwj ubohém
 Křižuge sám i swé spasitele;

W zaufánj gen to zwe k wjře nowé,
 Kdo dá počet z toho před Bohem,
 My, či naši zotročitelowé? —

Kolikráte mysljm o tom našem
 Národu, a geho welkosti,
 Ale na zlomky a drobnosti
 Rozerwané zhaubným satanášem ;

Pod knjžetem, cárem, králem, bašem
 Žigjcjm, co kaluž, w temnosti,
 Weždy, duchem pelným žalosti,
 Wolám takto za Izaiášem :

„Rozmnožil si národ tento, Pane,
 Ale nezweličils weselj!“
 A w tom selza z oka mého kane ;

Nebo všeho swěta zlořečenstwj
 Na welký se národ schumelj,
 Nepomkneli dále člowěčenstwj.

Stokráte sem mluwil, teď už křičjm
 K wám o rozkydanj Sláwowé!
 Buďme celek a ne drobtowé,
 Buďme aneb všeccko, aneb ničjm ;

Národem wás zowau holubičjm,
 Než ai holubi gsau takowé,
 Že milugj hegno spolkowé,
 I wám tedy vlastnost tuto žičjm :

Sláwowé, wy národ zlomkowitý!
 Sjlly sgednocené dělagj,
 Než praud mělkne a schne roztočitý ;

Sláwowé, wy národ mnohohlawý!
 Maudřj horšj smerti neznagj
 Než gest žiwot hnilý, prázný, tmawý.

327.

Wjteg přišla z dálky lastowičko
 W kragjch těchto slunkem zgařených,
 Osad' zděné z hmotů mjšených
 Nad mým oknem své zas obydljčko ;

Ale perwé zleť sem na maličko,
 Rci mi běh swých letů zkušných,
 Zdaž i mně z těch břehů vzdálených
 Powěst neseš aneb znamenjčko ?

„I mne křjdra tamo nesly chtiwá
 Abych diw ten sama widěla,
 Gehož krásu celé ptactwo zpjwá ;

Než ach bljzkost smysly gala teskem,
 Poselstwj mi přáti nechtěla
 Čáka skutku přewýšená bleskem.“

328.

Weselosti pjsně prozpěwugte,
 Sneste k wěncům darů mágowých,
 Načby hnila radost w okowjch,
 Stogj geště Tokag, péče zugte !

Čjše nebi k chwále napelňugte,
 Howte údům w stjnech stromowých,
 Kde břeh mluwj, aneb we křowjch
 Zpěw se ozwe, sardcem čilým stúgte !

Djk gest, radost čistá, bohulibý,
 Nechte bratřj oněch námjtek,
 Že mé radě vlastnj přjklad chybj ;

Mne cit blažj gestli skutek mizj,
 Na podjl se změnil užitek,
 Radost w radost nad radostj cizj.

329.

Gako smutně lesnj holub upj
 Po širokých wúkol dolinách,
 Když ho skrytý w nebe modřinách
 Gestřáb chwatem družky wěrné zlaupj;

Na werch dubu naywyššjho wstaupj,
 Wolá při rozsedlých skalinách,
 K hnjazdu letj, anť ho w křowinách
 K wětšj strasti zmámil ohlas tupý:

Tak gá rowně opuštěný kwjlm,
 Od Dunage k pauštem rozmařilým,
 Odtud běžjm lkáti ku Tatrám;

Ale darmo ztrátu wypátrám,
 Neb to mi snad, co mé sardce tratj,
 Ani sama Kaša nenawrátj.

330.

Wjteg, stokrát wjteg obljběný
 Wenkowe můg s twými Hornáky,
 Newrátjm se mezi měšťáky
 Gen twau krásau znowu narozený;

Tu kde škřiwan oku newiděný
 Těšj oráče i pasáky,
 Neb smert družky slawjk bez čáky
 Na rokytě plače zawěšený:

Tu, kde stehlj čerwenohlawý se
 W sadech wolně taulá bezplotných,
 Pjseň we zpěw žlutých čjžků mjse;

Tu chci, skrytý w hág a laubj réwná,
 Okřát na twých nádřech čistotných
 Přjrodo, ty matko cnostiwlewná.

331.

O ty, w kterém každodenně klekám,
Chrámě přirozenj důstogný!
Tebe geště mám, i odbogný
I když osud ukrocený čekám;

Tu sám wůkol wzhůru, dolů tékám,
Strom mne w náruč přigme pokogný,
Léky chystá kwjtek opogný,
Wětrům lkánj, selzy děljm řekám:

Ukogiw žel w sladkých snách se žičjm,
Wolnau, na gediné návěštj,
Swěty tworjím myslj, swěty ničjm;

Až mne, twáři wygasniwše bledau,
Sletlj těšitelé nebeštj
Z ráge opět do žiwota wedau.

332.

Žiwot můg gest potok bez řečiště,
Od těch časů co sem bez lásky,
Kwět gest bez wůně, a obrázky
Bez barwy, a bez wěd temeniště;

On gest slunce zimnj, genž se blyště
Nehřege zem ani procházky,
On gest pro rozpaky, otázky,
Pochyby a bludy učiliště:

Gako Ovid na Dunagských březjch
I gá žigi w smutném wyhnanstwj,
W sočných těchto Ětů, Tráků mezjch;

Osud wšak mi, bohdá, w dobu skrownau
Wrátj, negen Řjmu měšťanstwj,
Než i Wlachy s gegich cjsařownau.

333.

Ach! kam ste se předce odebraly
Wy dwa krásné roky mládenské
W nichžto se dvě duše slawenské,
Tak, gak nikdy giné, milowaly;

Kde sme w zimě we swětnici hraly,
W létě w zahradě se Edenské,
Wečer w hudbě, w řeči wlastenské,
W maljřstwju se we dne cwičjwaly:

Kde hned w člunku po Sále sme hlasně
Pěli při slunečka západku,
Hned zas wšaké čjtawali básně;

Básně, gež má láska stokrát četla,
I pár, na čest Gj a památku,
Přeložila a w ty Znělky wpletla.

334.

Na Tě mysljm když tmy šeré hynau,
Hory zlatnau gitrem řerawým,
Když se bledá, okem laskawým,
Luna tichau směge za březinau;

Tě gen slyšjm, kde se giná s ginau
Wluna smlauwá šeptem žwatlawým,
Kde se wětry dechem woňawým
Z kwětné lauky k zpěwům háge linau;

Tebe widjm, když swůg silnic prachem
Přjchod gewj pautnjk vzdálený,
Kde mšla stráně w běhu kryge plachém;

S tebau žigi, Twůg sem geště celý,
Ač nás rok už darmo prošeny,
Ač nás záwist mnoha kragin dělj.

335.

O bych mohel tagmo na se wzjti
Gelena noh rychlých podobu,
Šelbych cwálem onu ozdobu
Luk a hágů, řek a břehů zřjti;

Pod zemj bych až k nj wolil gjti,
Plulbych mořem w ryby způsobu,
Ažbych tam stál, změně osobu,
Kde swým chodj kwětům wodu čřjti;

Kýž se w orla, genž se pod nebesa
Šjře, dále wznášj, obrátjm,
Tambych letěl přes haušť, werchy, plesa;

Ale nelzeť geště osud hnauti,
Blaze, že tam konám prozatjm
W noci we snách, we dne w duchu pauti.

336.

Stokrát činj, stokrát denně lomj
Lichý se mnau Milek přjměřj,
Nastogte! kdo lidem uwěřj,
Bohowéli budau bez swědomj;

Wjtěz diwý prosbau opitomj,
Lowec krotne padlau nad zwěřj,
Wládce blesků sám kde udeřj,
Tam hned deštěm škodnau střelu chromj:

Mne už roky garmo hněte manské,
Ohněm hořjm, gako polednjm
Newrau sluncem pauště afrikanské;

Wšak mých slyšet wrah můg bolů nechce,
Ba čjm wjce každým poslednjm
Šjpem blednu, tjm se wjce chechce.

337.

Labe, Wisla, Wolğa ani Nawa,
Ni wlun tolik má břeh Dunage,
Wšechněch sedem kopců Tokage
Hroznů wjce nepřinášj réwa;

W Krakonošech zelin ani dřewa,
W Tatrách zlata wjce nezrage,
Co mé oko, ztrátu pykage,
Každický selz wečer zawyléwá;

Nenj stezky, sluge, háge, skály,
Nenj tráwy w celém okolj,
Genžby rosy mé už nepoznaly;

Každý garek, ptáče, wětew stinná,
Naučené mým už hlaholj
Nárkem slowa: láska, osud, Mjna.

338.

Zbraně ztupiw, ostrá zlámaw kopj,
Nedošel sem geště pokoge,
Osud přemoh, horšj sauboge
Se sebau teď samo sardce tropj;

Gak kdy vlast se z cizých wpádů zchopj,
Oráč meče křiwj w nástroge,
Razem wzteklý, syny ozbroge,
Lůno matky krewj, buřič, kropj:

Bolest ránu wždycky hlubšj ryge,
Čjm wjc krotjm, drawá slabého
Tjm wjc Hydra růži těla pige;

Teď bych wolně, kdyby byla možná,
K stjnům hrobu wstaupil tmawého,
Bez tebe však nelze, sestro zbožná!

339.

Zdlauha lezau hoře mého kroky,
 Pozdě mne čas páut mých zbawuge,
 Už swé dwakrát čerstwým wěncuge
 Karpat réwjn, co ga chřadnu, boky;

Mámj láska, w štěstj běžj skoky
 Pod neštěstj ledwa putuge,
 W bljzku pálj, w dálce sužuge,
 Smjchu chwjlky, pláče čjtá roky :

Dřjwe tušjm slunce gasné swadne,
 Sněh se bjlý bude černěti,
 Dunag wyschne, nežli žel můg zchladne;

Mořj láska, koho w léčku lapj,
 A však, mámli bolest terpěti,
 Woljm takau, která pěkně trápj.

340.

Přjteli, tys ušel k Tatrám zlatým,
 Chodjš po salašech, teplicech,
 Ryby na zábawných udicech,
 Zwěř a ptáky w horách lowjš zatjm,

Tam se diwjš Kráskám pěknošatým,
 Tu hráš při weselých láhwicech,
 A gá po Budinských winicech
 Selzy horké rozsypám a tratjm :

Tebe těšj stádo rychloskoké,
 Sklenný potok gdaucj přes pole,
 Ženci zpěwnj, slunce welkooké;

Celá země geště se ti směge,
 Gá pak sem už co pták na kole,
 Čjm skůr odsud odletěti chtěge.

341.

Spolkům ugda w tichu bolest kořjm
Buď se den, buď večer přibljžil,
W pauštěch smutných, kdeby newyžil
Barbar bludný, gá si ráge twořjm;

A wšak darmo oči wyschlé mořjm
Bych sám sebe w selzách pohřjžil,
Anť už roky, gako ohnižil,
W plameni tom s dušj, s tělem hořjm:

Čas by už byl mjti uterpenj
Bohu tomu, který podpálil
Dům a w popel obrátiti lenj;

O že sem hned u počátku zticha
Žháře úlisného newzdálil,
Tedbych rád, než pozdě honjm bycha.

342.

Onemocněl sem byl, chřadlo tělo,
Bolest sápolila w útrobě,
Už sem od poly byl we hrobě,
Lékařstwj pak všeccko neprospělo;

Aby geště owlaženj mělo
Sardce w té a gazyk chorobě,
Kapku tokagčiny we mdlobě
Poslěz mi se okusiti chtělo:

Mámli umřjt, sem ten důraz degte,
Řeknu, ale w onu střjbernau
Lyžici geg, co mám od Nj, legte!

Sotwy že sem drobet usta smočil,
Takau moc má láska přjšernau,
Hned sem zdrawý z lože swého skočil.

343.

Tam kde Zemla w tjsni ledu stoná,
 Kde sup tĕká z lesa do lesa,
 Tam kde smutný, žehy donesa,
 Chamsin helce lidi, kwĕty, slona;

Kde býk hwĕzdný a štjr cestu koná,
 Tam kde chaos konĕj nebesa,
 Kde drak ĕerný toĕj koleasa,
 Na něž rozpial kosti Ixiona;

Nikomu mil, od sta giných bažen,
 W chudobĕ ĕi kmentem lesknaucj,
 K trůnu neb co otrok w garmo tažen :

Tentýž budu! vlastnjm gedem hyna,
 W ohni chladný, w mrazu horaucj,
 Cjtĕ, mysle, mluwĕ nic, gen Mjna.

344.

Tam už se mnau přišlo, že se střehu
 Negen spolků, něž i samoty,
 Trápen wšudy tworem lichoty
 Wlastnjch oĕj, z rána do noclehu;

Hned Gi widjm gako Psychu w běhu
 Obltacjm noh mých zámoty,
 Hned gak Nymfu, an Gi z gasnoty
 Dunage wlun družky wedau k břehu:

Hned Gi widjm gako Floru hráti
 S kwjtjm genž se před Nj rozwilo,
 Hned gak Muzu při mém boku státi;

Takto žigi, w onnom bludu tona,
 Gakby w celém swĕtě nebylo
 Giného nic, kromĕ gá a Ona.

345.

Ač už dnů mi smutně proplakaných
Množstwj způsobila weliké,
A sám osud swěty toliké
Werhol mezi sardce milowaných;

Předce posud žige w nepřerwaných
Swazcjch bez proměny wšeliké,
Wždy se gako djtě zlozwyké
Pěstugi gen w ranách od Nj daných:

Ač můg žiwot strastmi mořj wšemi,
Sliby proměniwši w nálezy,
W Nebogši a w Daliborku zemi;

Zkauška ta mne předce nepohnula,
Geště ljbám onny řetězy,
We které mne ruka Gegj wkula.

346.

Krásná Češko w Plezni! i gá zwáti
Welkým Petrarku chci welkého,
Nelze mi wšak toho slawného
Muže na se přirownánj bráti;

Nade gednau Laurau pěkně lkáti
W loktech druhé, to nic těžkého,
W řeči šťastného a wděčného
Národu, gest rozkoš básně psáti:

Gá kde wtipem tam i sardcem býwám,
Geho křjdra sobě zwolily
Sladkau šalbu gen, gá prawdu zpjwám;

Geho Znělky nepodlehly času,
A mé se už dáwno rozbily
O zdi Tater twerdých bez ohlasu.

347.

Už se rovně udatnému reku
 Bránjm lásce mečem dwošecným,
 Předce učinit mne bezpečným
 Posud nelze dálce ani věku;

Pustil sem se už i do útěku
 Swětem širokým a zmatečným,
 Než gak Meander sám zpátečným
 Tokem weždy k zřjdlu swému teku:

Ta všech krás a cnostj wychowanka
 Uřekla mne tak, že nesprostj
 Čarů těch mne žádná swěta stránka;

Ani nechci, nebo toby citu
 Wzalo pramen všechněch radostj,
 Ustám řeč a žiwot mému bytu.

348.

Werchy planj, moře pige do dna
 Čas, a všecko změnj posléze,
 Slunce hasj, hwězdy za meze
 Swěta kryge, kde směs neúrodná;

Po sta bludech, předce wnesla swodná,
 Loď tam do Itaky wjtěze,
 Zbawen Prometheus řetěze,
 W něgž ho krádež ukowala škodná;

Snad čas i mé strasti léky chystá,
 Snad se i mně geště zlatolistá
 Palma časem někdy zotawj;

Aspoň gazyk lkáti unawj,
 Sardce nikdy, nebo láska čistá
 Nezná času, ani nezná mjsta.

349.

Wúkol rokľe wraždne čnjcj plugi
 Půtku weda s moře wlunami,
 Ty mi kyneš k sobě rukami,
 Než mrak wětry, saně oheň dugj;

Daufám zaufám, tonu wynikugi,
 Už Twé s mými plynau selzami,
 Ruku lapám, chtěge skalami
 Wzhůru, anť se w propast se mnau sugj:

Pohřebte mne tedy, pohřebte mne
 Žiwly krotšj mého osudu,
 Pohřebte mne w hroby země temné;

Úkaz mizj w duši nechaw smutek,
 W němžto sotwy mysli nabudu
 Zdánjli to bylo, čili skutek?

350.

Nechápal swět diwy, genž se děgj
 W tagné Mesmerowě stolici,
 Onni ternau báznj mořjcj,
 Tito lagj, ginj se mu směgj;

Kýž se gednau přeswědčiti chtěgj,
 Gak to snadno duši letjcj,
 Z prostranstwj a z času temnici
 Udělanau, nechat pod šlepěgj:

Seč ge sardce, proč ne dary hlawy?
 Seč ge láska, proč ne uměnj?
 Seč ge osud, proč ne lékař zdrawý?

Mé už dáwno, samo sebe ruše,
 Má už dáwno, k swému trápenj,
 Tělo ginde, ginde bydlj duše.

351.

Před wčerem sem, práwě když se tmělo,
 Slyšel strašnau pjsěň sowinu,
 Wčera mne dlaň celau hodinu
 Swerběla, dnes w lewém uchu znělo;

To se wšeccko státi nemuselo
 Mimo důležitau přjčinu,
 Zagisté mi smutnau nowinu
 Prorocwuj to zwěstowati chtělo:

Cože se Gj stalo, milý Bože!
 Snad šla někam cestau dalekau,
 Či Gi nemoc uwalila w lože?

Či snad woda kwětnici Gj snesla?
 Či Gi urazil kdos newděkau?
 Či – než chraň mne nebe toho hesla!

352.

Wichru gekem různá skryté mautj
 W mraku černém žiwly obloha,
 Zpěwců lesnjch čeled ubohá
 Teskno w listném schranu hledá prautj;

Oblak hněwný na zem hluché nutj
 Kázni plémě, snest ge nemoha,
 Tu blesk, hromy, wluny, pro Boha!
 Koráb strogte proti zahynutj:

Utauljm se, wzdoru s bázňj spáře,
 Pode lpu w poli stogjcj,
 Než tu úkaz množj hrůzu chmury;

Duhu spatřjm, na njž w bjlém šláře
 Růžtkau kyne Mjna sedjcj,
 Wystru po nj náruč – Ona zhůry:

353.

„Znášli krag ten, tu vlast Sláwy věčné,
 Rág všech krás a duchů palauky,
 Kde se cnost a láska za ruky
 Wedau krácej w záři we slunečné?”

Tam kde wětry wěgj tichořečné,
 Palmy klenau stinné oblauky,
 Tam kde z wonných myrtů sauzwuky
 W trudnau duši slawjk lige wděčné?

Znášli krag ten, kde tma s horkem zagde,
 Bez ternů se růže čerwená,
 A swau gilmu každý břechtan nagde?

Tam kde mutné wyschnau časů řeky,
 Kde chot, sestra gedno znamená,
 Tam sem twá a ty můg po vše wěky.“

354.

A co teď sem widěl za zázraky
 Sebraw duši lekem zmařenau,
 Neuzřj se pokud zelenau
 Hwězdu tuto hřegj slunce šlaky;

Neb se zticha tenké zlatomraky
 Wůkol nj a wůkol rozklenau,
 Už gen clonu z Gegjch ramenau
 Twář, šat widno, pak vše miznau znaky;

Gen wůz geště a dvě hardličátek,
 O něž Milek stužky owinul,
 Zřjti posléz přes ten žiwlů zmatek;

Schápám se a makám za Nj gdaucj,
 Než gen wůni, w niž se rozplynul,
 Zanechal ten obraz běloskwaucj.

355.

Teď bych sobě křidel Dedalových
K letům nadvěterným winšował,
Aniž bych se zkusit strachował
S Phaëtonem stezek nebe nowých;

Z hvězdy k hvězdě bych sem na ohňových
S Eliášem konjch putował,
Ode Hladoleta wesłował
Na perutech k slunci Blanchardových:

Až bych došel cjle swého geźdu,
Kde byt zwolj w řjšech blažených?
Kterau zažhne přjchodem swým hwězdu?

Aneb gestli výše geště wkročj,
Kolik hwězd se nowě stwořených
Wůkol Nj, co wůkol slunce točj?

356.

Tři dny smutné dáwno tjše swětjm
S pláčem, s postem roku každého,
Předně, patnáctý den Swatého
Wjta w Čerwnu, značný Serbska wzetjm;

Druhý, w kterém k Bjlé Hoře letjm
W selzách, gest den Řjgna osmého,
Desátý pak téhož samého
Měsjce mi Swátkem smutku třetjm:

Totíž ten den, w němžto poraněný
Padna z koně na zem zataužil
„Konec Polsku!“ Kosciuško ctěný;

K počtu těchto třech dnů černošatých,
Nynj se mi čtwertý přidružil:
Odchod Gegj odsud na Wšech Swatých.

357.

O by z hwězd těch miloskwaucjch zletěl
 Angel geden ke mně se zpráwau,
 Zdali někdy geště s laskawau
 Twářj na mne sklánj dolů zřetel?

Tenby řekol, zda i w řjši netěl
 Láska duši hřege plesawau,
 Zda i tam gi pjsně zábawau
 Slawjk a noc strjbrem kogj swětel?

Zdali na mne myslj geště časem
 I tam, kde se Seraf pobožný
 Kráse Gegj pelným diwj hlasem?

Tudjžby slast i mé zdwihla týmě
 K wám o krage, kde perst všemožný
 Swěty sege, gako rolnjk sjmě.

358.

Plyňte časy, o plyň k ústj řeka
 Špjše wěku mého mladého,
 Nezáwid' mi zisku blabého
 Který na mne w budaucnosti čeká;

Žiwot břjmě, smert ge tužbě wděka,
 Kog zem njzká sardce giného,
 Mně ať se rok we dne kratkého
 Dobu a den w okamženj stéká:

Mně cjl wetknul osud do wýsosti,
 A wšak Ona wtiskla pečeti
 W každý důwod wěčné nesmertnosti;

Gen to chtělbych geště wěděti,
 Zda, když Parka gednau wlákno přetne,
 Sám gen duch tam, či i sardce wzletne.

359.

Z prostřed wlun se šumně nad Dunagem
Směge ostrowček blažený,
Gménem panny swaté křestěný,
O záwod by mohel gji s rágem;

Hauště křowin wěnc pletau kragem,
W nichž si slawjk zpjwá nadšený,
Podál Bachus ležj šálený,
Milostky se procházegj hágem:

Eldorado, Tibur, Olymp gasný
Netěšil tak swogjch ctitelů,
Gak mne blažj Patmos tento krásný;

Zde se tytýž oku mému gewj
Ona w spolku Muz a Angelů,
Zde mi rány zpěw a selza lewj.

360.

Lampa bledne, oknem tichá lege
Luna swětlo w pečné proměně,
Stoljk nechám, patřjm zmateně,
Lampa bledne a šum kýsi wěge;

Kyna rukau proti mně se chwěge
Stjn, co angel s křjedly, na stěně,
Kdo to? ptám se z okna schýleně,
Půwod stjnu w zahrádcě být mněge:

Ticho w sadě, ticho w chyži bylo,
Oko zase patřj k úkazu,
Potom bljže k němu přistaupilo;

Omračj mne strach, než opět zkrjšj
Radost welká z toho zárazu:
Kdo to, djm, ha Ty si, Mjno, Ty si? —

361.

Od té doby, w kterau do mne vyššj
Žiwot zřenjm swogjm wdechnula,
Duše wazby těla wyzula
Gsaucj Bohu nežli lidem bližšj ;

Wnitřek můg i hluk ge swěta tiššj,
Země s kauzly swými usnula,
Ba i láska láskau minula,
Gako sluncem hasne hwězda nižšj :

Pakli předce wálku strogj zrádný
Milek proti sardce tichosti,
Činjm gako Moskwan nepřewládny ;

Nepřjteli swému ku posměchu,
Abych geště chránil wolnosti,
Hlawně házjm na swau vlastnj střechu.

362.

Gedněm nemoc ukracuge léta,
Druhé mořj záštj sokowo,
Tyto nese meč a olowo,
Hrom aneb ged smerti do teneta ;

Po těch býwá, když mor přigde, weta,
Tyto zbogstwj dáwj lotrowo,
Giné klidj rámě katowo,
A mne — láska snášj z toho swěta ;

Opakugte žel můg zem i moře,
Giným slasti strogj pochlebné,
A mně láska činj bol a hoře ;

Politug mne nebes celý strope,
Giným stele lůžko swadebné,
A mně láska hrob a gámu kope !

363.

Co ge wertký měsíc u oblohy
Který gednak ljbě vycházj,
Gednak skrývá se a zacházj,
Hned twář a hned ukazuge rohy ;

To ge klamný Milek mezi bohy,
I on bjdné lidi zawázj,
Dnes se w rági s námi procházj,
Zjtra šibal už se dáwá w nohy :

Než gak nedbá komu slunce swjtj
Na měsječek s gehu swětýlkem,
Tak mé sardce ztrátu onnu cjtj ;

Nebe, dary bera, lepšj dáwá,
Ke mně Apoll přišel za Milkem,
Po Ladě mi zgewila se Sláwa.

364.

Často snad gen nářkem znjš a lkánjm,
Ty mé nowostrunné wartyto,
Ač se, co w mých nádrjch ukryto,
Pilně giným wytagiti chránjm ;

Nebo sardce dlauhých roků dbánjm,
Od ran starých nenj obmyto,
I když gizwa mizj tudyto,
Zas tam zniká s wětšjm sužowánjm :

Kwěltež tedy hlaholowé mladj,
Byť swět i lál wašj žalobě,
Co sem ztratil on mi nenahradj ;

Potom když Gi, zbawen všeho trudu,
W ohwězděné uzřjm podobě,
Slast a rozkoš wěčně pěti budu.

365.

Negen každá láska gest už suchá
 W tomto žiwotě mi wymřelém,
 Ani čest mým nenj účelem,
 Ani gměnj k němu nepřislauchá;

Ani rozkoš hne mne lektouchá,
 Ba cit sotwa děljm s přjtelem,
 Nebo kdo se gednau na wřelém
 Opálil i na studeném dauchá:

Žádnému už wjce nedůwěřjm
 Štěstj zemskému, a naděge
 Pták mi cizým ozdoben gest peřjm;

Nestálé gsau swěta kolege:
 Dnesli zdwihnau na wyšinu slasti,
 Shřjmagj tě zjtra do propasti.

366.

Osamělý na žiwota hladkém
 Chlumu stogjm, kam už newěda,
 Wůkol nohau propast škaredá,
 Ani k předu ani nelze zpátkem;

Rozlaučiw se s njzkým swěta zmatkem,
 Wčasně žlaby zwyků probředa,
 Teď se s nimi zpurné nehledá
 Sardce nowým spřáteliti sňatkem:

Wyterwámli, octnut w boge věčné
 Se sebau tu onde se swětem,
 Na wýsosti této nebezpečné?

Wětrů wztek by k pádu mohel westi,
 Ruka se však s wraucjm podnětem
 Geště gedné deržj ratolesti.

367.

Černá noc se nad mnau rozkřjdlila,
Losů hněwy geště nekrotnau,
Šjřjc bauři strachem těhotnau
By mi wšecky nebes hwězdy skryla:

Kde gest ruka, genžby sprowodila
Mne skerz cestu tuto mrákotnau,
Genžby w mého wěku lichotnau
Čjši geště nektar gednau lila?

O Ty, kterau w tiché tužbě wzjwám,
(Zemské gméno Ti už neslušj)
Degž moc, kdy bog w pokušenj mjwám;

Snjžjšli Ty na mne zřenj krotká,
Co mne potom wjce zasmušj,
Aneb zlého w šjřém swětě potká?

368.

Nač pak gá mám proti ukrutenstwj
Losů řeči westi wálečné,
Dělage sám sobě zbytečné
Nad milenky ztratau protiwenstwj?

Wždyť gen z obce Slawů w společenstwj
Oslawenců přešla wýtečné,
Z časné Sláwy wletla do wěčné,
Ze Slawenstwj do blahoslawenstwj:

Dcera Sláwy zemské, malau změňau
W dceru nebeské se přezwala,
Slawena se stala Oslawenau;

A tak wšudy gedna wěc i gméno,
Zde i tam táž matka zůstala,
A gen mjsto Sláwy proměňeno.

369.

Ne, by zpěw můg, třebas rozepnutá
Bralby k nebi křjdlá orlice,
Tebe slawil, krásná Swětice,
Od Cherubů božjch okleknutá;

Twoge gméno hwězdoharfa dutá,
Hlásá na wěčnosti hranice,
Kde se do saustawných smésice
Walj plesů, zwukem geho tknutá;

Pjsně moge negsau we sirobě
Lásky této wjce pjsněmi,
Gen ta prosba nebeštanko k tobě:

Orodug tam w onné Sláwě wěčné
Za Sláwie sláwu na zemi,
Gako djtě za swau matku wděčné.

370.

Ljtost můžeš nademnau sic mjti
Gako nad nešťastným gonákem,
Přjteli! než proto chudákem
Nechtěg geště zwáti mne a mnjti;

Zagisté gá w nešťěstj lwem býti
Woljm nežli w štěstj slimákem,
Třebas Bůh mne stwořil Slowákem
Schopným žiwě swět i radost čjti:

Ale ty, genž tobě asnad chutné,
Mně už wšecky zemských kwasnice
Rozkošj gsau wyčichlé a mutné;

Ani nenj země ta vlast štěstj,
Sardce gestiť geho božnice,
Po zemi co cizinec gen cestj.

Nepřebrané gest a nenabažné
 Štěstj to nimž láska chlácholj,
 Hle gá paběrkugi na roli
 Posud gegj minulosti blažné;

Hned mne těšj onno Sálowlážné
 W mysli obnowené údolj,
 Hned hry, kratochwjle, neboli
 Rozmluwy a práce naše snažné;

Stokráte sem prošel už to pole
 A wždy list neb kwjtek nacházjm,
 Nimiž hogjm přítomnosti bole;

Pro ten dlouhý krátké slasti zbywek
 Málo chyběj, že už nesázjm
 Rozpomjnků w lásce nad užiwek.

Wčera když den na obloze mladnul,
 A mne Dunag těšil šediwý,
 Slyšte, powjm přjběh prawdiwý,
 List mi na břeh z nebe dolů padnul;

Geště wůnj ragských kragů sladnul,
 Pečet byla obraz ohniwý,
 Pjsmo zlaté, papjr sněžiwý,
 Obsahem pak tjmto w sobě vládnul:

„Pozdrawenj mogle všechněm Slawům!
 Zde wám odesjlám tagemnost,
 Ku národnj welkosti a práwům:

Zahyň pýcha, sobstwěj, nedowěra,
 Spog wás všecky láska, wzágemnost;
 S tjm se dobře mēgte! Sláwy dcera.“

373.

Ai zde pode šjrým nebem twogjm
Sláwo! s podiwem a s welebau,
Gednau nade Tatrau stolebau,
Druhau nohau nad Uralem stogjm;

Hwězdy plynau přede zrakem mogjm,
Zem gak hrudu widjm pod sebau,
Skrytý přede njzkau pochlebau,
Nedostupný nenáwisti zbrogjm:

Ani Milek nezbedný už swými
Poswatné mé sardcé mámiti
Gablečkami nesmj těšinskými;

Nebo dnes mne, zanechawši meze
Ráge, sama přišla změnit
Pomazánjm wyššjm w Sláwy kněze.

374.

Co z nás Slawů bude o sto roků?
Cože bude z celé Europy?
Slawský žiwot, na wzor potopy,
Rozšjřj swých wšudy meze kroků;

A ta, kterau měli za otroků
Gen řeč, křiwé Němců pochopy,
Ozjwati se má pod stropy
Paláců i w ustech samých soků:

Wědy slawským potekau též žlabem,
Krog, zwyk i zpěw lidu našeho
Bude modným nad Seinau i Labem;

O kých i gá raděg w tu sem dobu
Narodil se panstwj slawského,
Aneb potom wstanu geště z hrobu!

375.

Rád bych sem gá zemským twogjm swéte
Wýhost kdykoli dal marnostem,
Abych přešel k oněm radostem,
Kde Gi nynj hwězdy spatrugete;

Ale gedna pochyba mne hněte,
Zdali, když tam budu za mostem,
Ona nepoletj k wýsostem
Kde zas wyššj dokonalost kwete?

Ode stupně wše se k stupňům wznášj,
Tak ge slunce wyššjch měsjců
Podruh, gako měsjc země našj;

Gestli i tam roky mjsto magj,
Ach, snad geště mnoho tisjců
Smutných pjsnj zpjwati mi dagj.

376.

Dokud moge dny wěk nedospělý
Kytkami, a wěnci opletal,
Gako rág mi žiwot prokwětal,
Země se mi smála i swět celý;

Ale teď, když Milek láskostřelý
Wšecku zbrog swau na mne wymetal,
A čas mladosti se rozlétal,
Stogjm gako Wulkán wyhořelý:

W kterém plamen zhasnuw genom pruhu
Nechal, požáry a požehy,
A wšak i zde plaťme prawdě dluhy;

Láska ta, co sardce moge mučj,
Dává w těžkostech i odlehy,
A sám krjž mne obgmati učj.

377.

Zařekol sem se snad tisjkráté
Že už nebudu wjc básniti,
A wy Muzy předce rušiti
Zářek můg mne wždycky nabádáte;

Poněwádž pak samy ostýcháte
Ubohau se duši škádliti,
Tedy žádosti swé pelniti
Snokradného Milka posjláte:

Onehdy sem tak se s tjmtø pánkem
Rozkmořil, že w strachu kročege
Okřjdlil, a poradil se s Waňkem;

Ale darmo! bych wšech zemj i wod
Meze prošel, nic to prospěge,
Nebo báseň gest můg celý žiwot.

378.

W tichu skrytém, kde gi nikdo nezná
Wůle ušlechtilá působj,
Zřjdlu čistému se podobj,
Genž swět blažj do geskyně wlezna;

Geho wlahau tu se přeljbezná
Duha, onde lauka ozdobj,
Ono pelnj hroznũm nádobj,
W moři zmizj, djků nenalezna:

Nebudau snad i mé pominulé
Darmo k hrobu kráčet šlepěge,
Skutek bude co teđ genom wůle;

Byť pak w přjštjm gaře času djtek,
I gen gedna přešla krůpěge
Mého žitj w giné duše kwjtek.

379.

Každý přitel mladosti mé wige
 Wě nec radosti si kwjtkowý ,
 Každý žiwot wede takowý
 Že se šťastným , gak si žádal , čige ;

Ten má ženku , toho sláwa kryge ,
 Tomu poklad dopřán kowowý ,
 Gen mne potkal osud , gadowý
 Člowěk radše čjtá nežli žige :

Celé moge zemské žiwobyťj
 Gest gen we dvě léta stěsněno ,
 Neb gá mimo lásku neznám žitj ;

I tu však mi cena hořčj chautku ,
 Ano posawád už placeno
 Za dwa roky štěstj , deset smutku.

380.

Patři wúkol gako žlutnau hole ,
 Gak už hrubnau města , wesnice ,
 Kde wál Zefyr , dugj wichřice ,
 Ticho kde se smály zpěwům pole ;

Bočan spogil , lepšj krage zwole ,
 S ušlým od nás sluncem letice ,
 Kwjtj z luk a listj z winice
 Starý nese Dunag s ledem dole :

Nedlauho však smutným bude hněten
 Rauchem pohled země blednaucj ,
 Přigde opět a vše zkrášlj Kwěten ;

Mně už ale zašly gara sličná ,
 Bez Nj bude celý budaucj
 Žiwot můg gen geseň ustawičná .

381.

Blaze, kdo si gedem čistý, smělý
Účel, mjsto mnohých, představj,
W němžby gako w centru měňawj
Pableskové všech dnů žitj tleli:

A w něm myslj, cjtj, žige celý,
W slasti w selzách, w přjzni w bezprávj,
Až se šťastně k němu doplawj,
Byť i přes bauř, plamen, hrom a střely:

Pewné wůli, tužbě ušlechtilé,
Nerozdjlné sardce žádosti,
Rádo dáwá nebe dogjt cjle;

Ač pak i mně slowa tato lhala,
Z wjtěztwjlj nenj radosti,
Mužně padnaut, nenj menšj chwála.

382.

Pod, o smerti, těchto osiralých!
Sprošť mne strastj těchto žaláře,
Proč dljm geště, klamu nezmaře?
Zem už nemá pro mne bytů stálých;

Tam Gi uzřjm w oněch gasných vzdáljch,
Kde Gi slawj garo po gaře,
Kde Gj hwězdy pěj žaltáře,
Kde z ruk božjch pige slastj kalich:

O tu rozkoš! o cit beze hlasu!
Když tam i gá, aspoň zdaleka,
Wzjwat budu Gegj cnost a krásu;

Bratřj, komu dáno žjti snáze,
Ten nech při mém hrobě počeká
A rce: Ten žil gen, by zemřel blaze!

383.

**Wšecky za mnau neřesti se wlekau
Gako chlapci za pstrým motýlem,
Negen Milek w rauchu nemilém,
Wlast i národ trápj duši mĕkau;**

**Od cizinců nad to dlauhowĕkau
Křiwdu snášjm w sardci zmužilém,
I gáč sem Hus, gen s tjm rozdjlem
Že mne Němci deset let už pekau!**

**A však nedbám mučte, palte, pecte;
Genom popel můg ne do Rénu,
Ale radĕg do Dunage wmecte!**

**Aby s řekau až tam rozpowodnil
K Serbů se a Rusů plemenu,
A zem slawskau k rozkwetnutj zplodnil.**

384.

**Wyřid' geštĕ Milku rychlopatý
To oč prosjm tebe sardečně,
Dřjwe nežli nechám konečně
Zem, a hrob mne skryge černošatý;**

**Zanes totiž tento poklad swatý
Do Muzeum w Praze bezpečně:
Růži malowanau společně,
Rusau kader, a pak persten zlatý;**

**A tam polož tyto dary vážné
Do obzwláštnj někde přjhradky,
Mage oko nade nimi strážné;**

**Potomkům ať nápis bez nádhery
Gen to oznamuge: Památky
Tyto tři gsau ode Sláwy Dcery.**

385.

Pod lipau mne angel kolébáwal,
 Dokud sem byl malé dětátko
 Pod nj sem, o sladká památko!
 W chlapectwj se nayraděgi hráwal;

Pod lipau sem zřel i milowáwal
 Naykrásnějšj Sláwy děwčátko,
 Pod nj sem se s láskau, na krátko
 Terwagjcj, smutně rozžehnáwal:

Pod lipau mi Muzy lyru daly,
 Z gegjch wětwej Znělky we wzoru
 Listj na mé lúno peršjwaly;

Pod lipkau mne také pochowegte,
 Aneb na hrob, mjsto mramoru,
 Slawostrom ten zasaditi degte.

386.

Už se s tebau Muzo rozžehnávám,
 Spolkyně mých zpěwů truchliwých,
 Už ti lyru z rukau laučiwých
 Wracjm a djk za twau pŭgčku wzdávám;

Co sem začal sice neskonávám,
 Plamen hořj w persjch ohniwých,
 Aniž časů wjce přjzniwých
 K ukogenj geho očekávám:

Skrý wšak ty swau uselzenau raušku,
 Gáchci dále twerdau potřebu,
 Gá chci sám už nesti nebe zkaušku;

Zpusť gen berzo struny stroge swého
 Geště njže k mému pohřebu,
 Pak geg polož na werch hrobu mého.

Nenemilý někdy Muzám zpěwným
 Žil sem básnjř mladost býwalau,
 Nynj mlučj lyra s pjšťalau
 Hřebem k stěně přiwěšená pewným;

Stydj se už lásky hlasem zgewným,
 Aneb krásy znjti pochwalau,
 A wždy wjc i strunu ostalau
 Žiwot perstem doterhává hněwným:

Komu swět a lehká přege Hebe,
 Nechať růžemi se owěňčj,
 Lilie mne usaudilo nebe;

Ty, co kráčjš zpěwnějšjmi kragi,
 Proměň nástrog, po hře mládenčj,
 W harfu, a weď z Pindu na Sinai.

Šťastnau tedy cestu, básně, gdauce
 Neste pozdrawenj Slowanům
 Wšechněm wůkol, zwláště Tatranům,
 A pak Čechům, gegich dcerky gsauce;

Přigdeteli k hoře nebo k lauce,
 K hložj nebo k wonným břěčtanům,
 Do wsi aneb k saudným měšťanům,
 Stogte, o swém pánu toto řkauce:

Gestli co se podařilo gemu,
 Hanba wždycky hnětla útrobu,
 Gak to skrowné k cjli takowému;

Gestli padnul, wyzná bez úžasu
 Padnul, a však rovně Jákobu,
 S anelem se pustiw do zápasu.

Z p ě w

IV.

L E T H E.

389.

Abys wěděl, co zde na wýsostech
 Dělam wzatá z počtu žitelů,
 W gakowém se spolku přátelů
 Nacházjm a při gakowých hostech ;

W kterém mjstě, w gakých blaženostech,
 Kdo tu z wěrných Sláwy ctitelů?
 To chci wětrokrjdlých angelů
 Psáti tobě po přjležitostech :

Dám i o tom zpráwu tobě zhůry,
 Komu mjsto zde už sljbeno,
 Komu wěnac pletau nebes kůry ?

Staupjm také i tam na čas krátký,
 Kde se mučj onno plemeno
 Zlosynů a zrádců milé matky.

390.

Předewšjm, znám, taužjš abych spjše
 O tom poučila gashě tě,
 Kde gest onno mjsto we swětě,
 O němž tobě péro moge pjše ?

W Syriusi, w kuřátkách, či wýše,
 W mléčné cestě, čili w kometě,
 We sluncili gest, či w planetě
 Nebeská ta wěčné Sláwy řjše ?

Nikde nenj w těchto : nebo spona
 Wšechněch obloh a těl hwězdowých,
 Slunce wšechněch sluncj gestiť ona ;

Wůkol nj gdau, buď mi dána wjra,
 Milliony saustaw swětowých,
 Ležj totiž w středku Wšehomjra.

391.

Na hranicích Nebeslawska teče
 Řeka Lethe čili Zábuda,
 Gegž pitjm, čudo nad čuda!
 Wšecká mizj zemnatost i péče;

Každý stjn z nj nade břehem kleče
 Pige, a ai časná nerůda,
 Bolest, zármutek i ostuda
 Na wěky se z přjchoznjků zwleče:

Proto, gako ze stromůw když w lese
 Listj na zem padá w geseni,
 Duchů slawských množstw sem se nese;

Aby křiwdy pozapomjnali,
 Zwláště ty, co gegich plemeni
 Maďari a Němci činjwali.

392.

Nad bránami nebe strjbernými
 Průčelj se bjlé zdwihuge,
 Kde se nápis tento spatřuge
 Literami psaný Kyrilskými:

„Tuto Sláwa se ctiteli swými
 Dcerami a syny trúnuge,
 Tu ples, radost, rozkoš wěkuge
 S odměnami za cnost nebeskými;

Podtež sem wy milé moge děti,
 Wěrné vlasti, řeči, národu,
 Swětozwučné chwalozpěwy pěti;

Požjwegte milowanau draze
 Sláwu, a w nj slast i swobodu,
 Přeblaze wám třikrát, blaze! blaze!“

393.

W středku nebe stogj zpodepřená
 Matka Sláwa zlaté o trůny,
 Bleskem čtwerokmenné koruny,
 Hwězdotkaným rauchem ozdobená;

U noh gegjch ležj rozprostřená
 Sjla kragin gako čalauny,
 Prawá berlau, lewá peruny,
 Důstogenstwjm twář gj ozbrogená:

Wysoko pak postawau a čelem
 Tak se wznášj tato bohyně,
 Po nebi že obnášj zrak celém;

Rozkoš sladkau šťastné cjtje matky
 W té swé dcer a synů rodině,
 Giž zde wúkol rozhostila w řádky.

394.

Okoslepný oblak genž gi slonił
 Odchwěl angel wúdice ohebně,
 Pak zde nechal mne a služebně
 Při odchodu koleno swé sklonil;

Můg zrak selzy tiché slasti ronil,
 Ona shlédne na mne tužebně,
 An hlas přjwětíwý welebně
 Z mateřských ust gegjch takto zwonil:

Wjteg dcerko, w králowstwjm mém wjteg!
 Poď a dřjwe každau ulici,
 Lauku i hág nebe toho sljteg;

A co uzřjš přátelům swým malug,
 Potom pak se na mau prawici
 Posadź zde a spolu se mnau kralug.

Bljzko trůnu swatá Sláwě stogj
 Ljpa zelená a vysoká,
 I tak pěkná i tak široká
 Gak ta co nás swazkem lásky pogj ;

Čistý med z nj, gehož sladkost kogj
 Hlad i žjžeň, hogně wymoká,
 Po nebi geg řeka roztoká
 Celém nese plynutostj swogj ;

Wůkol nj pak wšudy po stebelných
 Kwjtečkách a listech wčeličky
 Obletugj w rogjch nesějselných ;

Gsau to prey zde tjmto pod obrazem
 Slawů těch a Slawek dušičky
 Budaucjch, co přigjt magj na zem.

W perwém mjstě slawských nebešťanů
 Kwetau Swatj w swětle blyskawém,
 Tu gest Nestor s českým Wáclawem,
 Lazar s tjm co zabit od Prušanů ;

Newský, Gljeb a Boris Rosianů,
 Polský Kazmir serbským se Sawem,
 Wšickni gako bratřj w laskawém
 Plápolagj stjnu ragských stanů :

Stanislaw se těšj w Nepomuku,
 Boleslaw si s Husem třjmagj
 Uroš spolu s Wladimjrem ruku ;

Hlawy ctj gim wěnc hwězdowatý,
 Usta zwučným hlasem zpjwagj :
 Hallelujah, swatý, swatý, swatý !

397.

Rowně tak se s oslawenau hlawau
Swětice všech kmenů mjšegj,
Genž hned w sausedstwj tu bydlegj :
Ruská Olga s polskau Bronislawau ;

Andělina serbská s Přibyslawau,
Milica pak s Mladau seděgj,
Gako sestry sobě howěgj,
Ljbagj se s upřjmnostj prawau ;

Při nich geště Ludmila a Petka,
Potom gako děwky služebné
Wanda, Kaša, Libuša i Tetka ;

Gedny „Sláwa na wýsostech“ pěgj,
Z giných ust zas slowa welebné
„Gospodine pomilug ny“ zněgj.

398.

A wšak geště ginj také gsau tu
Swatj, a to w haufjch we množných,
W Bohuslawicech těch pobožných
W blaženosti wěčné bez zármutu ;

Zwláště z té co podlehla bjd prutu
Čjrkwe českých bratrů nábožných,
Gménem různých cnostmi totožných
We Fulněku, w Lešně, w Herenhutu :

Gednoty té už sem w zemském stawu
Čistau prostotu a newinu
Libowala w učenj i mrawu ;

Wygmauc gednu pannu rodu ctného,
Snářku Poniatowskau Kristinu,
Třebas byla žáčkau Komenského.

399.

Swaté muže ty a tyto ženské
 Hůrka newysoká dělila,
 Wyhljčka z nj radost činila
 Na ty swazky wúkol společenské;

Na kopci sem gegjm wšeslawenské
 Apoštoly státi spatřila,
 Zwláště Měthoda a Cyrilla,
 Onny bratry Thessalonicenské:

Potom Amand byl zde, Vicel, Bruno,
 Dobrawka, Duch, Anna Carice,
 Kterj wedli lid náš Pánu w lúno;

Geště geden w gegich rád se stawěl,
 Ale skrytý w blesku welice,
 Zdálo se wšak, gakby sám byl Pawel,

400.

W prawé této Swatohory straně
 Ležj utěšená pustinka,
 Tu čnj skála a w nj geskyňka,
 Kde muž bydlj w modlitbách se klaně;

Iwana to, toho swerchowaně
 Starého, gest slawná swatyňka,
 Gehož přítelka i kuchyňka
 Čternácte let w Čechách byla laně;

Nemilugi sice w náboženstwj
 Onnu přepiatost a chauliwost,
 Která snadno wede ku třestěnstwj;

K tomuto wšak pronikla mne čistá
 Pustewnjku z Chorwat uctiwost,
 Že trůn radše nechal, nežli Krista.

401.

Powěděwši : ať se dobře máte !

Tomuto zde Swatých wýběrku,
Hodjm na hůrku tu k zówěrku
Běžné oko geště gedenkráte ;

A ai pod nj wůkol padesáte
Wozů s koňmi bylo we šperku,
Wnebewemklý Otto z Bamberku
Wolal z nich : proč tu mi státi dáte ?

Na těch wozech byly zlatohlawy,
Sukna, šaty, gjdla, penjze,
Nimiž křestil pomořanské Slawy ;

Pročež onen blahozwěstů spolek
W studu od něho se odcize,
Nechal genom hory té mu dolek.

402.

W kragi čtwertém widno na zelených
Laukách státi muže udatné,
Wjtěze a reky obratné,
Palmy magj w rukách nezhrožených ;

Kochagj se w pjsněch utěšených
Znjcjh skutky gegich pamatné,
Gasným zwukem trauby pozlatné
Pronikawě tytýž sprowázených :

U prostřed nich stogj, gako Křiwan
W lůnu sněhohlawých Karpatů,
Kosciuško, Jaroslaw a Iwan ;

Žižka, Dušan, Želislaw a Chrobry,
Swarun, Suwarow, pět Chorwatů,
Niklot, a pak giných počet dobrý.

403.

S těchau když se oči mé tu pásli,
 Na tom, čjm se každý oslawil,
 Wjtězoslav ten mne pozdrawil,
 Před nimž Uhři tak se často třásli;

Slowáciby snad už byli zhasli,
 Než on zmnožil ge a zotawil,
 Když rog oněch k Tatrám přeprawil
 Čechů, genž se nikdy neužasli:

A tjm kmen wáš ke zrůstu a kwětu
 Zkrjšil ratolestmi čerstwými,
 Totiž Giskra, wálčiw za Alžbětu;

Že pak whostil i w ten pěkný kautek
 Kdes ty zrozen, on se se swými,
 Snad si i ty štěpu toho prautek? —

404.

Potom otec Boĝdan Juĝ tu čestmi
 Wšemi ozdobený mnau byl zřen,
 Se syny gak walný stromu kmen
 S dewjti se straucj ratolestmi;

Národu i wjry zhaubce, pěstmi
 Gegich, Turek, dlauho bit a třen,
 Až pak u Kosowa w geden den
 Wšickni padli s meči pod bolestmi;

Celým tjm gich gména zněgj rágkem :
 Woin, Milko, Marko, Weselin,
 Lubdraĝ, Radmil, Stojan, Božko s Wlajkem;

Rodinu tu swazek utěšený
 Spoguge a krášlj ze zelin
 Wěčnokwětých strogně upletený.

Předce tento zbor stjn geden špatil
 S tulichem tu geště krewawým,
 Miloš Obilič, co neprawým
 Wlastenectwjm Amurata zkatil;

Newjm, gak se šálenec ten sbratil
 S wjtězů těch spolkem leskawým,
 Gá zřjm okem na něg merawým,
 I hned cafnul a kamsi se ztratil:

Sláwa nechce mjti zabigáků
 Lestných, gako Corday Charlota,
 Ani Scaevol, Sandů, Ravailaků;

Národ náš ať na cnosti gen stogj,
 Lépe nebýti, než žiwota
 A cti hledat s nešlechtnau zbrogj.

Hnedky odtud wýhled se mi tworil
 Oslawenců mjsto na páte,
 Kde sem našla onny zagaté,
 Gež až k smerti Alexander mořil;

Ne ten, před njmž celý swět se kořil,
 Než to Řjmanisko drasnaté,
 Genž byl wůdcem wogny začaté,
 Když si berlau cjsař Mauric dwořil:

Hladihlawá ruka matky sladce
 Kochá se tu w nich, že raděgi
 Mřeli, nežby někdo z nich byl zrádce;

Wšecko nad tjm radost cjtj žiwau,
 A kůr zpěwáků sám hlasněgi
 Chwálj gegich wěrnost mlučeliwau.

W šestém oněch oslawenců řádě
 Uzřela sem ženy herdinské,
 Za čest aneb dobro kraginské
 Mřewšj rowně mužům po hromadě;

Tu gsau mužské wzdorugcj wládě
 Smělé bogownice Děwinské,
 Marula to děwče slowinské,
 S těmi které padly w Carigradě:

Tuğa, Buğa a tři Tabořitky,
 Gegichž na Wjtkowě obrazy
 Nalezeny, mezi mužů zbytky;

Potom Polky z warkočů co swogjch
 Pletly u Trembowle prowazy,
 Brániwše hrad we zmužilých bogjch.

Přigjžděla geště na konjku
 Amazonka sem i s komornau,
 Magjc, gako Ulan, prapornau
 Korauhwičkau ozdobenau pjku;

Ale sotwy byla při hágjku,
 Uzřjm skočit wrátnau šwitornau,
 Ana rytjřku tu wybournau
 Odprawila zpátkem po chodnjku:

Nepochopno! však to z polské Litwy,
 Řeknu, Platerka gest hraběnka
 A gde práwě z ukrutné sem bitwy;

Hey, dj, než tu w záhubném šla klusu
 Sestra proti bratru, Slawenka
 Proti Slawu, Polka proti Rusu.

Sedmý palác muže obsahował
 Pozbawené žitj bez winy,
 Anť ge barbar z cuzé končiny
 Gak wluk gehně tiché zamordował;

Mučennický wě nec ozdobował
 Gegich oslawené mertwiny,
 Tu Bož Antů král, gegž se syny
 Winithar byl gothský ukřižował;

Mezamir pak, genuž smert gest dána
 Gako wyslancowi ohawně
 Proti práwům lidstwa od Chagána;

Laborca a knjže Nitry Sobor,
 Oba zawražděnj bezpráwně,
 A i giných newinnjků obor.

Co se osmé společnosti týče,
 Tu lid kratochwjlj básnický:
 Bojan Lumira, a Lomnický
 Wjtá gako bratra Gunduliče;

Usmjwá se Zábog na Kačiče,
 K Záwišowi kráčj Krasický,
 Deržawina Wężyk, Mušický
 Ozdobuge wěncem Woroniče:

Lomonosow mluwj s Kochanowským,
 Se Streycem se bawj Hruškowič,
 Holý, Vodnik, Zdirad se Žukowským;

Wůkol nich se i pleť krásná wine:
 Družbacka a Anna Božkowič,
 Dobromila, Bunina i giné.

411.

Právě když se ucta tuto dala,
 Hlásá Apollowa kancljřka
 Mudřena, že geště básnjřka
 Gedna na chrám uměn zaklopala;

Pešťanka prey že gest, powjdala,
 Serbkyně, a ač gen kragčjřka,
 Gá šla w ústřety až na dwjřka
 Po pleci pak gi sem potepkala:

Možnoli? o wjtegte! Wj z Peště?
 Co pak slyšno tam těch na stranách?
 Znáteli — či žige — zdráwli geště?

Owšem! řekla hezká newěstička
 Tato, dawši mi swũg Almanach,
 Gá sem Julka Radiwogewička.

412.

Ale řeč mi téměř oněměla
 Když tu státi negen sedláka,
 Než i pastýře a žebráka
 W počtu těchto básnjřů sem zřela;

Co pak gegich přirozená pěla
 Muza, lepšj to než mudráka
 Werše mnohého a chwastáka,
 Gemuž blawa školau zgalowěla:

Perwj dwa z Čech magj půwod spolný,
 Rolnjk Wawák, rychtář w Milčicech,
 Druhý owčák w Krátonohách, Wolný;

Třetj zpěwák wznešený a lepý
 Byl Šerb, rozen w Bosny hranicech,
 Filip Sljepac, ubohý a slepý.

413.

Usadiw nás tedy na koberci
Zeleném tu kolem do kola
Apoll, hru a závod prowolá,
I hned vyšli šermjři a herci;

Byliť kwjtjm, wawřjnem a pérci
Ozdobeni gako Dodola,
Kdo pak, mysljm sobě, odolá
Přjzwučnjci čili Časoměrci?

O wjtěztwj dlauho bogowáno,
Naposledy celau básnickau
Společnostj rozsudek mně dáno;

Těžký úřad! co gá učinila?
Romantickau sem i antickau
Stránku věneem smjrlivosti ctila.

414.

Ljbilo se mi tu, proto cestil
Duch můg po tom chlumci tam a sem,
A s tjm slawských uměň zápasem
Za dlauhý čas rozkošně se pěstil;

W tom zřjm hochu, an si práwě klestil
Přes myrty sem chodnjk Parnasem,
Nowým ruských pjsnj Ohlasem
Sladce nástrog w ruce geho chřestil:

I hned, zpěwem ochlácholená tjm,
Šla sem ginochowi w ústřety,
Pak s njm spolu tam se zase wrátjm;

Sotwy že sme přišly před mistrowský
Spolek ten, už sláno pro kwěty,
A zbor celý wolal: Čelakowský!

Hle, hle matko! ti tam na zem padnau,
 Onen ptáček na dwau wětwičkách,
 A ten muž tu na dwau stoličkách
 Sedcjc: o chyt ge rukau wládnu!

Nebo oba pjseň dosti skladnau
 Pěgj na lyře i husličkách,
 A gá w radostech i w pracičkách
 Nenáwidjm různost nepořádnau:

„Nech ge! toť gsau obogžiwelnjci,
 Schneider Němec a Čech Swoboda,
 We dwau řečech rowně weršugcej;

Nemilugiť prawda dwogazyčnosť,
 A wšak dána gim tu hospoda
 Aspoň pro žert nám a pro rozličnosť.“

Z wýšky té sme gednomu se diwu
 Na dolině geště djwali,
 Tátoše tam s gezdcm zbadali
 Bředaucjho sme sem přes kopřiwu;

Když pak přišel pod Parnaskau niwu
 Wšickni sme se hlasně zasmáli,
 Maďari geg za chwest tahali,
 Serbowé pak za uši a hřiwu:

„Náš ge! — ba náš Witkowič!“ tak obě
 Stránky wadily se w powyku,
 Chtěwši každá přiwlastnit geg sobě;

Smilugme se, nechme Maďarowi —
 Djm gá — almužnu tu, osljku
 Podobněgšj nežli Pečasowi!

417.

Hora dále s vyšším stogj čelem
Než chlum Tlusté nade Mažárnau,
Ozdobená krásnau hwězdárnau,
Kopernjk gest gegjm ředitelem;

Zásobu tu zřjti w lesku skwělém
Nástrogů, genž nikdy nestárnau,
Družinu též gehu přešwárnau
Gmenugcj swým geg učitelem:

Ptolemäus, Cartes, Newton, Tycho,
I sám Heršel k gehu oltáři
Přinášegj obět pocty ticho;

A co gmen té nauky má pole,
Národů všech giných hwězdáři
Učenci gsau w této gehu škole.

418.

W úboči té hory w moch sem klesla,
Neb zde wedli hry a obchody
Slawštj zpytatelé přjrody,
Za wůdce si wywoliwše Presla;

Ten muž se mi ljbil tak, že nesla
Ke cti gemu sem a na hody
Kwěty, zrostliny a gahody
W košjku, co wděčnosti mé hesla:

Přišel k nám i Zalužanský, hodný
Děd ten Linéowy saustawy,
I náš Frankljn Diwiš hromowodný;

Stoikowiě a Chladný siloskumec,
Petian Slowák, čině přjprawy
Ptakoslowné, též má swůg tu chlumec.

W desátém, ač prawda geště malém,
 A wšak dosti pěkném kostelci,
 Přebýwagj slawštj umělci,
 Method maljř gest gich spolku králem;

Mezi nimi obletugj walem
 Krásnj hned sem, hned tam andělci,
 Aby podnět dali nesmělci,
 Ljbost měli w mistru dokonalém:

Schiavone tu w malbě před Kupeckým,
 S Losenkem se Škreta raduge,
 Krainec Janša, Kadljak s Chodowieckým;

Tomáška má hudba, Mysliwečka,
 Kozlowský zas w řezbě horuge,
 Dunagský též nenj bez wěnečka.

Při umělcech, kteřj we chudobě
 Museli dny zemské tráwiti,
 Swět pak tepruwa ge slawiti
 Počal, když už w temném byli hrobě;

Morawana gménem Osolsobě
 Z Holomauce musjm zmjnti,
 Gemuž w Pešti hladem umřjti
 Maďari gsau dali w lonské době:

A když zemřel, o té lidské šalby!
 Schwalowali celým kraginám
 Geho krásné děgopisné malby;

Proto radj odtudto všem Slawům,
 Aby vlastem swým, ne cizinám,
 Slaužili, snad rovným ugdau dawům.

421.

Mecenáše slawské třjda giná
Obsahuge zlatým pod krowem,
We wěnci gsau všickni bobkowém:
Karel, Rudolf, Peter, Katarina;

Potom bljzko těchto Žerotjna
Uzřela sem w hági myrtowém,
Při něm Rumjancowa s Šiškowem,
Jablonowského a Potemkina;

Zněgj zde i gména Ossolinských,
Kolowratů, Milošů a Kynských,
Gako podpor slawských národů;

I wjc knjžat, hrabat, wogwodů,
Gegichž ale skromné gméno tuto
Raděg nebuď ani zpomenuto.

422.

Gednoho však s geho welkým činem,
Wlastenectwjm, sebe zapřenjm,
Nelze pominauti mlučenjm,
Slaworus ge, sluge Konstantinem;

Setnjky dwa chránil před záhynem
Na swá ramena ge wloženjm,
Ač mu plamen hrozil zničenjm,
Ač byl carským dědicem a synem!

A co wětšj znak gest geho cnostj,
Korunu půl swěta mladšjmu
Bratrowi dal s welikodušnostj;

Sama Sláwa čin ten obdiwuge,
Proto korunu i krásný mu
Na odměnu trůn zde připrawuge.

423.

I brat geho, ten co udaremnil
 Zhaubné Korsikána zámachy,
 Wogska geho pudil w rozplachy,
 Pařjž pyšnau bleskem Sláwy ztemnil;

Nawrátiw se žiwot opřjgemnil
 Uměnjm a nauk zápachy,
 Zkrjši oplakané Polachy,
 Náboženstwjm staré mrawy zgemnil:

Ministra pak zřjdl oswjcenj,
 Perwý přjklad w lidstwa děginách,
 Ğemuž geště podobného nenj;

Alexander gest ta Sláwy perla,
 Do gehož ruk, w zemských kraginách,
 Dána ruská swětowládná berla.

424.

Nad oba wšak hučné dělostřelstwj,
 Strogná hudba, plynnj zpěwowé,
 Ctěgj toho skutky bobkowé
 Ğak i maudrost w kragin ředitelstwj,

Geňž ta slowa smutném při poselstwj
 Řeknul: slyšte miľ Rusowé,
 Poláci gsau naši bratrowé,
 Neslušno k nim mjeti nepřátelstwj!

Žádnému snad Sláwy náměstnjku
 Tolik národnosti newyšlo
 Geště z ust, co tomu panownjku;

Ğakby i nám uklonu zde naši
 Wzdáti na um bylo nepřišlo
 Ğosударu tomu Mikuláši?

425.

Matka má a cesty towaryška
Teď mi laskawau swau prawicj
Ukázala obraz wisjcj
W této sjni, pod nimž byla knjžka;

Zanášel se cele na Františka
Twárj, korunau i berlicj,
Ač geg, krásu barew hágcj,
Kryla tenká záwogowá mřjžka:

Titul knihy mne w tom zdánj silil,
Slovník Stulliho to slawského,
Na něž mocnár ten swau štědrost wylil;

W tom zpěw: „Bože zachoweg nám krále
Františka co otce dobrého!“
Zpjwán tu byl k geho cti a chwále.

426.

Před tjm krowem mramorowá socha
Stogj celá w řjmském oděwu,
Ale dosti bylo na gewu,
Že to slawská twár, gen skrytá trocha;

Co to medle za muže či hocha
Gest? gá mysljm w tichém úsměwu,
A že bez slasti a bez zpěwu
Byl, gá sem geg měla za lenocha:

I bylť owšem to pro národ vlastnj,
Ač se slawským gménem nazjwal,
A trůn dali losowé mu šťastnj;

Neb se nápis očjm zpytatelky
Tento na podstawci odkrýwal:
Uprawda neb Justinian Welký.

15 *

Sotwa wjru swým sem očjm dala
 Když sem, mezi tauto rodinau
 Arcislawů, též i s Christinau
 Králowna se Šwetskau uhljdale:

Proč a gak ta zde gest? sem se ptala,
 A tu zeptanci mi pokynau:
 Pro list onen, který latinau
 Sobieskému, zhaubci Turkůw psala:

Ona sama ze všech panownjků
 Byla, která naše zásluhy
 Uznala i dluh gim vzdala djků;

Proto gest co slawských ctitelkyně
 Cnostj, na příklad pak pro druhy,
 Ode Sláwy zwána ku hostině.

Odtud wedla za potůček branka
 Kterau kwětná kryla osnowa,
 A tu k wjtánj nás hotowá
 Stála zase nowá pomazanka;

Gá k nj česky, nebo zářečanka
 Tato byla česká Králowá,
 Rodem Francauzka, a Karłowa
 Manželka, gjž gméno bylo Blanka:

Ale ona česky neuměla,
 Nechtěwši se w Praze učiti,
 I když k tomu učitelky měla;

Pročež negen musela se, mazna
 Ta, zde s Němkyňkami hanbiti
 Swými, než i nebe býti prázna.

Případ tento skončený tak špatně
 Ledwa geště nami pomjgen,
 Ai hle giný zase rozwjgen,
 Genž tu bolest nahradil nám platně;

Polské Králce názdrawek tu statně,
 Gegj kragance, byl připjgen,
 Mařj Kazimjře d' Arquiien,
 Mluwjcj řeč polskau delikatně:

Manželkať to byla toho Jana,
 Nimžto někdy ejrkew křesťanská
 Z Tureckého garma wysekána;

A ač tytýž zwyky měla diwné
 Tato Francauzkyně dworanská,
 Předce Sláwě w ničem neprotiwné.

Kopa máku! což to? w měké trávě
 Bljzko štěbetawé studničky
 Widjm čtyry slawské ženičky
 Ráčiti se při nebeské káwě;

Obrus, šálky, cukřinka, ba práwě
 Ze zlata gsau i ty konwičky;
 „Obradugte i nás wdowičky
 Návštěwau swau!“ řeknau mně a Sláwě:

Češky dvě, dvě Slowenky to byly,
 Které, k hanbě mužům, tisjce
 Na knihy a národ poručily;

Steyrowá a Kawkowna z Čech obě,
 Bezekowská z banské Bystrice,
 Hwizdáčka pak z Peště známá tobě.

431.

Ale zde byl také při hwězdnatých
 Dobrodincjch těch stjn knězowský,
 Genž i tento spolek otcowský,
 I mne rmautil w radostech mých swatých;

Sice z mužů na slowo byl wzatých
 A slul Institoris Mošowský,
 Slawům však, měw poklad Kresowský,
 Poručil gen mizerných sto Zlatých:

Když pak čjtal w tomto společenstwji
 Z Tablicowých básnj wůdce můg
 Hlasně celé geho poručénstwji;

Matka twář swau hněwně odwrátila,
 I gá sem se, ač gest kragan twůg,
 K němu ani nepřihoworila.

432.

Nu snad ten, co giného tu kárá –
 Powjm gá – náš Tablic magetný
 Národu, co boháč bezdětný,
 Ugm tu se nahraditi stará;

Tjm wjc pak tu naděge má hárá,
 Že sem sama, list mu pamětný
 Psawši, zpomjnala šlechetný
 Cjl ten, dokud starost geho gará:

„By řeč negen černidlem, než zlatem
 Naši krásilil!“ – W tom on tuliby!
 Přicházj sem skaupým oděn šatem;

Wy ste, řeknu, poručili mnohem
 Wjce Sláwě bez wšj pochyby?
 „Gá? Nic!“ tedy gdite po swých s Bohem.

Z porcelánu bjlá Nankingského
 Wěže zrak můg nynj omráčj,
 Cjsaře dwa w gegj pawlači
 Chynského, pak zřjti Japanského ;

Ragský čag a punč gim do sličného
 Nádobj Rus geden natačj,
 Oba ctitelé a wzjwači
 Genia gsau byli slawenského :

Dawše onu ode Deržawina
 Přeložiti Odu na Boha
 W řeči které Japan má a Chyna ;

A pak zlatem na hedbáwj psanau
 Zawěsiti k poctě, se mnoha
 Blesky, nade paláců swých branau.

Na rákoši gednom uzřjm kýwat
 Lid se we hromadách Polanský,
 Spolu sedlácký i zemanský,
 Šátky chwjti komusi a zpjwat ;

Nastawiwši uši, slyšjm: vivat,
 Vivat, vivat biskup Lubranský!
 Ale mně se gazyk řjmanský
 Neljbilo s polštinau tak sljwat :

S newolj sem dále chtěla proto ,
 Anť mne Polák, peľný očarů,
 Zastawj a wyprawuge toto :

Ten muž, sám se na Budinském sněmě
 Opřel králi zpupných Maďarů
 Ludwjku, když z Polska urwal země.

Zanechawši toto diwadlo tu
 Uzřjm krále mezy husary,
 Též ge za rozené Mađary
 Trjmám patřjc na fauz, tanec, botu;

Hral pak slawnau Rákociho notu
 Na hauslech gim cikán Bihary,
 Poláci mu twerdé tolary
 Kladli, chwáljc krále za dobrotu:

A ač weždy mysléla sem kde se
 Nalezal král cizý w národu:
 „Ginde kdáče, doma wegce nese!“

Tento však se, Bátorym geg zwali,
 Ze všech lidj geho půwodu
 Zdál sám býti, co nám dobře přáli.

„Sám? — ei wěru welkau křiwdu děgeš
 Sláwy dcero! mně w té we stránce,
 Gestli na mne Hontu schowance
 Nehledjš, když o Mađarjeh pěgeš;

Gá sem řeč tu, které i ty přegeš,
 Chwálil, howěl gj co kochance,
 O nj psal co zgewný ochránce,
 Ač sem Mađar a mé gméno Feješ!“

Pak mi podal swoge pagednánj,
 Kde řeč naši hladkau latinau
 Mađarům swým poraučj a bránj;

Hned sme tedy našim rozkaz dali
 Aby dyněmi a slaninau
 Po mađarsku hosta čestowali.

Když tu toho noha mogle nechá,
 Asi na hozenj kaménka
 Stogj s mečem w nádrjch djwenka,
 Tak že w úžas má se měnj těcha;

Kdo gest tato nešťastná a plechá
 Mladice, djm, asnad Slowenka?
 „Maďarka to z Jaĝru, milenka
 Telafauza, wúdce w Uhřjch, Čechä;“

My hned paloš z nj sme wytasily,
 Potom páchnidly a olegi,
 Wodkami a mastmi posilnily;

Thisbe ta se Sláwy hodnau stala
 Tjm, že syna Sláwy wraucněgi
 Než swúg vlastnj žiwot milowala.

Než hned druhau kraganku sme zřely
 Gegj, nadutau tak welice,
 Že tu podáwala škrablice
 By se ginj pro ni zabjgeli;

Měgže rozum! my gj powěděly,
 Gako host tu nečiň různice!
 Předce wtjrala ta stařice
 Každému se Sláwy bydliteli:

Stydliwý mnich, Horwat Brezowačky,
 Počal perwý s tauto nezbednau
 Maďařilkau westi křik a rwačky;

Kušewič w tom, Leška, Rohoň gsau tu,
 Ale matka tu při šerednau
 Skončj, dawši ku pokánj lhútu.

Naproti se w dlouhé šiky četa
 Šerbských nebešťanů radala,
 Potom hlasem zvučným zpjwala
 Onen krásný zpěw „Mnoğaja ljeta!“

Mnohá léta do skonánj swěta,
 Druhá stránka se gj ozwala,
 Otcí čest i synu pochwala,
 Žiw buď rod wáš gako palma kwěta!

Týkalo pak zastawenjčko to
 Dwau se Wukowičů vlastenských,
 Božidara s geho synem proto :

Že gsau byli, obcowawše w těle
 Wogwodowé ti, knih slawenských
 Oblibci a rozširowatelé.

Při silnici s wysokau a hrubau
 Skalau zelená se záhonec,
 Na skále hrad, po němž oponec
 Rozestřen, pnj do oblaků s chlaubau;

Z něho se hlas wúkol pelnau hubau
 Ozjwá až nebe na konec,
 Pocestné tu geden Slawonec
 Za hosti zwe k sobě mlawnj trubau:

Zawjtawše tedy k němu zprosta
 Nalezly sme práwě Němečka,
 Gménem Taube, u něho gak hosta;

Tak se diwil, že' už do dětinstwj
 Téměř padnul tento wšetečka,
 Slawenskému tomu pohostinstwj.

Wšak ne genom slawným , w mēdi rytým
 Mužům oblauk cti tu sklenuto ,
 Nikoli , zde mjsto wytknuto
 Gest i cnostem neznámým a skrytým ;

Tu gest Stanil , ač gen k pospolitým
 Stawům gméno geho octnuto ,
 Předce celé nebe pohnuto
 Skutkem geho lidským , znamenitým :

On když mor byl gednau w Nowgorodě
 Dnem i nocj lásce obcowal ,
 S wozem pełným těl wen z města chodě ;

Tak že sám on , tjše gen a němě ,
 Spoluměšťanů swých pochował
 Třitisjc i třidcet w luno země .

I wás chudj lidé , kdo ste koli ,
 Byť i bez wěnců a břěčtanů ,
 Wjtám w počtu těchto měšťanů !
 Gakowau pak wy ste měli roli ?

„W otroctwj my bywše , při newoli
 Té sme w chrámě uši křěťtanů
 Wzděláwali , měchy warhanů
 Dmýcháwawše w Konstantinopoli :“

Znám , neb ten co o Obřadjch řečnil
 Řecký cjsař , Wás i s prácemi
 We swé knize už tam dole zwěčnil ;

Služebnjci dobřj ! byli , powjm ,
 Nad málem ste wěrnj na zemi ,
 Teď wás nade mnohem ustanowjm .

443.

Lidomilskem toto město zwali,
 W něm byl i Čech Škwor co w Sázawě,
 Tham co w Labi žiwot chwátawě
 S nasazenjm swého retowali;

A wy, řeknu k gednomu tu, zdali
 Negste Michalowič, w Gelšawě
 Co šest dušj ohni laskawě
 Wyrwal? tak gest! wšickni powjdali:

Ĝarkowowá též tu, ruská žena,
 Njž, ač těhotnau, dvě w topenj
 Djtku cizá z ledu wytažena;

Řeka wjna teče uličkami,
 Břchy z torty, nad nj pečenj
 Bažanti, i nůž w nich s widličkami.

444.

Michajlow, ten ruský wogák wěrný,
 Též zde gest hned w sjni wedlegšj,
 Gehož stálost byla silněgšj,
 Nežli hromu blesk a rachot perný;

Celé město plenj oheň žerný
 Hořegšek i stranu dolegšj,
 W něm i gměnj geho wezdegšj,
 Chot i djtky i dům nenádherný:

Sausedé ho ženau na ulici
 Swoge bránit, on wšak nehnutě
 Při kraginské stogj pokladnici;

Powinnost mu byla nad magetek,
 Proto wnesly cnosti perutě
 Strážce toho w tento Sláwy swětek.

445.

Před městem gest rozestřena pažit
Na wzor zelenawých postavců,
Musegj všech oči zwědawců
Po spěšném gj nawštjwenj bažit;

Gá gdauc předkem chodnjk matce dlažit,
Giku, zagaté co od drawců
Tatarů, těch hnusných psohlawců,
Wykupowal, uzřjm tu se blažit:

Oswobodil, Walach tento s řjdkan
Cnostj, Pilařjka slawného
Wěžně s pannau Maňákových Gitkan;

Tato muže láska pronikáwá
Pohla matku tak, že w celého
Přetwořila toho Poloslawa.

446.

Pozornost má nowau wěcj zmladla
U prostřed těch her a weselek,
Rolnjk tu byl, z něhož na celek
Zboru swětlost utěšená padla;

Nemesis mu na šediny kladla
Sněžné perloštěpný náček,
Z Werbowce byl, Serbů wýstřelek,
A slul Milič dle gmen ukazadla:

Mát i Sláwa Manliusů cnosti,
Kterým swatá přjsnost zákona
Wyššj gest, než uzel pokrewnosti;

Tento syna gediného swázal,
A ač wraždu kryla záclona,
K saudu hnal i trestati sám kázal.

447.

Nedaleko giný rownogmenec
 Z Čech byl od tohoto oddálen,
 Bělosněžným rauchem obalen,
 Slul Jan Milič a byl poswěcenec;

Geho žiwot zaslaužil tu wě nec,
 Zwláště aby čin ten pochwálen
 Byl zde, kterýmž tři sta Magdalen
 Hřjšných spasil tento oslawenec:

Wúkol něho klečjc, ku wděčnosti
 Gemu, swatého zde pokánj
 Selzy legj ony w kagjnosti;

On pak, w rucech lilie hůl ctěných
 Mage, od Sláwy zde nechánj
 Oweček těch prosj nawrácených.

448.

Hág tu určen ráge nebeského
 Mluw- a Děgoslawům vlastenským
 Polykarp zde, Knapský s Jelenským,
 Zizania wedle Smotriského;

Lindeho též zřjm a Kopčinského
 Před Nudožerinem Slowenským,
 Weleslawjna pak s Komenským,
 Karamzina, Hágka, Potockého:

Kronikář též ten w tom počtu dlauhém,
 Dalimil gest, co myl Němce lauhem,
 Belostenec, Dainko, Středowský;

A gmen giných množstwj okazalé,
 Obradowič, mister Dobrowský,
 Negedlý, Wuk, Lučkay a tak dále.

A však gedno abych tobě psala
Geště w dušce této zaslaužj,
Než to zgewjm ti gen pod rŭžj,
Gak mi sama matka přikázala;

Dlauho nayperw sama tagně lkala
Pokaždé však showu prodlaužj,
Gednau ale tak se roztaužj
Že ty syny před saud obešlala,

Kterj znawše slawskau, cizau řečj
Předce knihy zwykli psáwati,
Proto blud gich tjnto trestem léčj:

Musegj zde do swé materčiny
Pře- swá vlastnj djla -kládati,
Z němčiny ty, tyto z francauštiny.

O, té slasti geště newjdané!
Zwolám nad gednjm tu výskytem,
Matko! hle w tom wěnci spogitém
Kragané gsau mogi, Lužičané!

Společnosti Wendů dle nich zwané
Půwodcowé w Lipsku letitém:
Haluz, Širach, Kněžek s Bulitem,
Staupenců též zbory sem k nim slané:

Před stoletjm oni založili
Gsau ten spolek, aby w Lužicech
Hynaucj řeč slawskau ochránili;

Matka za ty zásluhy tak swaté,
Kladla na hedbáwných tkanicech
Na všech ňádra medalie zlaté.

451.

Mimo Wendy, Matthäiho z Chlumu,
Frencla, Swotljka a Choinana,
Geště na gednoho kragana
Pohled množil slastj těch mi summu;

Genž ač neměl učeného umu,
Předce slow té řeči ochrana
Byl nám, kterau w Linsku podmana
Německá už pochowala w rumu:

Byl on ze wsi Klenow od Wustrowa,
Sedlák, Jeniške slul, w neděljach
Henningowi předrjkáwal slowa;

Bez něhoby nebyli sme znali,
Gako našich Linů zmizelých
Předkowé, řeč slawskau mluwjwali.

452.

W obec tuto, oslawiti chtiwau
Národ a řeč spisy swogjmi,
Geště wgjti, mezi ginými,
Bernolák chtěl, ale cestau křiwau;

Nebo nešel onnau opravdiwau
Welkau branau, ale bočnjmi
Dwerci se gen welmi těsnými
Tlačil semto, přes rum a haušť diwau:

Newegdeš, djm, bratře do nebes tu,
To nás ani tebe nespasj,
Wrať se zpátkem na probitau cestu;

Neřekla sem wjce této chwjle,
Snášeliwost mi řeč zahasj,
Ukáže čas zdali dogde cjle.

Než wjc nynj smutil se a lekol
 Duch můg, neb ai nowá přjšera!
 Geden Morawský uk Homera
 Ubohého za wlasý sem wlekol;

„I on ge náš! i on ge Slaw!“ řekol,
 „Swědkem toho každá litera
 W Iliadě!“ – totě chimera
 Mysljm, snad ten násilnjc se wztekol?

Sláno i hned pro průbjřský kámen,
 A hle z křiku toho welkého
 Wyšlo, že ten wysmánec byl zmámen;

Pročež musel, za swůg wtipný neum,
 Zpátkem slepce toho slawného
 Do řeckého westi Elyseum.

Toto krátké Meonida dlenj
 W této společnosti učenské,
 Užila gá k onné wlastenské
 Otázky sem gemu předloženj:

„Které se wám naywjc tlumočenj
 Lbjj vašich zpěwů slawenské?“
 On si prosil z každé sestřenské
 Řeči weršů několika čtenj:

Perwé polské, potom ruské bylo,
 České, a to trogj, posléze,
 Než hle, žádné se mu neljbiło;

Proč pak? djme, a on: řecké duše,
 Bohy, bohyně a wjtěze
 Rád mám w řecké mjře gen a rauše.

455.

Nade plesem rozkošným se plawjc
 Dwě tu protibřežné wesnice
 Uzřjme, pak z našj lodice
 Gdeme do těch krásných Řečislawic ;

Osázj w nich, nowé domy stawjc,
 Serbská se a česká Matice,
 Tak že peľné wšecky ulice
 Časopisů, knjžek, škol a lawic :

W prostředku stál oltář, na něgž klásti
 Práwě přišel obět, chudý ten
 Negmenowaný syn české vlasti ;

Welikát se w přjprawách těch dbalost
 Gewj, i snad budau delšj gen
 Mjti zde, než na zemi tam stálost.

456.

Nad břehem se čerstwá zelenala
 Štěpnice a slibná zahrádka,
 W njžto práwě mladř a přjsádka
 Od země se pnauti počjnala ;

A že w bljzku napelněná stála
 Wodau střjbrokutá hubatka,
 Wzawši do ruky gi, paupátka
 S naděgj ta hned sem oblěwala :

Na ljstkách ty názwy byli psané :
 Liskay, Kuzmani dwa Slowáci,
 Kampiljk a Káčer Morawané ;

Roštlapil Čech s Kaubkem, při Poláku
 Sadowském Gay Chorwát, nowáci,
 O by gen mau nezklamali čáku !

457.

Založená wtipným zahradnickým
Uměnjm zde stála winička,
A w nj cizozemská réwjčka
Přesazená našjm Winařickým;

Těšili sme gehu nad básnickým
Djlem se i gá i matička,
On nám dal swá řecká kwjtjčka,
Potom hostil řjmským Falernickým:

Ponukal i českým Lobkowicem
W zehřjwárně hnané zelinky,
Našim však se neljbily pljcem;

Gábych wděčně, matka powjdala,
Zpátkem všecky gehu latinky
Za gednu mu českau báseň dala.

458.

Nowochtiwoš zneterpěliwená
Tu mne táhla widět mjsta ta,
Na nichž stogj slawských Komnata
Starotin a dáwnin wystawená;

I hned sjň nám byla otewřena
Sotwy že sme kloply na wrata,
Ozdob ze strjbra i ze zlata,
Mincj, zbranj směs tu rozložena:

Antikwárů úrad: Chodakowský,
Jankowič a Blecha s Rybaym
Magj, poslu Masch a Ahrendtowský;

Při přehledu, i to netagjm,
Onny věci s nayvětšj sme zřely
Radostj, co slawský nápis měly.

16*

459.

Listowna též tu se zakládala
Genžby všeligaké pjsacké,
Duchowné tak gako swětacké,
Pamatnosti w sobě zderžowala;

Perwý pak list gá sem do nj dala,
Slawské psanj země Chorwatské,
Stolici co sláno Saladské
Když gj tato po maďarsku psala:

Odpowěd ta w pozlaceném rámcu,
Za sklem, na naykraššj pentlici
Z mogjch šperků, wisj w tomto chrámci;

A to proti dwerům, aby hnedky
Čtauce následowat pautnjci
Učili se naši swoge předky.

460.

Počátek i perwé wšeslawenské
Učiněn gest tuto knihowny,
Památek má sklad už neskrowný,
Zwlastě swětské dvě, dvě náboženské;

Kralodworský spis, a o wogenské
Zbrogi Iğora zpěw bogowný,
Zlatopsaný Žaltář králowny
Hedwiky, pak Zlomky Freisingenské:

Každému gest nářečj a kmenu
Oddělena třjda wedlegšj,
Gednuť magj střechu wšak i stěnu!

Malbami se podlaha i schránka
Leskne, strážcowé pak slawněgšj
Gsau w nj Bandtke, Kopitár a Hanka.

461.

Hádeg nynj, abych došla swětla
O twé způsobnosti wěštbařské,
Koho teđ sem w tiché šweycarské
Dolince w ten zbor tu gjti střetla?

Duše geho z Liptowa sem wletla,
Uměnj kde konal knihářské,
A ač gméno nosil maďarské,
Sláwa předce k synům swým geg četla;

Gedno — dvě — tři! abys dlauho swého
Wtipu hledánjm si netraudil,
Už ti powjm: Bělopotockého!

Knihwazače titul wšeslawského
Má zde muž ten, genž swau probudil
Snahau Tatry ze sna hlubokého.

462.

Tu teěž spatřjm, gdaucj dalšjm šlakem,
Twoge přjzniwce a přátele,
Krom už dotčených, gest na čele
Rudnay, Pronay s gegich stawu znakem;

Potom Rožnay, Clemen, za Polákem
Siweckým gde Šoltis wesele,
Blahoslawa zřjm a Herkele,
Milowuk tu, Farnjk s Hamulákem;

Hleděla i na Seberiniho,
Palackého, Koiše, Pačiče,
Ferjenčjka sem a Suchaniho:

Wšecky matka trjmá za swé děti,
Wšak co slastj gich se dotýče,
To zde nechci swětu wyzwáněti.

**W chrámě přátel twých když odpočinu ,
Pod besjdky stjnem pustewné
I mé přítelky a pokrewné
Amalii zřjm a Karolinu ;**

**O wy drahé duše ! djm a plynu
Ljbatí gich twáře úsměwné ,
Potom přede všemi we zgewné
Radosti ge ke swým nádrům winu ;**

**Četly tu , co milowala která ,
Onna biblii a Klopstoka ,
Tato roman a cos od Voltera ;**

**Mně djk vzdaly we slowjch tu čilých
Za to , žes ty řjdil do roka
Wzdělanost těch sirotek mně milých ,**

**Ten twůg kragan z Necpal potulowal
Těž se w kněžských šatech náčerných
W této obci přítel důwěrných ,
Gegž co hada za nádry si chowal ;**

**W rukách měšec , ač geg utagowal ,
S drahau summaw měl těch strjberných ,
Které od tebe slow čiperných
Klamem půgčiw nikdy newračowal ;**

**A to peněz mozolných a twému
Sardci wzácných , totiž k učenj
Poswěcených akademickému ;**

**Matka chtěla w očistcowau školku
Dáti ho , než gá mu bydlenj
Wymohla zde , ne však w tomto spolku ,**

Odpusť matko že se osmělugi —
 Řeknu učinivši úklonu,
 Gá snad w želi welkém utonu,
 Nebo dwau zde přátel pohřešugi;

Ani mjsta geště nespatrugi
 Šafařjkowi a Mladonu
 Zchystaného, odhal záclonu
 Tu mi, nic wjc nad ně nemilugi :

„Prawdu máš, a slowo twé mi mjlo,
 Toť gsau synowé dwa w nichž se mi
 Nayzwláštnegi dobře zaljbilo;

Žádalatbych téměř, milá dcero!
 Aby ti dwa věčně na zemi
 Žiwi byli mi i gegich péro.“

Malebné ztad ukáže mi kopce
 Geden wljdný nebes hodownjk,
 Na nichž Černoğorsko, Dubrownjk,
 Nowğorod, ty Šwobodné tři Obce;

Otroka tu nenj ani sobce
 Každý sluha gest i panownjk,
 Lásku k vlasti ejtj bogownjk,
 Starec, žena w každé žil swých kropce;

Nawštjwjm hned onna sjdla cnoty,
 A ai w gednom práwě diwadlo
 Prowodili kusem od Palmoty;

W, druhém obec zwali k radě zwonem,
 Neb gim posadnjka připadlo
 Wolit, i gá šla tam tedy honem.

467.

Ale gest tu w bljzku geště co wjc
Obdiwowal duch mŭg zbožnělý,
Když sme tmawostěnné uzřely
Starowěkých domy Nestorowic;

Serbská Sára s Rowinem si howjc,
Nikodým Čech, Hanák Weselý,
Grabowský Rus, s haufem bydlely
Šediwých tu manželů a wdowic:

Potom z Čachtic gest w tom radowánj
Ewa Znachorowá, Slowenka,
Co dle slepic řjdila swé spánj;

A dnes práwě z Mozkwy přirazily
Manžel stavec sem a starenka,
Co sto třidcet roků spolu žily.

468.

Odtud přigdu státi před přjbytky
Zewniter i wniter spanilé,
Stjnily ge stromy ztepilé,
Owáněly blahowonné kwjtky;

Tu sem našla ctné a dobré djtky,
Syny wděčné, dcery zdařilé,
Plesy spolu wedli rozmilé,
Pletli z růžj elyzegských kytky:

Mezi syny Wukasowič slynul,
Genž swé darowané dukaty
Otcí poslal, který w bjdě hynul;

W počtu dcer se Glinská wyznačila,
Ana, když byl otec zagatý
W žaláři, s njm dobrowolně žila.

469.

Wedle Glinské hned mé oko pěknau,
Nebeslawku státi uhljá,
Čj to hezké děwče? „Nahyda
Černikowa z Nikitinu“ řeknau;

Při tom gméně všechněm sardce měknau,
A hlas gedem toto powjda:
Otce gegjho kýs nestyda
Osočil, ai z úřadu ho swléknau,

Do Siberska ženau newinného,
Kam i matka s dcerau násiljm
Milowance sprowázely swého;

Gednau dobrá dcerka Černikowa
Náwrat hledati swým přemilým
Sama šla, mjl šest set, do Petrowa.

470.

Naywjce však předce mezi drahnu
Šummau těchto mladých blaženců,
Dwanáctero krásných mládenců
Z polské šlechty oči na se táhnau;

Kudy ti gdau, ke cti gim se nahnau
Wšudy hlawy giných spasenců,
Po liliech plných pupenců
Čisté ruky Jozefů těch sáhnau:

Při Warně ge w bogi Murat chytil,
A pak zamknul w Serail turecký,
By swé vášně, diwoch nimi sítíl;

Ale oni čest swau, stud a nebe
Wážiwše si žiwot nad swětský,
Gedem druhým udáwili sebe.

„Mamo! mamo! maminečko naše!“
 Zkřikla za mnau tu dvě dětátka,
 Krásná jako květu paupátka,
 Lapkagjce za raucho mne plaše;

Ach gá negsem, řeknu, matka vaše
 Milé, osiralé sladátka!
 Tu mne smutná progme památka,
 Zrak se diwj duši celau straše:

Mirowslaw a Wšemil nešťastného
 Synkowé to byli Mutiny,
 Ratolesti rodu Weršowského;

Gež dal zhubit w Praze krutým katem
 Český knjže z pomsty bez winy,
 Gá ge bozkám a gdu dále chwatem.

Na nowau wšak hned sme přišly stawku,
 Narozeňátko tu plačjčj,
 Angel pěstaun při něm stogjej
 Slowenskau mu zpjwal koljbawku;

„Buway že mi, buway!“ k sirowslawku
 „Haja že mi, haja!“ mluwjčj;
 Nemluwně náš přjchod čigjčj
 Popozdwhlo z kolébky swé hláwku:

Z nitranských to Čachtic djtě bylo,
 Z matky, od Tatarů wlečené
 K zagetj, se w cestě narodilo;

Na zemi ge nechali ti kati,
 I hned rodičce sme ztrápené
 Kázaly to nedochůdčce dáti.

473.

Nenemohu s tjmto okamženjm
O wěc gednu tebe prositi,
Pospěš našemu to zgewiti
Šafarjku s mogjm pozdrawenjm ;

Aby nechtěl wčasným nad zemřenjm
Mladých miláčků swých kwjliti,
Nebo tuto lze ge spatřiti
Wšecky tři s těl gegich oslawenjm ;

W mjestě tom gsau, o němž prawj gemně
Sám pán Sláwy wěčné k dědičům
Gegjm : Nechte djtek gjti ke mně !

Tjše tedy čekagj ať na den,
W němž se nawrátěgj rodičům
Lidmila, i Milena, i Mladen.

474.

Při radosti té a při rozprávce
Přišly pahorek sme na giný,
Wesnička i salaš hostinný
Stály tu, a sluly Sluhoslawce ;

Podiwjn Čech nayvyššj gest správce,
Uřednjci Hněwsa newinný,
Milutin Serb, ten co gediný
Na Kosowu ušel rukaum drawce ;

Āoluban pak co byl Lazarowým,
Črenko čeledjnem Zrjnho,
Āirj z Uher w Rusku Borisowým ;

Strogjt se tu žiněice a urda,
Proti njž ta w Tatrách z owčjho
Stáda nenj nic, než haraburda.

I ty si zde drahá Bětka moge!
 Padši w náručj sem zwolala
 K té, co pěstauka má býwala,
 Rodem z Barby čili z Bořiboge;

Která gsuc i přjtelkyně twoge,
 Přjchod twüg k nám ráda mjwala,
 Wečer o swých předků řjkala
 Wyhnanstwz z Čech rozprávky nám swoge;

Otwjrala, zamykala bránu,
 Ljstky wzágemné nám nosila,
 Proto dlauho při nj pozůstanu:

Dowol matko! řekne pak má mluwa,
 Aby kde sem gá, tam bydlila
 Při mne tato staruška a chůwa.

K rozkošným sem přišla nynj tyncům,
 Kde sem newěsty a ženičky,
 Chorwatského kmene sestřičky,
 Našla, někdy w Uhřjch wdané Hincům,

Kterýžto kmen Němcům křiwdočincům
 Patřj; Slawenky ty, woničky
 W rukách třjmagjce, pjsničky
 Pomáhagj pěti Cherubincům:

Ony totiž neodnárodnily
 W manželstwz se, než swau milugjc,
 Řeč, k nj muže i dům přiwbily;

Ne gak giné djtky Sláwy magj
 Zwyk, genž s cizým lidem obcugjc
 Řeč i národ zradně zapjragj.

477.

Mezitm tu množstwju lidu z lewa
Žiw bud! zwučným hlasem wolalo,
W cestu širolisté metalo
Ratolesti palmowého dřewa;

W hluku zřjm tři muže, kwjtj, réwa,
Zlato z hlawy gegich blýskalo,
Gméno Minina se čjtaló
Požarského w něm a Matwegewa:

Wšickni byli z kmene Slaworusů,
Ti dwa slili wlast swau, rotnjků
Mečem na sto rozsekanau kusů;

Třetjho gak lidomila ctili
Kragané tak, že mu z pomnjků
Hrobnjch palác wděčný wystawili.

478.

Nemožno tu neslyšeti w dálce
Dosti malé toho zpěwáka,
Který skutek Skarbka Poláka,
Tenkozwuké chwálj na pjštalce;

Toho co swůg zlatý persten z palce
Sňaw njm obohatil chudáka
Henrika, by měl čjm wogáka
Platit we swé proti Polsku wálce:

Zlato, dj, bud k zlatu přimjcháno,
Lidem zmužilým a swobodu
Milugjcjm železo gest dáno:

Ušlechtilau matka pýchu tu hle
Za wzor klade všemu národu,
Lepšj poklad w nádrjch nežli w truhle.

Tu, když geště na můg rozkaz hleděl,
Ptám se wljdně swého wodiče,
Zdali o Demetru z Ugliče
Powěděti něco by mi wěděl?

Ba i owšem, on mi odpowěděl,
Znám i geg i geho rodiče,
Gestli ten, co w rukách wěziče
Čtyřidcet i dewět roků seděl:

Ten, ten, který žalář a put tjže
W celém snášet musel žiwotě,
Proto gen, že rozený byl knjže;

Šly sme k němu, a ai zřjme an ty
Wazby, w této nebes blahotě,
Změnily se na něm w diamanty.

Nynj role široká a segná
Stře se, meze řekau obrubjc,
Po nj létá oblak holubic,
Gichž se bělost leskne čaroděgná;

Sednau, a zas křjdlu zdwihnau chwěgná,
Ratoljstky nesauc u hubic,
Pak swým blaženstwjm se pochlubje
We werkánj oddagj se směgná:

Nikdo neznal kdo to, pak dj matka:
Toť gsau duše českých wyhnanců,
Ženy, muži, starci, nemluwnátka;

Smjch těch třidcet i sest tisjc rodin
Týká gestřabjch se schowanců,
Co ge tiskli ze hnjzd w mále hodin.

481.

Geště bych sem sice měla mnoho
Gmenowati Sláwy rozenců,
Panownjků, wůdců, vlastenců
Učastných i hodných mjsta toho;

Z horliwců i strážců negednoho,
Zwlastě ze swědků a mučenců —
Ale nechci gménem blaženců
Na zemi bych urazila koho:

Stoletj twé nemůž všecker snesti
Cobych geště měla mluwiti,
Proto nad tau ugmau nebolesti!

Přigde čas, kde co tu newypsalo
Péro, twářj w twář máš spatřiti,
I co ucho nikdy neslýchalo.

482.

W gednom mjstě uzřela sem stánky
W kterých spolek hostů hodowal,
Šerb ge pitau wljdně čestowal,
Čech gim pelnil Mělničinau džbánky;

Že gsau cizozemci z gedné stránky
Oděw, z druhé gazyk zgewowal,
Než že duch ge s námi spogowal
Zaslaužili tyto radowánky:

Helmold, Ditmar, Jornandes tu sedj,
Ungnad sobě zdrawká s Henningem,
Grimm a Vater na Herdera hledj;

Kohl a Fortis bawj Assemanna,
Adelung a Schlötzer s Bowringem,
S Göthem stolj Gerhard, Talwj panna.

Mezi nimi wyznačugj sluhy
 Mnohými se, skwostným obřadem,
 Raucha nádherného pokladem
 Zwlastě tři, gež lesk tu dělj tuhý :

Honosili, drjw než w ragské luhy
 Wešli před žiwota západem,
 Všickni papežů se úřadem
 Totiž Johan, Clemens, Pius Druhý :

O řeč slawskau zásluhy dwa ti si
 W chrámjch zjskali, ten českého
 Králowstwj nám sepsal Děgopisy ;

Málo ta čest národům se stala,
 Aby Vatikana řjmského
 Ruka, gegich skutky byla psala.

Při těch hodech předce hněwu zápal
 Wšecky hosti progme s newolj
 Nade gednjm, genž tu w zástolj
 Sedě we snu pohřjžený chrápal ;

Probudiw se zewly, lelky lapal,
 Zjwá, ryhá, nehty komolj,
 Potom s dwořankami šweholj,
 Gj a pige gako Sardanapal :

Poněwádž pak rušikwas ten přišel
 Bez zásluhy k Sláwě, kýwáno
 Gemu ke swým do Walhally by šel ;

A když zmizel, kdo to ? šeptáno :
 Zimnj král, co w Praze skwostně gedol,
 An bog hrozný před Prahau se wedol.

Milj páni! tu, djm, geště geděn
 Sedj, proti němuž námjtká
 Ta gest, že co lhář a klewýtka
 Nezaslaužil tento slawský Eden;

Dlauho o tom, kdoby to byl, weděn
 Rozpor a to prudký nezřjčka,
 Zda gá? či gá? zněla powjčka —
 Ano ty, nimž onen pudding sněden!

Bowringu tys leccos na mne nalhat
 We swých spisech, zač i tobě by
 Neslušel hod Sláwy, než gen Walhall;

Odpauštjm však tobě tuto zradu,
 Ale na znak liché pochleby,
 Budeš sedět na poslednjm řadu.

Druhá wděčnost pode skwostným stropem
 Lidu byzantského plemena
 Slawem Nicetem gest strogena,
 Genž byl hlawnjm w Carigradě Popem;

Sotwy došly my, čest rychlým wzchopem
 Z mjst nám od hostů těch činěna,
 Cjsařowá Anna Komnena
 Předsednice byla se Prokopem:

Potom Maudrý Lew i s Theophanem,
 Theophylakt wedle Kedrena,
 Menander zde byli pod tjm stanem;

Děginy nám psali; zač gim naše
 Gjdlo národnj a chwálená
 Od nich s mlékem předkládá se kaše.

Podle stolem těchto vážných kmetů
 Geště giných, gimž se na misky
 Kladau drobty gen a ohryzky,
 Dwanáct hostů gest a kazisvětů:

Isem, Musa a dvě Bajazetů,
 Selim s geštěrcjmi očisky,
 Muratové slawnj nátisky,
 Solimanů dvě, dvě Mahometů:

Nu, djm, věru tu mi rozum stogj
 Matko! gak a proč ti Osmané,
 Mohli wgjti w tuto řjší twogj!

Takliž? nu wěz: řeč a pjsmo ctili
 Naše tak, že bywše Sultané
 Dworskými ge sobě učinili.

Ale negen osob gednotliwých
 Gsau zde w tomto nebi hospody,
 Nýberž widno celé národy
 Cizoplemců Sláwy žádostiwých;

Litwanů, těch žjti mřjti chtiwých
 S Poláky, sem střetla průwody
 Pod Jaželem, a pak wogwody
 Letů, Kurů, Finů zimomřiwých:

Bulgarové také tuto byli,
 Co též dobrowolně k našemu
 Gazyku se sami přiwťělili;

Rownau čest i slast, i stegná práwa
 S domácjmi dala ke všemu
 Zdarným těmto pastorkům swým, Sláwa.

Sotwa se to stalo, gakás dáma
 Po nebi se slawském přemává,
 A tu s králi, s pány pohrává,
 Hezká sice ale derzost sama;

Osoba ta nebyla mi známa,
 Však že, když se gj co podává,
 Při všem dřjwe „kóšer“ mumlává,
 Zdála se být dcerau Abrahama:

Zwjm pak, že to ta, co oslepila
 Kazimjra a tjm Polákům
 Wjc než mor a wogny uškodila;

I hned umkla z ráge slawských sester,
 A šla ku bradatým židákům
 Židowka ta, gegjž gméno Ester.

Tu byl rybnjk opodál se úže
 W potok obřežený rokýtjm,
 W gehu wodě růže nad sjtjm
 Kwetla, kraššj sotwa býti může;

Řeknu k matce milé: prosjm nuže
 Dowol ať z nj wůně pocjtjm,
 Když pak gá gi rukau pochtjm,
 Ai hle panj z té se stala růže:

Hraběnka a newěsta to byla
 Potockého, w krásné pawlaky
 Oděná, než perly z očj lila!

Zlostný tchán gi pod led dal a wodu
 Zatopiti skerze Kozáky,
 Že mu byla z chaterného rodu.

U rybnjka zřiti pyramjdu
 Egyptskau, než celau ze zlata,
 Wúkol klečjc pëgj knjžata
 Danská a hauf německého lidu ;

A když zkaušjm každé werstwy třjdu,
 Na naynižšjm stupni přípiatá
 Čjsla let se skytnau dlauhata
 „Tisjc čtyři sta a čtyři“ widu :

Na špici tak stogj žena, nebe
 Že zřj daleké i sausednj,
 Pohledem tjm těšjc sama sebe ;

I gá wzhůru až k nj sem se brala,
 Totě panj ta, co poslednj
 Na ostrowě Rýgen slawsky znala.

Cestitele onny též sem w rágech
 Těchto našla krokem náhodným,
 Kterj perwj cjlem národnjm
 Po slawenských putowali kragech ;

Sbjrawše co w přjslowjch a bágech
 Ušlo geště časům záškodnjm,
 Pjsně též, co zwukem přjrodným
 Zpjwá lid a pastýř při šalmagech :

A tjm, w celém Slawsku putugjce,
 Napomohli onnu wzágemnost,
 Po njž ty tak taužjš přewelice ;

Pročež hág tu wšeslawský gim štěpen
 Spogugjcj všechnu přjgemnost,
 W něm gest Trenka, Kucharský a Köppen.

493.

Když tu meškám, právě čtyry duše
 Přinášj sem gedem obláček,
 Sice bez blesku a libáček,
 We sedláckém gen a sprostém rauše;

My sme, dj z nich gedem oči suše,
 Bartoš, Wrabec, Rus, a Junaček,
 Z krage, kde twůg bydlj miláček,
 A náš národ wzteklost diwá kauše:

Proto, že sme řeč swau milowali,
 Maďari nám w městě Wesprýmě
 Ran sto sedemdesát osem dali;

Celá říše nebes nad tjm zbledla,
 A gá, nestydjc se za sjmě
 Sláwy, k matce bratry ty sem wedla.

494.

Mnohé pak a pěkně spořádané
 Gsau ty kratochwjle, zábawy,
 Ty hry, rozkoše a potrawy,
 Gež zde magj slawštj nebeštané;

Tu gsau wšecky naše milowané
 Zpěwy, obyčege, ústawy,
 Gen že podle vyššj oprawy
 Lidem stawů wšech a wěků dané:

Hudci magj waryta a dudy,
 Husle, pjštaly a warhánky,
 Samohrawé, strogné, slyšné wšudy;

Při nich pěj zpěwáci a Umky
 Serbské pjesme, waše zpěwanky,
 Krakowiaky polské, ruské dumky.

Kdože může wyslowiti medle
 Wšecky hračky, zvláště Slowáků?
 Tu čnj Paprjk w kole diwáků
 Dolů hlawau na wercholci gedle;

Ten tam láme koleša hned wedle,
 Duby stawj tu zbor owčáků,
 Ondě zase kopa Kozáků
 Hayduchuge na koni a sedle;

Mladá chasa pjštalky si tluče,
 Hrá se w purgu, mič a haupačku,
 Šibenice přeskakuge rauče;

Děwečky pak hragj opět naše
 Slepau babu, kwočnu, skrywačku,
 Pohádky a giné samopaše.

Ondě zase mládenci hned sami
 W rozličných se wěcech kochagj,
 Hnedky opět Skočnau plesagj,
 Golubec a Kolo s krásenkami:

Ginde zbory panen rowinami
 „Hoja Ďunda hoja“ zpjwagj,
 Aneb Wáganek si chystagj
 Okrášlený národnjmi hrami;

Muži pigj kwas a medowinu,
 Ženy připrawugj pirohy,
 Owoce a nektar na hostinu;

Ba i starci w newinném tom plesku,
 Negsauce mdlj wjce na nohy,
 Začnau někdy wážnau Polonesku.

497.

Naydražšj co na swětě gsau látky
Z welny, konopj neb moruše,
Hedbáw, zlatohlawy, loktuše,
Mušeljny; nachy, patelatky;

Z Indie, té staré Slawů matky,
Sem se po moři i po suše
Wezau, a z nich tyto pro duše
Hotugj zde pláštjky a šátky:

Nayslawněšj, i to musjm řjci,
Gsau ne z Pařjže a Berljna,
Ale z Peště tuto oděwnjci;

Mužský už i gménem necuzinský
Kragčjř Koštial Slowák z Trenčjna,
Ženský pak gest Polák Lubošinský.

498.

Hostina to gest, že usta mednau
Dřjwe než gi člowěk nawštjwil,
A hod každý sobě zoškliwil
Koho oči skwostnost tuto shlédnau;

Proti nj gen stjn ta, kterau gednau
Karla měšťan w Praze zadiwil,
Ba i blesky s nimiž Radziwil
Pil a gjdal w Prešowě, tu blednau:

Slawským zwykem, když se proměňugj
Taljře a mjsy strjberné
Wen se okny z nebe vyhazugj;

Na nichž potom roz— i nerozbitých
Rwau se u propasti gezerné
Heyna Němců Slawohladowitých.

Piast ge w nebi tomto hospodářem,
 Kdo co žádá k němu pospichá,
 Matka králů polských Řepicha,
 Nad hostmi má spráwu, nad kuchářem;

Mencikow gest s Kaikau lahůdkářem,
 Krok pře nowopřišlých vyslýchá,
 Chalaupkůw gest žert a pleticha,
 Palkowič rok řjdj Kalendářem;

Při kytáře slawné Nowického
 Rozšiřuge zádiw po zboře
 Slawičj tok zpěwu Lipinského:

Wůbec rozkoš w stupni nekonečném,
 Hogně gako Kašné na hoře,
 Požjwá se w Slawišti tom věčném.

We dne Slowák Sebechlebský Ğelo,
 Aby radost wjce osladla,
 Ukazuge wtipu žihadla,
 Která každé rozsmjwagj čelo;

Když pak swětlo slunka wyhořelo
 Wečer a noc tichá připadla,
 Otewrau se brány diwadla,
 Aby zde zas hralo se a pělo:

Štěpánek gest správce diwadelnj,
 Neprowozuge wšak plodina
 Tuto se, co leda kassu pelnj;

Mistři hragj ne zběř dilettantů,
 Ba i kulisně a kortyna
 Mjsto swjce se lesknau od brilliantů.

501.

Zdegšj chrámy, paláce a sjně
Oswěcugj nebe blyštěnjm,
Gsauce drahým českým kamenjm
Wydlažené, nepoddaným špjně;

Uhljn, jaspis, přewýšiti mjně
Diamanty gasným pyřenjm
Stkwj se, mozaickým uměnjm
Se šmaragdem kladen při rubjně;

Mezi tráwau roste ryzé zlato,
Gak tam w Turci našem na Tlusté,
Kde co prautky od děw býwá žato;

Platina a ginych kowů rody,
Gako w řjší Rusů stousté
Z Werchoturů, tekau zde co wody.

502.

Celé nebe slawské napelňuge
Negen harmonie muzická
A s nj zpěwu zwučnost naddidská,
Která sardce diwně okuzluge;

Než i wůně tuto proletuge
Mnohem sladšj nežli kwětnická,
Aneb kterau kaupě indická
W pryskyřicech drahých poskytuge;

Zápach matce i všem přjgemněšj
Nežli ambra, mošus, kauřidlo,
Aneb obět a mast naywzácněšj:

Totiž kauř a dým ten z plapolawé
Mozkwy pronikna sem w kadidlo
Proměnil se ragské, přewoňawé.

Řeč se slawská mluwj wšudy tuto,
 W nářečjch wšech rowno hotowě,
 W dokonalejšj wšak obnowě,
 Tak že každý nezwuk wytisknuto;

Staroslawskau w chrámech nawyknuo,
 Polskau užjwati k obcowě,
 Ruskau ku správě, než w osnowě
 Gegich nenj cizomluwů puto;

Hedbáwnau řeč českoslowenského
 Gazyka tu zvláště miluge
 Sladkohlasná pohlawj pleť mého;

Tak wšak, že se w našjch rozmlauwánjch
 Twerdý zwuk *r* a *l* změkčuge,
 Gak gá činjm w těchto mogjch psanjch.

Než řeč naše negen nemá hmotů
 Gako *bl*, *kl*, *sl*, *ml* huhnawé,
 Aneb *dr*, *pr*, *tr*, *wr* štěkawé
 Od Germanů pŭgčené a Gothů;

Nýberž chránj se i od škřehotů,
 Zwléka pomalu ř bŕjskawé,
 Slala *iikánj* kwičlawé
 S *oekánjm* k mezem Hottentotů:

Milostné *a*, pak *o* přewelebné
 Wracegj se zpátkem z wyhnanstwj,
Beyk, *šeyd*, *heyl*- tu hnusné, nepotřebné;

Každá těžká, přebraušená, diwá
 Hláska ztratila tu měšťanstwj,
 Hudbu má řeč naše zlatozniwá.

505.

Úcta osob cele giná zdegšj
 Gest než na zemi tam minulé,
 Neb tu neslyšeti titule:
 Weličestwo, Waszmość, Najasněgšj,

Welkomožný, Preoswjaščeněgšj,
 A, gež dauškem ani žežhule
 Newyrepce, slowo odulé:
 Wysokoprewozchoditelněgšj!

Bratrugj a sestrugj si spolu,
 Magjc, pokud byli na žiwě,
 Českých bratrů přjklad za řeholu;

Dáli pak se titul wznešeněgšj,
 Tedy řjká se gen stupniwě:
 Slawný, slawněgšj, a nayslawněgšj.

506.

Mjlo hledět gest i na zahrady
 Zdegšj, na plesa a na zdroge,
 Na ostrowy peľné pokoge,
 Na potoků šumné wodopády:

Nebo zde gsau Zofiůwky sady,
 Roswaldu i Pulaw přjstroge,
 Owenec a Selo Carskoge,
 I gich wšecky ozdoby a wnady:

Stjn a wůni ljbau wůkol legj
 Štromy, růže, hřebjk, laskawec
 Na ty genž se tuto procházegj;

W celém pak tom rági přewelikém
 Gestit krásocitný Morawec,
 Wogtěch Hodic, arcizahradnjkem.

W Nebeslawsku tomto holubátka
 Proletugj, tekau pramenky,
 Beránkové plešj, dušenky
 Motýlkugj, chwěgj newiňátka;

Milostky a Wděky andělčátka,
 Žerti obtulugj Krásenky,
 Cnosti s křjdlatými sardenky,
 Sirotci gsau zde a ubožátka:

Chychotky též, Wily, Bělbůžkové,
 Těchy, kochánky a blaženci
 Družky, přátelé a miláčkové;

Potom všickni drazj nebožtjci,
 Towaryšowé a spasenci,
 Gsau zde naši spoluúčastnjci.

Na mé této spatřila sem pauti
 Gedno celé slawské plemeno,
 Které w nebe sice puštěno
 Gest, než sotwa že smj tuto cknauti;

Laskominy gen si vypláknauti,
 Chodit může tu i ondeno,
 Než gak Tantalowi hágeno
 Gest mu, samých radostj se tknauti:

Kmen ten nosj gméno od bodrosti
 Obodritů čili Bodroků,
 Tak byl smělý, plný udatnosti;

Ale chybu welkau w sobě chowal
 Tu, že na wzor njzkých otroků,
 Swých se straniw wrahům naderžowal.

509.

Tu též stála welká kwětohrázná
 Zamknutá však geště zahrada,
 Přišel strážce kljč mi oddada,
 Wegdu, bázeň pronikne mne mrázná;

Neb co widjm ? mjsta, ale prázná,
 Stolic, wěnců, slastj hromada,
 A nic lidu, žádná osada!
 Gak to ? mluwjm slowa sobě tázná :

W tom mi padne w oči psaná hezko
 Tablice, kde čjtám bolawě
 Gména: Štyrsko, Korytansko, Slezko;

Aha! mysljm, odtud neposláno
 Geště nikoho sem ke Sláwě,
 Ač gim dáwno mjsta přichystáno.

510.

Newjdáno ! tuto pode plotem
 Sedj při rozžatém ohnjku
 Cikánče gen w bjdném čechljku,
 A však wýskot gewj za wýskotem;

Gá si dlauho traudjm hlawu s potem
 Gako podjl tomu dewljku
 Možno mji w slawském rágjku?
 Tu dj matka smawým se šeptotem :

Hoše toto z českých Radnic Kálo
 Gest, co Puchmjrowi našemu
 „Románi Čib“ někdy předřjkalo :

Za tu známost o řeči nám danau
 Mjstečko též přálo tu se mu,
 An z měst a wsj hned wen běžj s hanau.

W zadku nebe na newelké skále
 Sedj u wrat w plundrách zněmčenec,
 Wyzáblý a suchý hubenec
 Gakby wčera wyšel ze špitále ;

Předce negen Slawa, než i krále
 Postawu měl tento spasenec,
 Matko! kdo ten diwný negmenec ?
 „Otokar Čech!“ Gakto? prawjm dále :

„Syn ten bludný opustil mne dlauze,
 A šel raděgi, když znádherněl,
 Do Walhally k těm, gimž přál tak tuze ;

Než teď přišel zas, a po kautečkách
 Tu se zmáhá, neb tam zmizerněl
 Při Teutowých brambořjch a břeckách.“

Přišedši už sem tam putugjcj
 S matkau na meze a na krage,
 Zrjm lid geště z wenku do ráge
 Přes ploty a škáry kukagjcj ;

To gsau, řekne matka milugjcj,
 Ti, co do pelného Dunage
 Wodu nosili, a do háge
 Dřewo, cuzým modlám howěgjcj :

Přislauchagjť sice k rodu mému
 Wšickni, od Lesnjka do Kawky,
 Petráš, Balbin, ku Sarbiewskému ;

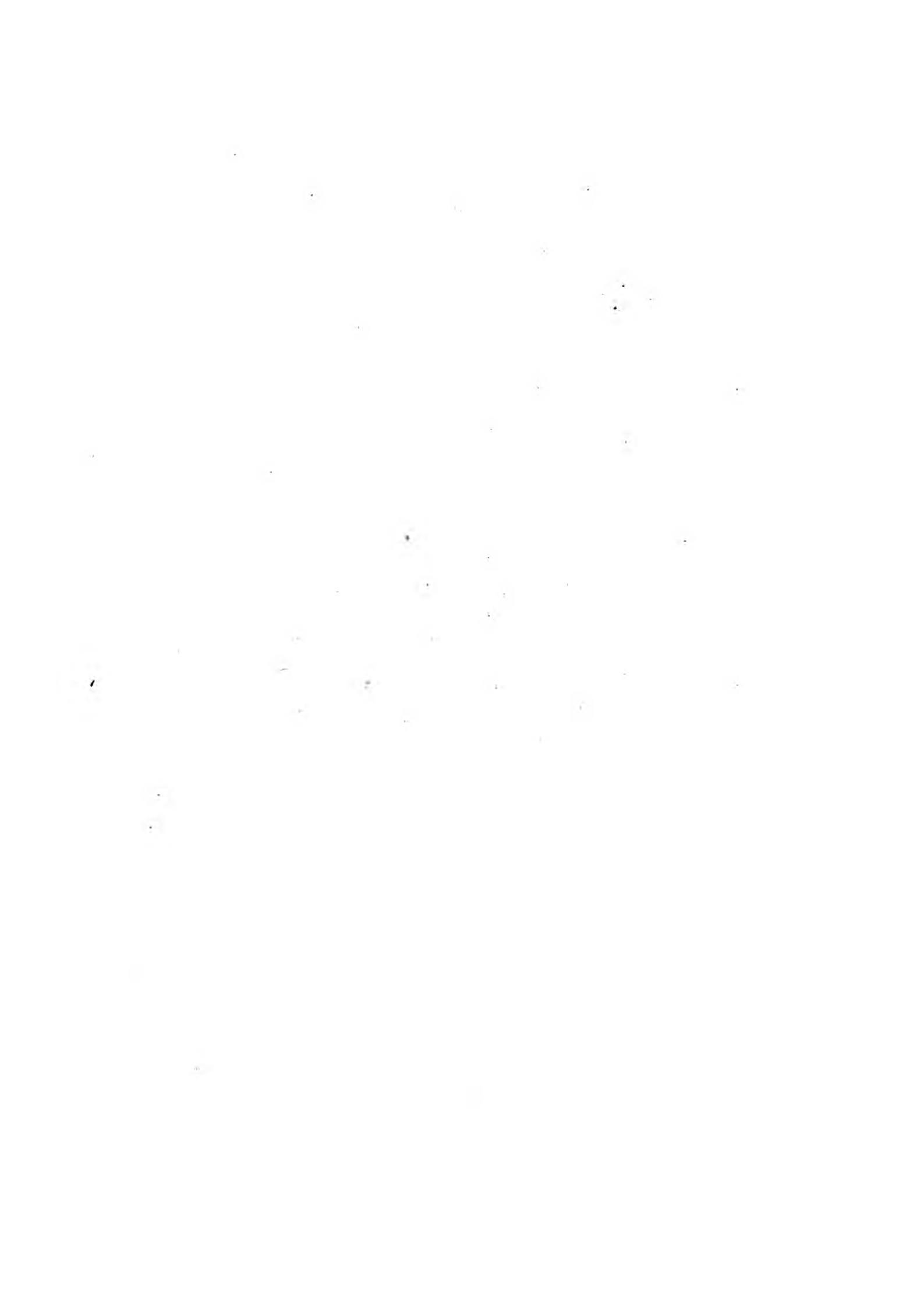
Lobkowic, Ján, Šuwalow, Bel, Černý,
 Ale zde gsau gen co přjdawky,
 Neb mi gazyk gegich nebyl wěrný.

Z p ě w

v.

A C H E R O N.

513.

**Cherub geden na křjdra mne schytna ,
Nesol i tam w řjši Merota ,
Kam ge ona zrádců holota
Za nebesa dána za blankytná ;**

**Kljčem strašným brány toho Sitna
Otewřel nám wrátný Milota ,
Tu plač hrozný , dým a mrákota ,
Draků zběr a hadů nenasitná :**

**Ohniwé tu moře spolu slito ,
Waljc celé hory plamenů
Na nešťastné zatracence tyto ;**

**Každý z nich má žalář přehluboký
Zděný z geštěrů a z kamenů ,
Na němž stogj wina a muk roky.**

514.

**Kudy sme šly bylo rozšjřené
Ode nebe k pecku prostranstwj ,
Prázne bez ladu a bez panstwj ,
Wzduchem gen a mrakem napelněné ;**

**Tu sem onny duše odcizené
W smutném uwiděla wyhnanstwj ,
Které buď lest aneb tyranstwj
Wzali z loktů Sláwy matky ctěné :**

**Kobylek a netopýrů šatj
Postawa ge , dokud wnukowé
A w nich krew se k Sláwě nenawrátj ;**

**Poturčenci gsau zde , Zmaďařenci ,
Walachowé , řečtj Slawowé ,
Zněmčilci a wšickni zpankhartěnci.**

Drjwe než se těžcj rukau wůdce
 Záporowé pekla rozsmekli,
 Ukázal nám geště předpeklj,
 Kde i on sám w smutné bydlj budce;

Tu sic žádný zlostnjc ani škůdce,
 Hnilci gen a měkci oteklj,
 Že se nos i oči ulekli
 Wředů gegich smradem čpjcjch prudce:

W nenáwisti ne, než ani w péci
 Sláwu neměli ti ospalci,
 Daremnjci, slabci, zahaleči;

Snad čas gegich pjdimužnost zobřj,
 Ale posud, gako nedbalci,
 Pro nebe zlj, pro peklo gsau dobrj.

A wás gaká, Miloto, sem z Dědic
 Do předpekelného pitwora
 Wina swalila, či úkora?
 Řjkám na něg ljtostiwě hledjc;

„Ach mne do těch očistcowých Bědic
 Pomsta swedla, onna potwora,
 Kterau útroh mogjch komora
 Dlauho kula, ukryti gi wědjc;

Němcomil král můg se semnau swadil,
 Dal mne bratra, statku zbawiti,
 Zač gá Němcům geg i vlast sem zradil;“

Pro osoby, djm gá, gednotliwé
 Na celé se vlasti pomstiti
 Gest i owšem djlo trestanliwé.

Při prahu hned přišlo mnohé ptáčky
 W kletci železné nám shlednauti,
 Mezi nimi zvláště kohauti,
 Wrány, čagky, kwjčaly a kačky;

Takowý pak wedli škřek a rwačky
 Gakby swět měl w rummy padnauti,
 A když začnu nad tjm ternauti,
 Zřjm že to gen mluwnické gsau hračky:

Zobákem ti zastáwali jota,
 Druzj pazaaurami ypsilon,
 Jer a gľağol kwáká třetj rota;

Milý Bože! tjm se národ mate,
 Mysljm, totě nowý Babilon,
 Wěru slušně w očistci tom lkáte!

Ku weliké peci, w které plamen
 Plapolá, teď krok mŭg dokwapj,
 Gako w rudnj hutě roztápj
 Weliký se w nj a twerdý kámen;

Rozpusti w se pak co zlatý pramen
 Teče a se potom přechlapj
 W muže, gehož wjce netrápj
 Očistec, kam na čas gen byl zmámen:

Petrowičem aneb Černým Ďurkem
 Gmenowán byl někdy serbinský
 Gunák ten a wjtěz nade Turkem;

Ale že měl surowosti kausek,
 Tu se newzdělanec herdinský
 Přepuzowal ze škwarků a trusek.

W očistci tom chuchle ceduleček
 Co sněh po powětrj létaly,
 Tak že i mé ruce zlapaly
 Několik z nich, switých do koleček;

Rozwinu ge, a ai obsažeček
 Gegich mužowé ti skládali,
 Co swá vlastnj gména wundali
 Z marné pýchy cizých do obleček:

W gedněch čjtám Szworény mjsto Sworen,
 Pelzel mjsto Kožich, Rubini
 Mjsto Čerwen, Radix mjsto Koren;

W giných Liška přešlo na Vulpius,
 Šladič w Dolci a Rak w Cancrini,
 Černobýl pak na Artemisius.

Pane: bližšjt košile než kabát!
 Tak má usta nynj mluwili
 Chlubcowi, genž nosil košili
 Na kabátě a byl z počtu hrabat;

Přišli Ďasi, tu on křičet a bát!
 Wyzlékše geg w ruskau wložili
 Wřelau kaupel, wěchtem čistili,
 Pak šli lůžko w led a sněh mu dlabat:

Dimidow to, geden z ruských pánků
 Byl, co přes rok chudým w Pařžji
 Osemdesát tisjc rozdal franků;

Swogjm chudým bral a cuzým dáwal,
 O by drjw byl vlastnj we chyži,
 W sausedowě potom, wymetáwal!

Hoříčku též, gméno Anny měla,
 Uzřela sem gako homolku,
 A tu natrefila na holku
 Genž se twářj krasoljcnau skwěla;

Ale w žjni celau obcházela
 Horu kolenačky w okolku,
 „Kagjcnice! gá wás za Polku
 Třjmám:“ — arci, gá sem Petronella!

Geden Němec, Bůh mu na nebesjch
 Odpusť, vlasti mne i čistoty
 Zbawiw nechal w Hornoslezkých lesjch;

Rok sem tam co pustewnice žila,
 Rok pak po smerti zde trampoty
 Za mau slabost, sem si naložila.

Sotwy dwadcet kroků, nowý gjmal
 Úkaz zwědawost mau w teneto,
 An pluk Běsů welké řešeto,
 W kterém lidé byli, w rukách třjmal;

Opálage nimi gakby hřjmal,
 Pokud zerno bylo proseto,
 Polozgewené mé, co ge to?
 Otázky, hned wůdce můg si wšjmal:

Toť gsau, prawil, slawštj makaronci,
 By se čistěgi swau mluwiti
 Učili řeč, k tomu zde gsau konci;

Lid všech slawských nářečiwých cechů,
 Naywjce wšak gest tu spatřiti
 Zněmčilých a němčugjcjch Čechů.

Chachacha, o gemine! djm k zemi
 Hledjc, samých nosů hromadu
 Spatřiwši, a Ďáblů armádu
 Měragjcjh tu ge měřicemi;

A pak w kádi putnami ge třemi
 Nosjcjh co hrozny, od smradu
 Aby tuto se a neřádu
 Wykwasili: co to powězte mi?

Milota dj: „To gsau nosálkowé,
 Co se k Sláwě pyšně chowali,
 Sobělibci, Němci, sadjlkowé!“

Čtyry z nosů těch sme poznali:
 Hacquetu co patřil, Meinertowi,
 Bisingerowi a Ludenowi.

K nosowtipcům těmto Čert se tlačil
 Geště s gednjm strašným nosákem,
 Genž nos tak měl dlauhý, hakmakem
 Po zemi že černé se mu vláčil;

Gazyk geho také Němce značil,
 Podle vlasti pak byl Spišákem,
 Gménem Glatz, on zradně w něgakém
 Bezegmenném spisu Sláwu mračil:

Tudjž do ruk ostré nože wzali
 Sahani, a gako ze špalku
 Welké kusy z nosu uřezali;

Křičjcjmu djm gá: i proč kwjlljš
 Uštipečný pane nosálku,
 Nenjť dobře maudrým býti přjliš!

525.

U prostředku očistce trůn , ale
Prázný stogj už a zrauchaný ,
Welkým umělectwjm tesaný
We vysoké mramorowé skále ;

Nechal však tu negen mjsto znale
Teplé , očištěnec káraný ,
Než i ljstek , rukau napsaný
Matthiáše uherského krále :

Byl sic česky , z Uher od Lubiny
Zděnkowi psán , ale na polský
Národ a řeč hnusné kydal špiny ;

Proto , ač už vyplynul čas geho
Půwodci , list a žert pacholský
W něm , se posud čistj z kalu swého

526.

W pjsarně té očistcowé řjše
Spatruge se stoljk stogjcj ,
Na něm ruka péro deržjcj
Sama ležj , a list komus pjše ;

Gegj pán prey pige slasti čjše
We Walhalle Teutům patřjcj ,
Tento rozdwog tak byl dráždjcj
Pro mne , že tam přibljžjm se tjše :

Anglickému králi Ethbaldowi
Znělo psanj , ruka slušela
Bonifaci čili Wunfridowi ;

Křestiwši ta ruka Němců témě
Na Winedy naše házela
Rauhánj , čo na nayhoršj plémě .

Na tom stole widjm též i knihu
 Welikau a tlustau ležeti,
 Káži k pomoci mně přispěti,
 Nebo těžká byla ku podwihi;

Otewřeliť mi gi w okamihu,
 A když do nj začnu hleděti,
 Gména těch tu psaná widěti,
 Co už čistj wyšli z toho šwihi:

Počet roků, trest i wina spolu
 Při každém se pilně značili
 W očistcowém tomto Protokolu;

Nesniloby se ti wěru gisté,
 Co už za lidé swé čistili
 Hřjchy proti Sláwě w tomto mjstě.

Aspoň dwau, třech z nich ti předce zgewjm,
 Poslednj — tu chyba we gméně —
 Wichin, Wichnik, Wiching zmateně
 Psal ge Ďábel, ramenem snad lewým;

Ani či Slaw byl či Němec newjm,
 To wšak stogj o něm zkráceně
 Proti Methodowi šáleně
 Že se wztekal sardcem dlauhohněwým:

Když řeč slawskau tento po biskupstwji
 W chrámjch ustanowil Nitranském,
 Ten mu činil překážku a traupstwji;

Latinskau řeč wtjral, našj bera
 We swětě kwět i čest křestanském,
 Proto wyšel odtudto gen wčera.

529.

I dwau českých knjžat gména stáli
W této knize psaná leskawě,
Totiž oněch, kterj w Sázawě
Slawský gazyk pronásledowali;

A že gemu cizozemci smáli
Nenáwistně se a žehrawě,
Proto tenže gazyk neprawě
Na wyhnanstwj z půdy slawské hnali:

Za newděčnost tuto k matce dětj,
Ryči, z němčiny a latiny
Wařenau, zde gedli za stoletj;

Připogili, gako přjwěskowé,
Ke stolu se této hostiny
Salcburštj též Arcibiskupowé.

530.

Nynj celé dlauhé společenstwj
Wlachů widjm tuto zapsáno,
Dostalabych, kdyby čjtáno
Každé gméno bylo, nechutenstwj;

Byliť to, co měli učastenstwj
Když sněm we Saloně deržáno
Na tom článku, kterým kázáno
Wytewřjti Slawy z duchowenstwj:

A že toho do osobowánj
Nekřestanského gen zblaudili
Z tupé pýchy kněžj ti a páni;

Aby gináč zacházeli s práwy
Lidskými, tu dlauho ostrili
Na brusech gim rozumy a hlawy.

Před samými dveřmi pekla, magj
 W rukách geště tu dwa Satané
 Gednu Maďarku, ač protkané
 Hedwábjm gi šaty odjwagj;

Hrozili, že do pekla gi dagj
 Gesli nynj gegj kragané,
 W maďaromanii přehnané,
 Chorwatů řeč we cti nenechagj:

Bylatě to Lepa, chorwatského
 Poslednjho krále wdowice,
 Ladislawa sestra uherského;

W panowánj měwši neobratnost,
 Ušla domů přese hranice,
 Chorwatům pak wzala samostatnost.

Celé peklo trognásobná hradba
 Hadohnjzdých skalín obdává,
 Wýsostj se hoře wrownává
 Té, co zowe Čertowa se Swadba;

Kdož wen chtěgj, Perunská ge klatba
 Z werchu w propast zase shřjmává,
 Kde ge hrozná strážců wjtává
 Nad útěkem rozhněwaných mlatba:

Čtyři řeky, perwá Acheronská
 Naywětšj neb gináč Bolnice,
 Ohnitoká druhá Phlegetonská,

Třetj Styx neb Smraducha ta mutná,
 Čtwertá Kocyt čili Kwjlnice
 Protekagj mjsta tato smutná.

533.

Nad wratami pekla železnými
Průčelj se černé zdwihuge,
Kde se nápis tento spatřuge
Literami rytý Ğlağolskými:

„Tuto Hanba s nášlapnjky swými
Otroky a sluhy trúnuge,
Tu plač, hrůza, bolest wěkuge
S pokutami za hřjch pekelnými:

Sem se klidte w oheň tento žiwý
Zrádci vlasti, řeči, národu,
Bůh buď wašjm dušem milostiwý;

Obýwegte mjsta tato bledá,
Cítte žalosti i nehodu,
Přeběda wám třikrát, běda! běda!“

534.

U wchodu hned strach mne počal třjbit,
Perwý pohled mne už netěšil,
Nebo hřebem kýsi potměšil
Za gazyk byl k pekla bráně přibit;

Gá sem chtěla swobodu mu sljbit,
Ale Běs se na mne zaměšil,
Řka; ten ošemetnjk prohřešil
Těžko se, trest nemůže geg chybit:

Cedulečku pak měl na swé tylo
Přiwěšenau tento páchatel,
Olůwkem kde toto psáno bylo:

„Libušina saudu zaslatel,
Potud zde mu býti usauzeno,
Pokud swoge newygewj gméno.“

Gdauce sem tam po pekelné cestě
 Mezi zpropadlinau stowjrnau,
 Spatřjm nápis nade mučjrnau:
 „Tento zradil na Kosowu testě,

Za to bude dotud w tomto trestě
 Bolest škřipců nesti nesmjrnau,
 Dokud chwěge s mocj obšjrnau
 Ocas konský w Carigradě městě.“

Kdoby to byl, mysljc, genuž muka
 Takowá se tuto udjly,
 Žádám zočit toho hromotluka;

A w tom dvěře werzawé mi ruka
 Žalárnjho trochu odchýlj,
 Koho uzřjm? Brankowiče Wuka.

Nedaleko odtud rozprostjrá
 Smrad a hrůzu druhá šatlawa,
 W které našla sem Braclawa,
 Anť mu pauto obě nohy swjrá;

Geho zradau padla někdy šjrá,
 Arnulfowým mečem, Morawa,
 Která měla býti deržawa
 Wšeslawenská, weliká a čjrá:

Wjc než národ šetřil cizozemce,
 Proto krew mu sardce newěrnau
 Hnusné plémě lačných žjžal chlemce;

Pět má strážných pekelnjk ten Ďasů,
 Aníž známo či kdy mizernau
 Geho trýzeň skoněj kolo časů.

537.

Hnedky při něm slyšjm ljtých pranic
 Břinkot mezi třemi bratřjmi,
 Ani hrozně meči ostrými
 Raubali se spolu strany hranic;

Přigde Beljal, chtiwy wražd a žranic,
 Přigde Asmodeus se swými,
 I hned lučištěm a kopjmi
 Onny swárce obrátili na nic:

W hněwu swatém běžjm : o wy blázni
 Newadte se, budte bratrowé
 Swornj, a pak všem ste wrahům k bázni!

Ale dobrau neslyšjce radu
 Swatoplukowi ti synowé,
 Začali zas nowý bog a wádu.

538.

Wedle těchto, dwadcet Ďáblů tělo
 Gakési sem a tam wláčili,
 Hned ge lámali hned čtwertili,
 Hnedky zlatem kremili genž wřelo;

Potom wečer když už zcepenělo,
 Na dub vysoký ge swěsili,
 Kde mu krukawcowé ranili
 Přes celau noc nohy, dřjk i čelo:

Ráno opět Ďábli čerstwau rukau
 Wšecky údy, gako semenec,
 W moždjři by srostali se tlukau;

A tu ožiw řewe šibenec:
 „Tuğumir sem knjže od Pomorska,
 Zlořečený zrádce Braniborska.“

539.

**Teď mne wůdce pekla powědomý
K mužům dvěma wede stezkami,
Genž gsau rukami i nohami
Uwázáni mezi čtyřmi stromy;**

**Na břicha pak stoh gim kostilomý
Kamenů se klade werstwami,
Tak že pod nim řewau tlamami
Gakby strašné rachotili hromy:**

**Gest to Nebyl, genž se zprnewěřil
Justinianowi Druhému,
Když mu proti Arabům bog swěřil;**

**Giný byl sám tento cjsař řecký,
Za kořist že moři krutému
Newinné dal proto Slawy wšecky.**

540.

**„Běžte, cesar! běžte, cesar!“ hlasným
Gakýs kuřiplach tu křikotem
Wolal utjkage klopotem,
A gá k němu hněwem neužasným:**

**Myšibogce, kýž tě zemitřasným
W útěku hrom srazj rachotem,
Sláwě powinen si žiwotem,
„Stupai i bei“ radše s čelem gasným!**

**Tudjž Ďasů pět se za nim skákat
Galo, genž ho za to na wěky
Magj bjti nedagjc mu plakat;**

**Bulgar byl ten strachoš zbabinělý,
Z wogska Jana krále, nad Řeky
Když gest Basil cjsařowal smělý.**

541.

W bok mne werchu gednoho tu zwala
 Bahnitá a úzká cestička
 Do geskyně, gako Wielička
 Křiwé, tmawé gako Běžiskala;

Mrákotu wšak gegj pronikala
 Dymokaurná w prostřed smolnička,
 Tak že winnj, slaup i metlička
 Gasně se mi w očjch ukázala:

Přislaw to gest, úskok ten a zrádce,
 Gegžto proti otcí Niklotu,
 Štwal, i proti vlasti, Dánů wládce;

Proto geg i s Waldemarem Čerti
 Tak zde trápěgj, že žiwotu
 Půl, a půl zas náležegj smerti.

542.

Před tunelem tjmto Ďábel wtasil
 Špalek co stůl proti diwanu,
 Na němž zloboch, rovný tyranu,
 Surowé swé údy rozmaňasil;

Pak hned utreych z mjsy hodokwasil,
 Hnedky z hrence lokal tofanu,
 Gá se obrátjm a odstanu
 Dokud žráč ten s křeči nezápasil:

Byl gest podle gména swého Lazar,
 Serbjn, Girjho syn Despoty,
 Bratrobigeč, trawič ten a kazár;

W Rudnjku njm gehu vlastnj máte
 Helena, wzor ženské dobroty,
 Otráwena gedem we šalátě.

543.

Opodál mi věci w oči padly
 Welmi strašliwé a bolawé,
 Nebo koruny se řěrawé
 Na hlawy třem mužům tuto kladly;

Trůn kde byli celý se sedadly
 Okrýwali hřeby pichlawé,
 Každý pak měl w ruce kyptawé
 Mjsto berly hada se žihadly:

Ze všeho se dalo znáti toho,
 Že ti nešťastnjci museli
 Proti Slávě prowiniti mnoho;

Na krytině trůnu papjrowé
 Tyto pjsmeny se widěly:
 Ei hle carobažnj Lžidmitrowé.

544.

Kostliwec se kauty hledagjcj
 Z počátku hned byl k nám přimotal,
 Nemluwil nic aniž lalotal,
 Kůže, masa, co smert, nemagjcj;

Wšudy kam gá na něj nedbagjcj
 Šla sem zticha za mnau klepotal,
 Za nim pak se Posměch řehotal,
 Až se k němu s rozžatau dám swjcj:

Kdo si, řeknu, bázliwče? — tu tmomil
 Ten gak bočan třepal retoma,
 Tak že všecky zuby w nich si zlomil;

A w tom křičel Posměch: tento šwandra
 Wyhnjzčil to lžiwé diploma
 Od Welkého Slawům Alexandra.

545.

W lewo blučj vysoká gak wěže
Z papjrů a knížek hranice,
Tři gi hadowlasé wzteklice
Podpalugj, Lucifer sám střeže;

Na nj kýsi stonek křikem leže
Pelnj wšecky pekla ulice,
Neb geg tuto dračic widlice
Bodau, tam zas vlastnj postel řeže:

Plač mně samé při tom oči zkalil,
A gsuc, kdo to? znáti dychtiwa,
A proč hněw ten božj na se swalil?

Slyšjm: „Ach! gá ten sem, co se chwálil
Že knih českých někdy za žiwa
Šedesáte tisjc w ohni spálil.“

546.

Wůkol ohně toho w oblaukowém
Okresu gak wůkol Molocha,
Widno negednoho zlobocha,
Křepčjcho w tanci lopatkowém;

Ale cele we způsobu nowém,
Totiž tak, že nohy, punčocha
Wzhůru stogj gako rozsocha
Dlauhowětwá w lese něgakowém:

Ruky pak gim slaužj mjsto nohau,
Hlawa, gako wlaským keykljřům,
K zemi wisj s obtžnostj mnohau;

Opak psal i gména kýsi škůdce
Těmto Lojolowým rytjřům,
Niamromal gest gim plesowůdce.

547.

Spogeny pak plesy těch a skočky
 Pekelnjků gsau i s muzikau,
 Neb gim wúkol chwjlj wšelikau
 Wygj psi a miaukagj kočky;

Gakby hroznau, nažrawše se čočky,
 Sužowané byly kolikau,
 Aneb gakby holj welikau
 Mastil štěnci paškertnému bočky:

Magj totiž w tlustých přiklopené
 Ocasy a chwostry rozštěpjch,
 Genž gsau w zemi co kůl wetlučené;

Aby pak i wůně nechyběla,
 Tchořů, dudků smradných, nelepých,
 Stáda sem ta hudba shromážděla.

548.

W prawo opět lešenj se dwjhá
 Opona ge černá zaclánj,
 Za kterau se slyšj praskánj
 Njmžto mreskač sám swé tělo šwihá;

Diwáků se množstwj k němu sbjhá
 A křik strogj, smjch i rauhánj,
 Řkauj: ten zde činj pokánj
 Za zločinstwa nelidská a plihá:

Slawy pro řeč, w Slawské někdy zemi,
 Ač on sám byl Slawem rozeným,
 Dwanácti dal tepat palicemi;

Strach mne mrazem progal studeným,
 Gménem geho nechci špinit péra,
 Kdo chce muž ge čjsti u Schwartnera.

549.

We hluboké, tmawé, těsné gámě
Která podobnost má s čisternau,
Postawu teď, sice nádhernau
Ale w bjdném stawu, uhljdáme;

Nebo když můg wůdce do nj rámě
Wecpá se swjtjcj lucernau,
Bez kůže geg, a tu gezernau
Djru pelnau gežků, nalezáme:

Pekloslaw ten w losu tomto těžkém
Rowný gest té koze odřené
Do půl boků, wadjcj se s gežkem;

Geť on Chorwat, Škerlec, Maďaroman,
Řeči swé a vlasti milené
Gámu kopaw, sám w nj padnul co man.

550.

Nynj nápis „České řeči škola“
Čjtám, i hned w tužbě horaucj
Wšedši do nj spatřjm před saudci
Falešného státi apoštola;

Gméno někdy Wáclawa měl Pohla,
A že nešel cestau za wůdci,
Geho žák a cjsař budaucj
Jozef zlehčil češtinu s njm zhola:

Čtyřidcet let už w tom sněmu dleli
Saudcowé ti, gaké trestánj
Dáti škůdci tomuto by měli;

Radu gá dám přigatau zde rázem,
Aby odsauzen byl k čjtánj
Pražských Nowin wydáwaných Házem.

551.

O bych rýmy nynj měla dosti
 Nepřjgemné, smutné, chroptiwé,
 Genžby malowali strašliwé
 Tyto, na něž práwě hledjm, hosti!

Gegichž tlamy chrumkagjce kosti
 Žerau při hostině třeštiwé,
 A krew z lebočjše oškliwé
 Gako wodu pigj bez mjrnosti:

Kdo ste? ptám se, oni nic, gen gedli,
 Než můg wůdce: to gsau Slawowé
 Kterj wognu proti Slawům wedli;

Z Pomorj, z Čech gsau ti Kanibali,
 Z Polska, Chorwati i Rusowé,
 Co swé vlastnj bratry mordowali.

552.

W prostřed pekla moře gečj wřelé,
 Pelné smoly, bahna, plápolů,
 Z něhož zmatek diwých hlaholů
 Wydágwj Slawů škertitelé;

Heyna Obrů zde a njzkočelé
 Pokolenj tápá Mongolů,
 Gen gim hlawy a kus chocholů
 Čnj wen z lázně, tělo w nj gest celé:

Wedle břehu Belzebub tu kráčj,
 Který w zlořečjcjm okřiku
 Žerdkau hlawy do gezera wmacj;

Zatrolený, řka, ty Slawokatu,
 Skry se Medwěde, Lwe, Ptáčnjku,
 Karle, Cháne, Arpade a Batu!

553.

Obrátjm se, a ai práwě geště
 Satan křiworohý na pleci
 Nowau kořist nese we wřeci,
 Nj tu o zem, až se strásla, pleště;

Mektá se ten bjdjnk hrozně wřeště
 Wida kam ho magj zawléci,
 A když bljže ptám se o wěci,
 Slyšjm že ten Slawowrah ge z Peště:

Nechtěl, prey, to padauch tento mjti,
 Aby naši milj Slowáci
 Mohli Boha vlastnj řečj ctjti;

Řečj samým Bohem sobě danau,
 Proto on, a všickni mudráci
 Gemu rownj, w propasti té planau.

554.

I wjc z onné roty tuto tápá
 Která tebe spolu s twogjmi,
 Deset let už pikli zlostnými
 Pro národ a řeč twau tře i šlapá;

Každý z nich zde obě ljce drápá
 Sobě sám si nehty ostrými,
 A krew šrámu pysky vlastnjmi
 Ljže, gako šelma harpidlapá:

Co ti koli na cti, gměnj, zdrawj
 Odebrala tato holota,
 S bolestj to strašnau tuto dáwj;

Gména však té zběři laupežnické
 Nechať raděg hustá mrákota
 Kryge této noci Erebické.

Wýspa z moře tohoto se výšj,
 Wúdce náš gi Ğoplem nazjwá,
 Ona milionimi oplýwá
 Nayhnusněšjch potkanů a myšj;

Králů zlých a Králowen gest řjšj,
 Tyranstwo w nj slawské přebýwá,
 A když oko mé se podjwá
 Práwě kwik a upěnj se slyšj:

Roge se těch žrut a holochwostů
 Za knjžaty dvěma sypaly,
 Zhubenělé hladem dlauhých postů;

Do wěže ty Krušwičany wženau,
 A tu zhryzly ge a zežraly,
 Byl to polský Popel se swau ženau.

Dostřeliloby se asi kušj
 Odtud do ostrowu druhého,
 K synům Epikura chlipného
 Kterj tělem zabjgeli duši;

Z nichž dwa zvláště zpomenauti slušj,
 Gmenowitě Jana Hrozného,
 Někdegšjho cára ruského,
 Gehož nestud obrazilby uši:

Pak Sas Auğust množj tento spolek
 Přjgmjm Druhý, který w Pilnicech
 Celý Serail deržel z krásných Polek;

Mjsto tráwy tenké gehly nosj
 Wšecken tento ostrow, na špicech
 Gegich pak ti tancuj tu bosj.

Třetj ostrow, Helena mu gméno,
 We wodách těch stogj peklowých,
 Na něm palác z křenců ledowých,
 Gak tam nade Newau, wystaweno;

W ledowně té tak ge přestudeno,
 Že gen geden z kluků ďáblowých
 Bydlj w prostorách těch mrazowých,
 Zamerzlj wšak od pat po temeno:

Chtěl, než Sláwu podmaniti mocen
 Nebyl necamaur ten francauský,
 Ač gest slawskau krewj celý zbrocen;

Swaljc w moře ho gak w Mozkwě škwařte
 I tu, wolám gá pluk na ruský,
 Totě Napoleon Bonaparte.

Čtvertá wýspa názew nosj čacký
 Timurka, zde roste ohawa,
 Gegjž wšecko ničj otrawa,
 Bochonupas totiž aziatský;

Co to mysljm sobě za howadský
 Tyran přestromen tu? Neslawa
 Gewj gehu puch i postawa,
 I ten celý ostrow nesarmatský:

Aha drak to Tamerlan gest wěru,
 W Ancyře co zagal Milewu
 Serbku, krásnau Lazarowu dceru;

A pak nutil, aby při weselém
 Stole, slaužila mu k nálewu
 Wjna, s poloobnaženým tělem.

Pátý ostrow stogj ku pochlebě
 Očjm pelný tráv a procházek,
 Ale geden smutný obrázek
 Zwěstuge w něm přjsnau pomstu nebe ;

Denně Ďábel chodj sem a šklebě
 Hubu s křikem wad i předházek,
 Na střjberné mjse prowázek
 Nosj komus k zardausenj sebe :

Ismael to Damašský gest Baše,
 S Tatory co pode Zápolem
 We slowenské wdral se krage waše ;

Popleniw pak všecko , starců , dětj
 Po Dunagi s plačným hlaholem
 Mnoho tisjc wlekol do zagetj.

Newiděwši tam, kde zpomenutý
 Škwar byl Slawoborců, Gerona,
 Ptám se s podiwenjm Plutona,
 Kde gest wrah ten šibalský a krutý ?

Tam, dj gménem gehu k hněwu hnutý,
 Dle třech saudců našjch zákona
 Wisj on, gak někdy Junona,
 Mezi dvěma pekly rozepnutý :

Pode slawským totiž německé se
 Peklo, řetězemi třidceti
 Přiwázané, kolébá a třese ;

Patnáct hlawu, patnáct nohy wjže,
 Geronowy, a geg widěti
 W prostředku dwau nesti pekel tjže.

561.

Z druhé strany moře, psů a chertů
 Háweť weliká se hemžila,
 Mopsů, pudlů, bělků spatřila
 Bywolům sem rovných, beze žertů;

Gegich wzteklost nayljtějších Čertů
 Ukrućenstwo geště předčila,
 Franků kmen pak hryzla, mučila,
 W gehož středku stjn byl Dagobertů:

Franků těch, genž slawským matkám brali
 Ode persů djtky newinné,
 A swým psům ge, kati, hazjwali;

Tak swau platnost onen zákon mjwá
 I zde při té zběři zločinné:
 Čjm kdo hřešj, tjm i trestán býwá.

562.

Kde Styx plyne hnogotoký, slunkem
 Neoswjcený a nehřitý,
 Ležj hřeby k zemi přibitý
 Muž, an šwedským trestán býwá trunkem;

Totíž geden Ďábel na břeh člunkem
 Wywážj mok onen bahnitý,
 Nálewkau pak druhý ohbitý
 Satan geg mu w usta lege žblunkem:

A když zpuchnul břich, a kluk ten křičel,
 Třetj Běs mu po něm tancowal,
 Až smrad hrozný horem dolem sičel;

Gest to Gottfried, slyšjm od Raráška,
 Danský král, co lestně zmordowal
 Nám dwa krále Godljuba a Dražka.

563.

Wětorny mlýn, gehož dlauhý pytel
 Z přeostrých se břítew spoguge,
 As půl honu odtud lomcuge
 S klepotem, co křiwdy nowé mstitel;

Strachomorné když mŭg saucestitel
 Mučidla mi gehu maluge,
 Daso hle se přeseň pytluge
 Obodritských knjžat zawražditel :

Byltě Holsat německá ta psina,
 Swentipolka zabil w Lubece,
 W Artlenburku Zwinka, gehu syna ;

A tau wražďau nenadálau zhladil
 Celý rod nám, který dalece
 Sláwy stromby nad Baltem byl sadil.

564.

Na rowině gedné města celá
 Gsau, gak Sodomy a Gomory,
 S domy, s věžemi a se dwory,
 S werchnostmi i s lidem skamenělá;

Geden z Čertů chodé frašky dělá
 S purkmistry tu a práw doctory,
 Anť krew nowau, mozky, bachory,
 W těla gegich lege twerdočelá :

Druhý wěšj gim, ne bez posměchů,
 Na nos listy ty a zápisy,
 Nimiž Wendy wytwjrali z cechů;

A když sem tam chtiwým okem sljđjm,
 U makowic wěžj nápisy :
 Hamburg, Lubek, Luneburg, Barth widjm.

565.

W pátém z těch měst musel přes ulice
Kardel šewců běhat pračata,
Už gim kůže byla rozřata,
Tak že hřebtem tekla saukrewice;

Nebjte, hey! wolám na biřice,
Litowánjm bywši podgata,
A wy, ptám se, kdo ste chudata?
„My sme šustri z banské ze Štywanyce?“

Černobož mně na to : tak gim třeba!
Nebo Šlawům přáti nechtěli
Michlowé ti, práwa ani chleba;

Zde se krotj gegich náružiwoŝt,
Aby někdy geŝtě uměli
K bližnjm lásku mjt a snáŝeliwoŝt.

566.

W městě šestém widjme zlé bůžky
Kterak Handerburče chwatnuli,
A pak gedni školskau ferulj
Dávali mu w konce perstů hrušky;

Druzj opět lomcowali ušky
Že mu obě téměř wymknuli,
„Nu bós bili ģaidy?“ papulj
Křičel, každé slowo na dwa dušky;

Byl ten Quadjk zlostný z Krikeháge,
Rozoký hled, wole, čepici
Čerwenau a Hans Schwarz gméno mage;

Šlawské řeči wždy se posmjwáwal
Do školy když w městě Kremnici
W pacholctwj ty si chodjwáwal.

567.

W sedmém městě gako ryk se wolů,
Rozléhal plač, řew a stonánj,
Hornjci tu byli do bánj
Metáni, a do hlubokých dolů;

Z Dobšiné že gsau, to po hlahohů
Tušila sem gegich tahánj,
Proto dala sem se w poznánj
Přjčiny hned pokut těch a bolů:

Sapramente gim i gegich mrawům!
Dj Běs, tito Němci z potupy
„Bindisch Kirpel“ přezdjawali Slawům;

Při odchodu našem z této půdy
Mysljm sobě těmi nad hňupy:
Co ge Němec, to ge Němec wšudy!

568.

W městě osmém, když mne prowozowal
Milota náš gednau uličkau,
Slyšjm ano hlasně šwihličkau
Geden Němec cosi šwandřikowal;

A co? zhroz se! zkázu prorokowal
Slowenčině w dobu kratičkau,
Při čemž radost cjtil sladičkau
Tak, že gako blázen poskakowal:

Půwodem byl z Tatranského města
Lewoče, gak tu sme slyšeli,
Kudy wedla Kucharského cesta;

Proto šedše ke stromu s tjm brachem,
Přiwázali tu a střjleli
Dáblowé mu do ust Spiským hrachem.

569.

„Powězte pak, milá panno, zdali
Geště daleko gest do Prahy?“
Tak se mne tu střetlé průtahy
Mnohých wozů, s těžkým zbožjm, ptali;

W ogech se a w garmech nalezali,
Mjsto howad, lidské zápřahy,
Nebyli však slawské powahy,
Šwedům se a Sasům podobali:

A když gá se diwjm do slawského
Gak a proč ti pekla patřegj?
Znj hlas hönce gegich hněwiwého:

Oblaupili Prahu lotři tito,
Tudy zpátkem westi musegj
Knihy, malby, klénoty a žjto.

570.

Tu stál kýsi zastobohowanec,
Zrost co věž mu dala přjroda,
Zdál se hrabě aneb wogwoda
Z kragů těch kde bydlj Pomořanec;

Chudšj však než geho wychowanec
W Bezdězjch, král Čechů národa,
Ošklubaný gako Pitwoda,
Straky, wrány wedly za nim tanec:

Chtě gim utect, Ottem nazwaný tu
Tento stosáhowý Korydon,
Swráworál se přjčkem do Kocytu;

Tjm se w řece zastawené steklo
Tolik wody gako Wáh i Don,
Tak že téměř wytopila peklo.

Hory dvě se nynj spolu spikly
We swých střewách celau společnost
Lidj pochowagjc na věčnost,
Kterj hynauc genom „běda!“ zkrikli;

Tu hned w mysli otázky mi znikly
Geli přelud to či skutečnost?
A pak pro gaku as newděčnost
Trest ten nesau, pro vlast, pro gazykli?

Milota w tom: nenj toto cesta
Genžby oči naše klamala,
Toť gest Rada Holomauce města;

Ta, co gako hlawa na Morawě
Žerotjnu psanj poslala
W řeči Němců, na potupu Sláwě.

Po ulicech pekla, po palaucjch
Hlůza všeligakých hošjků,
Drábů, sbirů, sluhů, strážnjků
Blaudj sem tam w oddělených plucjch;

Hřebľa w rukách, mjsto mečů skwaucejch,
Kozly magj mjsto konjků,
Kdo pak wy ste? ptám se Setnjků,
Tu z nich gedem w zarmaucených zwucjch:

Uhrowčjk sem gá, o Sláwy dcero!
Surowec ten, Ilčjk, Hragnoha,
Zbognjků nás w bandě dwanáctero:

Morawský tam Debljn, český Tista,
Slezký Wiliš — ach my od Boha
Sterčeni sme slušně w tato mjsta.

Mezi nimi chlapjk utěšený
 W košilce se točj zelené,
 Nohawice mage čerwené,
 Čizmy žluté, klobauk opštrosený;

Zlatý pás a paloš operlený,
 Pištolky dvě k boku připněné,
 Za nim w dudy faukal kožené
 Starý Keydoš w hudbě wycwičený:

Muž ten gedle, buky přeskakowal,
 Neb ten saud mu wěčnost vydala,
 Bez přestánj aby hayduchowal;

Slowáka hned na něm Jánošjka
 Dle twých rozprávek sem poznala,
 Zdwořilého w Tatrách nákeřnjka.

Zahleděla sem se na lomozy
 A křik těchto kluků w peklisku,
 W tom pak uzřjm právě na bljzku
 Že sem došli z Kocaurkowa wozy;

Přiwezly ge černosersté kozy,
 A tak utjkaly po pjsku,
 Že snad polowic w tom nátisku
 W prawo, w lewo přišlo na wýhozy:

I ti kteřj došli sem a chtěli
 Zmaďariti zdegšj Slowáky,
 Choleru zde dostali a mřeli;

Proto i hned Rarach nezahálel,
 Ale po tuctech braw na háky
 W bahnotoký Acheron ge wálel.

575.

Gako mlatici rownau časoměrau
 Cepů w humně bigj na snopy,
 Když klas aneb hlauu konopy
 Aby zerno wypadalo derau;

Tak sem, ani w černé wyhni perau
 Kladiwy, tu zřela Kyklopy,
 Až gim čelem tekau úkropy,
 A twář giskry pryskagjcj žerau:

Dvě pak těla na nákowě kuli,
 Po každé ge w uhly bukové
 Zahrabawše měchem oheň duli;

W gednu hmotu skauti tyto wrahy
 Chtjce, nebo byli bratrowé,
 Swiňohlawj Tuman, Kuman z Prahy.

576.

Před tau wyhnj Ďas, ten podkasalec,
 S rasem do země slaup wkopali,
 Potom sedem Rusů nutkali
 Knutem, běhat wúkol něho cwalec;

Při čemž, hrůza! střewa o ten wálec
 Gako šnůrky se gim snowali,
 Sluli nešťastnj ti šibali:
 Puča, Leško, Jelowic a Talec;

Potom Torčjn, Horasjer a knjže
 Swjatopolk: gá ač gen bezděčně
 Ptám se proč pak nesau tyto křjže?

„Swaté muže Borisa a Gljeba
 Krutě ztrýznili gsau, zpátečně
 Kljn tu kljnem wybjgeti třeba.“

577.

Zde se zrak můg nenadále chmuřil
Před diwadlem geště vzdáleným,
Tak že mdlobau se a studeným
Strachem celý wnitřek we mně bauřil;

An Čert proti Maďarowi zůřil
Trestem od Maďarů pŭgčeným,
Totiž tělem na kŭl wsterčeným,
Při čemž tento geště dohán kauřil;

Tam se, kdo to? wŭdci řekla sem, ber!
I nu, totě hlaupý nálezce
Maďarského hesla: „Tót nem ember:“

Tedy gdi a řekni šerhu geho
Ať wjc blázna toho netresce,
By měl důkaz člowěčenstw j mého.

578.

Čekáš proč ti los až po tu chwjli,
Toho Maďarského wogáka
Který Hlubockého Slowáka
Zawraždil, mé péro neudjli?

Slyš! dvě děla rozstawil as mjli
Wtip zde pekelného mudráka,
Z nichž se tělo toho sprostáka
Ustawičně semotamo střjli:

Maďarských pak pluky knihočmýrů,
S buzižány w ruce tlustými,
Konagj tu službu Kanonjrů;

Oni obě děla, mjsto swjce,
Podpalugj spisy swogjmi,
Strašně při tom teremtettugjce.

579.

Při té práci gawše slowenského
 Čizmára, geg wkydli w koryto,
 Režjc údy, hlawu, gelito,
 Do kotliska kladli měděného;

Ĝuljáš-húš si uwarili z geho
 Těla kusů gako kopyto,
 S papřikau pak wšeccko snědli to,
 A šli zase k práci djla swého:

Chwálila se w pekle tato žrutná
 Chasa, že gj maso Slowáků
 Mezi wšemi w Uhrjch naylěp chutná;

Kowalčjk slul, z Orawy se zručil
 Z Bobrowa sem šwec ten do mraků,
 Že dům, djtky k maďarčině nutil.

580.

Wúkol sem tam stogj u obruby
 Pekla malj, tmawj domkowé,
 S kleštěmi tu lezau dáblowé,
 Terhagjce gazyky a zuby;

Nápis pak gest: „tito měli huby
 Proti Slávě zlé a surowé,
 Byli uterhači, sokowé,
 Hánci, proto přišli do záhuby!“

Gména někde slawské ale chromé
 Pólitz, Rotek dvěře hyzdili,
 Potom Ludwig, Neumann, Kreil a Crome;

Sichar tu, tam Detrich Stade zase,
 A wšak naywjce mne diwili,
 De Pradt a Trenk w této hnusné chase.

„Čakagte ma! čakalalalagte!
 Gá som Slowák Turčan z Michala,
 Už pou gazyka mi odrala
 Rota ďablů, prosbu za mňa dagte!“

Tak tu kýsi zagjkawec, hagte
 Řeknu k wůdcům toho Krikala
 A sem weďte: kdo ste? zeptala
 Sem se, mluwte, aniž winu tagte!

„Gá som Thúrócz“ Dosti! darmotlachu,
 Wy ste o gakémsi koňowi
 Bjém, naseł w děgopisech prachu;

Ha pfuy! a však gde můg s wami sluha
 Ať se nechá, bágek strůgcowi,
 Gazyka wám polowička druhá.

Naywyššj ten domek tu gest sraubek
 W něgž pán pekla blázny zatwořil,
 Tak můg wůdce ke mně howořil
 Odstjrage od obloku raubek;

Wniter diwně gakýs bělohaubek
 Posunkowal se a titwořil,
 Tak že dům ten bylby rozbořil,
 Kdyby strážce neměl w ruce daubek:

Zdaleka už poznala sem sama
 Že to ošust ten, co zněmčiti
 Celý swět chtěl, w rági od Adama;

Z Düsseldorfu počal nade Rénem
 Proti Slawské řeči šáliti
 On, a slul P. F. J. Müller gménem.

583.

Tu sem také kohos uwiděla
An nás minul rychlým oběhem,
Po celém ho pekle ožehem
Gedna stará baba naháněla;

Tam ho přes werch, přes gámy tu mřela,
Onde pichala ho pod břehem,
Při tom s welkým hlasu rozlehem
Wšudy za njm takto hrozně klela:

Z tisjc wozů gasných, okowaných,
Bodeg tři sta bohů prabohů,
Peruntalo w tebe rozhněwaných!

Co to, mysljm sobě, za Němčisko?
Tu zřjm wiset nápis u rohů:
Lhář a hánce Slawů Gebhardisko.

584.

Toho ta tam, giná giného sem
Proti němu skalau nahánj,
Tak že sobě w prudkém potkánj
Čelo čelem a nos bauchli nosem;

Prask tu oba! gako za Kolosem
Slyšet bylo gegich padánj,
Na hromadě ležjc, trestánj
Od pekelnic rowným brali losem:

Tento druhý, ač byl skrytý w skalách
Předce podle hauně rumunské
Zdál se traup a hrubian Murğu, Walach;

Ten co w knize proti Tekelimu
Swoge fákaniny chrapaunské
Na náš národ metal, w tuto zimu.

585.

Při těch domech geště nowináře
Gakéhos, Uhl gménem, dostáno,
I hned za kštici geg taháno
Do pekelné k saudu Kanceláře;

Ortel vyrčen, aby toho lháře
Wěčně českým trestem trestáno,
Totiž z oken na zem metáno,
A to nohy wzhůru, dohů twáře:

Kolohnát ten tudjž z vysokosti
Musel kotromelce dělati,
Tak že wšecky praštěly w něm kosti;

Časopis on nectný w řeči Němce
Začal proti Čechům čarbat
S názwem: Bohemia pro Bohemce.

586.

W poslednj dům když mne geště nuká
Milota, ai nowé zgewenj,
Tu král na taljři pečení
Krágel a žral: to hod, djm, ne muka!

Ale když mé bljže oko kuká,
Blud můg w bledý strach se proměnj,
Neb ta upečená w plameni
Lahůdka, gest geho vlastnj ruka:

To Šwed Sigmund, genž když polskau dostal
Berlu, syna šwého nástupce
Wladyslawa, proto prutem chlostal:

Že chtěl řeč, krog i zwyk milowati
Poláků, a býti zástupce
Lidu, nad nimž žádal panowati.

587.

Bywše potom z domů oněch wenku
Šli sme po paušti a pasece,
A ai hora z pjsku při řece
Wysoká i dlauhá nad myšlěnkú;

Hýl gi geděn celau po kaménku
Odnášj až pět mjl dalece,
Totě pták, mŭg wŭdce odwece,
Z Wjdně, co gest saudil českau Lenku:

Má pak tento, we trestanců zboru,
Tupič řeči našj zůstati
Pokud celau nepřenese horu;

Kteráž práce celé billiony
Roků gemu může terwati,
Proto smutné chrochtá kakofony.

588.

Z temena zas toho Čimborasa
Sud se hurtem dolů šutrüge,
W němžto zabeďněnec bubnuge
Tělem, usty bruče gaka basa;

Když až dolů přišel, ruka Ďasa
Zas geg zpátkem wzhůru walkuge,
A že dyčtiwost mau wzbuzuge
Doptávám se bljže na chudasa:

Wšestranně když ode mne byl zkaumán
Wyšlo, že to onen domnělý
Notář Belůw, Anonym a Kuman;

Maďarům se chtěge radochlubným
Ljsat trubiroh ten zatmělý,
Hanobil náš národ pérem zhaubným.

Pod tau horau nowj, přemizernj
 Pohledowé! totiž w růžowém
 Ale ostnitém a šjpkowém
 Kři, se holé tělo stoge černj;

Důkazowé byli hodnowěrnj
 Že to básnjř gest tu domowem,
 Gak se máte w bydle takowém?
 Djm gá, a on: gako nahý w ternj!

Euphem slul, a byl ten zpropadenec
 Řeckým weršotepcem neznáným,
 O němž to psal Šarlaterozenec:

Že, když cjsař Roman syna swého
 Ženil, posměch wtipem neslaným
 Z obličege strogil slawenského.

Druhau widjm tu též řeckorauchau
 Muže podobu, hned we cwálu
 Běžj, hned zas kráčj pomalu,
 Nesa vlastnj hlawu pod pazuchau;

Hlawu welkau, diwau, tyğrouchau,
 Asnad z křemene, ne z košťálu,
 Nebo když gi házel o skálu,
 Ohlas celau zněl tau pauštj hluchau:

Basileus cjsař gehu gméno,
 Slawobulğarů njm zagatých
 Patnáct tisjc hrozně oslepeno;

Každému pak stu dán gednooký
 Wůdce, genž gim w cestách skalnatých
 Z Carigradu řjdil domů kroky.

Prošedši už téměř celau gámu
 Pekla s pozorným gá rozmyslem,
 Tepruw nynj tjmto pod čjslem
 Wlacha widjm, mistra hry a klamu;

Na pranýři ke kolmému trámu
 Gako pominulý se smyslem
 Přiwázán gest tuhým powřjslem,
 Ruce w huslech, na čele má plamu:

Tři on, když gest po Europě sljdl,
 Slawská města totiž Warsawu,
 Petrohrad, a Duchcow český, šidil;

Casanova slul ten wšeckoznatel,
 Dělal diwy, zlato, otrawu,
 Byl kněz, wogák, taškář, spisowatel.

W této paušti samá gako wdowa
 Bez manžela, dětj, sauseda,
 Stogj swadlá už a škaredá
 Wedle cesty olše Durinkowa;

Dwa gsau strážci gegj, totiž sowa
 Na stromě se sem tam ohlédá,
 Pode stromem uzřj medwéda
 Ležeti zas bázeň pautnjkowa:

Hneli hlawau wrah ten, tať geg kluge,
 Hneli nohau, tento ukausne,
 Tak že trogj bjdu okušuge;

Ale wyznám, že sem nešla k němu,
 Nebo zbljzka patřit na hnusné
 Diwadlo to nelze oku mému.

593.

Kopec tu stál gako prasłowanský,
 Genž byl mohylau zwán, hrowec,
 Newypsalby žádný weršowec
 Strašný na něm hrad a žalář manský :

Wystawen gsa pro čin nekřesťanský
 Duchownjků sluge Popowec,
 Práwě weden byl doň surowec
 Richter, w Sorně pastor luteranský :

I hned nohy do klády mu dáno
 Tak, že krew z nich téměř strjkala,
 Pak mu gakaus knihu w oči cpáno :

Twáli maudrost tento w Magazíně
 Laužickém ged zlostný kaňhala
 Proti Wendům ? — a on znal se k wině.

594.

Zde též věže, gako obelisky,
 Byly z lidj žiwých staweny,
 Čněly nad oblaky temeny,
 Nižšj werstwy nesly wyššjch tisky ;

Welikými potom sochořisky
 Býwagj zas dolů řjceny,
 W kterémž pádu semtam rozchwěny
 Gegich hlawy, nohy, ruky, pysky :

Záležj pak vysoký ten trupel
 Z pauhých poněmčilých Krainců,
 Na něž vlastnj kragan takto upěl :

Že prey téměř za odpuštěnj ge
 Musj prositi, kdo z našinců
 U nich lásku k slawské řeči čige.

595.

Že tam dále paušť tu sněh už kryge,
Zpátkem šli sme lewé po straně,
A hle zawadjme o sáně,
We kterých psů dwanáctero wyge;

Neb ge sedě pohánj a bige
Básnjř w Atilowském dolmáně,
Gegž ty k pokutě a ku haně
Do pekelné wezau Siberie:

A to až tam w půlnočnj ten západ
K bratrům řeči gehó Laponům,
Soboly a lišky w zimě lapat;

W Pešti, když hru „Wyskoč Jančí“ skowal
Proti všechněm krásy zákonům,
Tlučhuba ten Slawům ubližowal.

596.

Na powerchu cest a u chodnjků
Toho strašliwého orkusu
Roste množstwj, merzkých do hnusu,
Tráv a bylin, bodláků a křjků;

Rody kopřiw, hub a pryskýřnjků,
Bolehlawu, blenu, čertkusu,
Lilku, chrastawce a zádusu,
Hadolistů, wšiwců, krewawnjků:

Newěduci zmačkám patau mnohé,
Než ai, cedjce krew křičely:
Auweh, auweh, ach my přeubohé!

Gá se zleknu, a mûg tlumač začne:
Nebogte se, co ste potřely
Křižáků gest plémě Slawotlačné.

597.

Na těch trávách nečisté a wilné
Šelmy pásly se a howada,
Býků, oslů, weprů hromada,
Medvědů, a wluků tlupy silné;

Opice tu, onde saghy smilné,
Tam zas nosorožců osada,
Od būwola, slona do hada,
Ode mezka k lišce klamu pilné:

Pastýři dwa lid ten zpotvořilý
Hljdagj tu w larvě lewhartů,
Troskowec a Kuneš. zhowadilý;

Gsau pak stáda oněch necudnjků
Sekty Adamitů, Pikhartů,
Gamnjků a giných rozkolnjků.

598.

A ten tu co, Miloto! gest za dům,
Gakowých w něm lidj osádky,
Stawen welikými nákladky
Rowně panským palácům a hradům;

Předce však si proti geho smradům
Nos gá krýti musjm we šátky? —
„S odpuštěnjm! to gsau Beňátky
Z Prahy, těmto w kořist dané čadům:

Čertoslawky pak co bez swobody
W nich gsau, byly děwky paphické,
A teď šigj pro peklo tu mody;“

Nechci slyšet dále, wěc to stydká
Djm, a na štěstj i básnické
Mjry mé se tuto končj nitka.

599.

Před pelešj papjrek tau ljtá
 Po zemi gak lehká šupina,
 Práwě kde nás wede pěšina
 Skulj a nám pod nohy se wpljtá;

A že noha má njm opomjtá
 Wúdce zdwihna geg a rozwina
 „Báseň od Štěpničky, Lidčina
 Stjžnost w chrámu Hymenowu“ čjtá:

To můg kragan, ei to bude hezké!
 Milota dj, och! gá hněwiwě,
 To ge škandal slowesnosti české!

Stydnó Muzám do hampeysů chodit,
 Proto, na fidibus při piwě
 Dáblům, necud ten mu weljm hodit.

600.

Gedno se wšak předce diwné zdálo
 Zraku očj mogjch zřetelných,
 To, že w těchto mukách pekelných
 Žen sem Slawských našla dosti málo;

Ne gak sardce mé by stranu bralo
 Pleti mé gen z hnutj citelných,
 Nebo lhánj w dušjch beztělných
 Nenj možno by se nalezalo:

Gen pět padlo bělohlaw mi w oči:
 Perwá z Prahy, metla Křesťanů
 Drahomjra, co sem přišla w koči;

Špinka bydlo, ruky haužwa wjže
 Na zádech, té matky pohanů,
 Gazykem pak skerze sklo med ljže.

601.

Před tau Špinkau hned gest w neumělém
Slohu wytesaná terlice ,
Gakéž magj mnohé wesnice
Před swým saudcem neb i před kostelem ;

Zawřena w nj stogj, k zemi čelem
W djrách kark i obě ručice,
Polská šlechtična a čertice
Włodkowa, už w rauchu ošumělém :

Ta, co z bogstwj tropila i krádež
W hradě Berwaldě, a laupcj
Zbrogně wedla k Oswiecimu mládež ;

Muž pak gegj, též kůl z toho plotu,
Ljbá, pod pantoflem ležcj,
Manželce swé patu zde a botu.

602.

Třetj dwogjm obtjžená hřjchem
Snášj tuto bol a přjkořj
Kněžna, wdaná někdy w Pomořj
Za Krukem a potom za Gindřichem ;

Ta když wěrnost, lehké ženky smjchem,
Swazku manželského rozbořj,
Muže starého si umořj
We spiknutj mladšjm se ženichem :

Na pokutu pro tu těžkau winu,
Musela swé krásné změnitj
Slawina zde gméno w Neslawinu ;

Pak swých persau mlékem, za tisjce
Let, dwa plecowisné kogiti
Hady má, ta pěkná nešťastnice.

603.

„A ty taká! – a ty taká!“ klené
Gedna druhau tu dvě sestřičky
Serbské, dáwaly si poličky,
Hokyně co Pražské rozzlobené;

Tureckým ge trestem polapené
Káral Dábel, wecpaw hlawičky
W obročnice gim neb kapsičky
Popelem a prachem napelněné:

Staršj Mara, Wuka Brankowiče,
Mladšj Wukosawa manželkau
Miloše gest byla Obiliče;

Obě dcery Lazarowy hřjšným
Swárem odemkly k nám přewelkau
Moslemjnům bránu hlaupopyšným.

604.

Z cizoženštin na národu našem
Prohřešilých, widno zvláště tu
Maďarkyni, strašnau Alžbětu
Bátorku, sem slanau Radamášem;

Která tři sta we slowenském vašem
Kragi, k wůli swému skeletu,
Umořila děwčat we kwětu,
Oddána všem bywši prostopašem:

Aby krásnau tyđerka ta byla,
W krewi Slowenek se Nitranských
Teplolitě kaupala a myla;

Zač tu žiwá zazděna gest kowy
We slaup, gak ten pater w Turčanských
Diwákách, co pohřeb činil psowi.

Sotwy tyto ženky zrak náš minul
 Neterwalo opèt na dlauze,
 Widjm pohřžená we hrůze
 Samowraha an swým mečem hynul;

Padal, stáwal, w krewi vlastnj plynul,
 Nohau na pazderném motauze
 Přiwázaný k hrabé pawůze,
 Aby přeč se něgak newyšinuł:

Od kých dostal wy ste semo stran se
 Strašný, cizozemský panáčku?
 „Mademoiselle! pardon, je suis François!“

To wy Monsieur Guovirer w tom pekle,
 W Krechowě co swedol Rusnáčku
 Dobroslawku, dceru popa, wztekle! —

Za njm peľná trámů, wálců, kljnů
 Guillotina, zrak můg zarazj,
 Po njž karawána procházj
 Sansculottů se a Jakobjnů;

Co že, medle, k trestům slawských stjnů
 Tyto swětoborce uwázj?
 Aha! nynj sama překazj
 Pamět má, řeč mogjch čeledjnů:

Tiř sem z Remsu přiřli w počtu walném,
 Ewangelium kde zpálili
 Staroslawské w chrámě katedralném;

Nad nimž hlavy ku Francauzů správě
 Korunowané zde činili
 Přsahu swau dlauho, ke cti Sláwě.

607.

Geště wjce sem se zadiwila
Musewši zde mnohé widěti
Sardce po pekle se kauleti,
Ano hlawa gehu w nebi byla;

A když sem se důwod přičinila
Rozdělenj toho zwěděti,
Gme se gedem z Běsů křičeti
Tak, že sem se téměř zapýřila:

Slawistů těch gsau to zůstalosti,
Kteřj byli sice učenj,
Bez lásky však a bez národnosti;

K Sláwě měli, ne co milencowé
K milence se, než co studenj
K mertwole se magj pytewcowé.

608.

Když pak oko moge záměr mělo
Z bludiště se toho wymásti,
Přigdu k geskyni a propasti,
Z nichž, gak Stentor, dwoge echo znělo:

Kolikráte koli zahučelo,
Grunt se pekla musel zatřásti,
Tjm wjc tedy zmatek uklásti
We smysel těch slow mé ucho chtělo:

I co slyšjm? z gedné djry heslo
Ku Seweru w hlaupé honose
„Polska stoi nerzadem“ se neslo;

Ze druhého daupěte pak letj
K gihi přjslowj to, že „Ko se
Neosweti on se neposweti.“

609.

W Slawopekle tomto pelno draků,
 Černokněžnků, sow, tasanů,
 Mátoh, swětloňošů, bolwanů,
 Trjbků, zmoků, bėsů, wukolaků;

Pikuljků, Mořen, rosomáků,
 Přišichwostů, oblud, šklubanů,
 Potom wyđřiduchů, katanů,
 Ozembuchů, fiflen, uškľebáků:

Klewety pak a lži křiwohubé,
 Bole stonohé a nemoce,
 Potwory též gsau zde kolozubé;

Onen škřipj, řewe ta gak saně,
 Toto slintá, kwičj, škřehoce,
 Tak že nelze dlauho hledět na ně.

610.

Hostinu gim strogj Zaufanliwost
 W kuchyni genž sluge Wzteklotau,
 Kuchařky gsau Bjda se Psotau,
 Stolem hlad a misau nedužiwost;

Gjdlo ged a lyžice gsau lžiwost,
 Nůž a widly gsau strach s hryzotau,
 Nápoj žluč a sliny, hnusotau
 Nazjwá se chut, a mrawy diwost:

Twářeškrabný swár ge ponukačem,
 Gjdlonošů úřad zrádcowé,
 Hudců, zpěwců magj hromy s plačem;

Rukolom gest gegich zbrog a branba,
 Berla pomsta, trůn gsau hřjchowé,
 Na němž králka, opak Sláwy, Hanba.

611.

Posléze nás w kautě pekla čekal
 Cerber geště s hlawau člowěčj,
 Měl být Chorwat podle nářečj,
 Ačkoli už hlasem cuzým štěkal;

Wůkol sebe zubem wepře sekal,
 A wšak sardce měl gen zagečj,
 I nám k němu gdaucjm zlořečj,
 Že sám Pluto břechů těch se lekal:

Štjpały pak z gedné mauchy, šwábi,
 Bzdochy, seršně toho psohlawce,
 Z druhé strany štjři, čerwi, žáby;

Bůh tě napraw, bjdny Dugoniči!
 Řeknu, a pak wolám na správce,
 By už zamknul peklo swými kljči.

612.

Odpust že tak nedokonále sem
 Muky tyto wpletla we Znělky,
 A gen zlomky, částky, necelky,
 Tobě psala, i to s welkým děsem:

Neráda dljm w pekle, s bjdau, s Běsem,
 Tuby musely být Spanělky,
 Genž, gak bogů s býky přátelky,
 Djwagj se na bolesti s plesem:

Můg duch posud často omdléwáwal,
 Ale angel ambrau w kalichu
 Pokaždé mu posilněnj dáwal;

Wstaupila sem do pekla gen k cjli
 Tomu, aby naši bez hřjchu,
 Cuzinci pak bez wýmluwy byli.

613.

Když sme vyšli — geště přede branau
 Widjm klečet starce slepého,
 Wlasů bjých, raucha černého,
 Potokem mu setzy k nohám kanau;

Bil se w persy, kořil s opykanau
 Winau skutku swého bludného,
 Žel mi bylo gehu tkliwého
 Losu, i gdu k němu na zeptanau:

„Padam do nog, ja sem Polak Gliński“
 Glinsky? — hotugte se k odgezdu,
 Dnes se koncj byt wáš nehostinsky;

I hned sem ho k dceře gehu wzala
 Odtudto, a wedla na hwězdu
 Která co woz pro nás tu už stála.

614.

Tak hle známost krátkau ale gistau
 O těch swětech sem ti podala,
 Nediw se, že wjce poslala
 Z nebe sem ti, nežli z pekla listů;

Ach, a mámli wyznat prawdu čistau,
 Naywjc i z těch, gež sem opsala,
 W peklo gen zlost Němců weštwala,
 Těchto wěčných Sláwy ancikristů:

Nebo to se musj dáti Sláwě,
 Že lid gegj k Bohu náchylný,
 Tichý, dobrý, při maudré ge správě;

A když wtip můg rowné s rowným sljpá,
 Tak se mi zdá býti rozdjlný
 Němec a Slaw, gako dub a ljpa.

O wy bratři, o wy sestry sladké,
Co ste žiwi geště na zemi,
Prosjm wolných ušj přegte mi,
Ať wám přidám naučenj krátké;

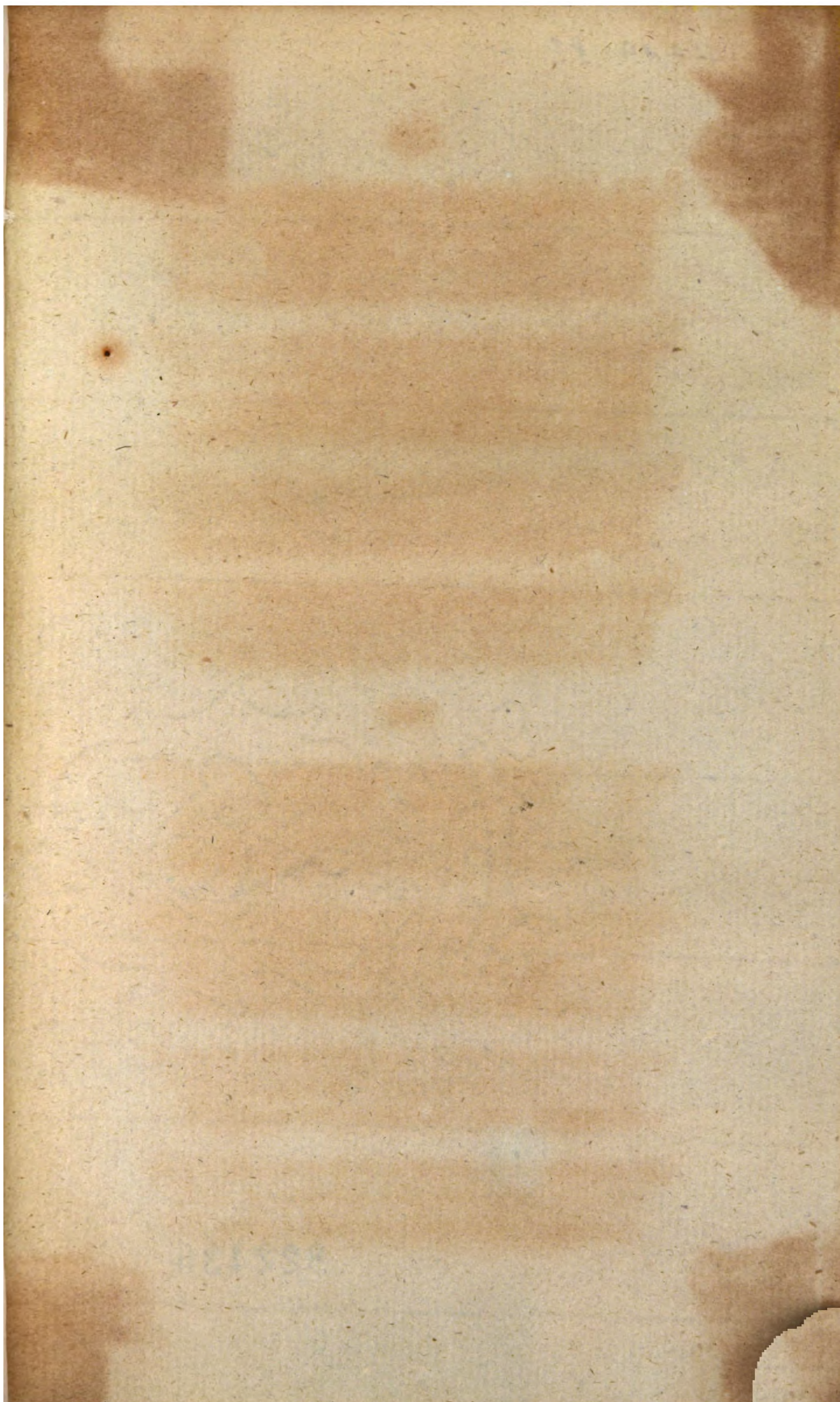
Warugte se onné cesty hladké,
Kterau Ďábel protkal sjtěmi,
Aby na nj zrádce s dušemi
Lapat mohel do swé pasti wrátké:

Podte sem hle přjklad sobě bráti,
I k těm dobrým, i k těm šibalům,
Učte se swůg národ milowati;

Hučte Tatry hlas ten k Horám Černým,
Hučte Krakonoše k Uralům:
Peklo zrádcům, nebe Slawům wěrným!

2019183

822436

[Faint, illegible text covering the majority of the page, likely bleed-through from the reverse side.]

